

372 4302813

83234

7.3

ผลของการใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถ
ในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

ปริญญานิพนธ์

ของ

รัชณี รัตนา

19 พ.ย. 2534

474150

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย

พฤษภาคม 2533

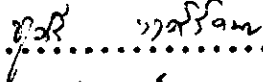
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

174457

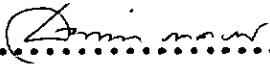
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบใบพิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

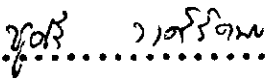
คณะกรรมการควบคุม

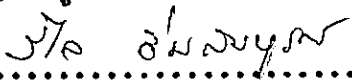
..........ประธาน
(ศศ.ดร.จันทนา ภาคบงกช)

..........กรรมการ
(รศ.สุธีร์ วงศ์รัตนะ)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ศศ.ดร.จันทนา ภาคบงกช)

..........กรรมการ
(รศ.สุธีร์ วงศ์รัตนะ)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อ.วิไล อิ่มสมบูรณ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 3 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2533

ประกาศศุภการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาในการให้คำแนะนำและช่วยเหลือ
อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา ภาคงกษ รองศาสตราจารย์ศรี วงศ์รัตน
อาจารย์โล อัมสมบุญ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้อนุมัติและให้คำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือ
ขอขอบพระคุณอาจารย์มหาดี นิลจินดา ที่กรุณาหาภาพประกอบทำให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ราตี ทองสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสามเสน
คณะอาจารย์ประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ศรีสวัสดิ์ เหมือนวงศ์ อาจารย์รุ่งรวี
กนกวิบูลย์ศรี อาจารย์ศิริวรรณ หิพอำพร อาจารย์อารี เกษมรติ อาจารย์นาฏวิภา พลวิรุฬ
ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2, 1/5 ที่ได้อนุมัติให้ความสะดวกและให้ความร่วมมือ
ในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์แผนการศึกษานปฐมวัยทุกท่าน และขอขอบคุณพี่ เพื่อน น้อง
สาขาการศึกษาปฐมวัยที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ดร.ฉันทนา นนทิกุล อาจารย์สุรภูมิ เพชรรักษา อาจารย์จี เพชรรักษา
ค.ญ. สวรรจน - ค.ญ. จีรรัตน เพชรรักษา ค.ญ. ชนิษฐา จันทรศิริ อาจารย์จารุณี เชื้องเห็น
และอาจารย์ไมตรี รัตน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่ผู้อ่านได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ตลอดจนผู้พระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

รัชณี รัตน

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก	7
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	21
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	45
3	วิธีดำเนินการวิจัย	46
	ประชากร	46
	กลุ่มตัวอย่าง	47
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
	เวลาที่ใช้ในการทดลอง	51
	การดำเนินการทดลอง	51
	การวิเคราะห์ข้อมูล	56
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	62
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	62
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	63
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	65
	อภิปรายผล	65
	ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้	69
	ข้อเสนอแนะ	70
	บรรณานุกรม	72
	ภาคผนวก	80
	ประวัติย่อของผู้นิพนธ์	146

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ผูกครอง ใช้กิจกรรมจากชุดกิจกรรมความรู้แก่ผูกครองกับเด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรม ในชีวิตประจำวันก่อนเริ่มการทดลอง	47
2 แผนแผนการทดลอง	52
3 เวลาทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง	53
4 การแจกชุดกิจกรรมความรู้แก่ผูกครอง	54
5 เวลาทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง	55
6 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม	59
7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง	60
8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม	61

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ระบบสื่อ	36
---	----------------	----

ภูมิหลัง

การศึกษาปฐมวัย นับได้ว่าเป็นพื้นฐานที่จำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประชากรของประเทศชาติในอนาคต ทั้งนี้เพราะช่วงแรกของชีวิตเป็นช่วงที่เด็กพัฒนาการทุกด้านรวดเร็วมาก ประเทศต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมาก และถือเป็นนโยบายสำคัญ ที่จะเห็นได้ว่าการแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) (สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ (ร่าง). ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า) ประเทศไทยมีนโยบายให้ขยายชั้นเด็กเล็กในชนบทให้ทั่วถึงเด็กอายุ 5 ปีทุกคน ในเขตเมืองให้เปิดชั้นอนุบาลเพิ่มขึ้นอำเภอละ 1 โรง

ในการพัฒนาเด็กมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้าน ทั้งทางกายาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา การพัฒนาการด้านหนึ่งซึ่งควรให้ความสำคัญคือความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก แม่เด็กปฐมวัยจะมีพัฒนาการทุกด้านรวดเร็วมากที่สุดในช่วง 3 - 5 ขวบ พัฒนาการทางกายมีอัตราเติบโตช้าลงกว่าวัยทารก การประสานงานระหว่างกล้ามเนื้อใหญ่เจริญขึ้นมาก ส่วนการประสานกันระหว่างกล้ามเนื้อเล็ก สายตาและมือยังไม่เจริญนัก (ทุนสุข บุญสวัสดิ์. 2532 : 6 ; อ้างอิงจาก ม.ล.ศุข ชุ่มสาข. 2504 : 159 - 190) เด็กอายุถึง 5 - 6 ขวบ มือก็ยังไม่แข็งแรงพอ กระดูกมือยังอ่อน จึงควรได้รับการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยฝึกความแข็งแรงของมือต่อไป (สุพร บุญทรง. 2525 : 33) ดังนั้นการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กจึงมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านการเขียนตลอดจนการใช้มือ และฝึกประสาทสัมผัสในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ใดคล่องแคล่ว ทั้งนี้เพราะการเขียนที่ดีจะต้องมีการประสานกันอย่างดีระหว่างสายตา มือและการควบคุมกล้ามเนื้อ (Dawson. 1957 : 391 - 392) นอกจากนี้ คอฟแมน ซาลมา และคอฟแมน พบว่า การฝึกฝนด้านการใช้มือจะนำไปสู่ความสามารถในการเขียนได้ดียิ่งขึ้น โดยเด็กจะพัฒนาความสามารถดังกล่าวนี้ได้จากกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น การวาดภาพระบายสี การฉีก การตัด ร้อยลูกปัด ปั้น เช็บ ดัก สาน ปะกระดาษ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้สามารถส่งเสริมทักษะการเขียนได้เป็นอย่างดี (Kaufman, Zalma and Kaufman. 1978 : 885 - 888) จันทวรรณ เทวรักษ์ พบว่า กิจกรรมสร้างสรรค์

และเกมการศึกษาที่ผลในการส่งเสริมความสามารถและทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์
ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าการสอนโดยแบบการอ่านและเขียน (จันทร์วรรณ เทวรักษ์.
2526 : 66) ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากิจกรรมสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้
กลามเนื้อเล็กและความคิดตลอดจนจินตนาการ

โดยทั่วไปกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ มีกิจกรรมหลักที่จัดให้กับเด็กเป็นประจำทุกวัน 3 อย่างคือ ปั้น วาดภาพ
ทอสิ่งและวาดภาพทอสิ่งเขียน สมใจ ทั้งนี้ก็ศึกษาพบว่ากิจกรรมทั้งกล่าวสามารถพัฒนากลามเนื้อ
เล็กแก่เด็กปฐมวัยได้ไม่น้อยกว่าเด็กซึ่งได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ถูกต้องที่สุดในห้องเรียน
เพราะวัสดุของดินเป็นสิ่งของเด็กคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน ทำทาสให้เด็กฝึกฝนและลองทำมากกว่ากิจกรรม
หลัก (สมใจ ทั้งนี้กร. 2531 : 49 - 50) การส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสทำกิจกรรมเพื่อฝึก
การใช้กลามเนื้อเล็กที่บ้าน โดยใช้วัสดุที่เด็กคุ้นเคยภายในบ้านจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนากลามเนื้อเล็ก
อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยให้เด็กมีโอกาสเล่นหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เล่นน้ำ ทอทราย เครื่องใช้
ในบ้าน เมล็ดพืช ใบไม้ กระดาษ กระดุม เศษวัสดุ ฯลฯ หากผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก
นั้นจะเป็นการช่วยส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กได้อย่างเต็มที่ยิ่งขึ้น

แม่เด็กปฐมวัยจะใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนวันละหลายชั่วโมง แต่ก็เพียงหนึ่งในสามของ
เวลาที่เด็กอยู่กับครอบครัว พ่อแม่หรือผู้ปกครองจึงเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดสนิทสนมเด็กมากที่สุดและมีบทบาท
สำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ แก่เด็ก (เขาวพา เคชะอุปต. 2528 : 71) ในการ
ที่เด็กจะได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับทางโรงเรียนจึงต้องอาศัยความร่วมมือจาก
ผู้ปกครองในการฝึกอบรมเด็กให้ได้ผลที่สุดควรต้องร่วมมือกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง (อนันต์ รอดนงม.
ม.ป.ป. : 49) ดังนั้นการช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจในตัวเด็กอย่างถูกต้อง จะช่วยให้
การเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่าง ๆ แก่เด็กเป็นไปอย่างเต็มที่ เท่าที่ผ่านมามีผู้ปกครองยังขาดความเข้าใจ
บทบาทของตนในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก (ชมรมไทย อิสราเอล. 2523 : 27) และยังพบ
อีกว่าผู้ปกครองขาดความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเด็ก (ปุย โรจนะบุรานนท์. 2520 : 8)
ดังนั้นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้วยกิจกรรมชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนา
ความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กอย่างเต็มที่

จากปัญหาและสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ดูแลปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัยที่ดูแลปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน จะมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งจะเป็นแนวทางช่วยเหลือผู้ปกครองให้มีความร่วมมือพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กแก่เด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ที่ดูแลปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กับเด็กปฐมวัยที่ดูแลปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ก่อนและหลังการทดลองของเด็กปฐมวัยที่ดูแลปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ก่อนและหลังการทดลองของเด็กปฐมวัยที่ดูแลปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้จะช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของตนในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และสามารถนำวิธีการที่เหมาะสมไปใช้ในการส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กแก่เด็กปฐมวัยได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ในการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ทั้งยังเป็นการสร้างรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้วยระบบการสื่อสารสองทางที่สะดวก ประหยัด และมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนอายุ 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 160 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนอายุ 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 60 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

3.1.1 โดยใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แบบบูรณาการ

3.1.2 โดยใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กอายุ 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

2. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หมายถึง ความสามารถทำงานประสานสัมพันธ์กันดี ระหว่างกล้ามเนื้อตา กล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ซึ่งวัดเป็นคะแนนได้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของ สมใจ ชื่นนิกร

3. ศูนย์กรอง หมายถึง พ่อแม่ ญาติ หรือผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูและรับผิดชอบเด็กที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

4. ชุดให้ความรู้แก่ศูนย์กรอง หมายถึง เอกสารสำหรับให้ความรู้แก่ศูนย์กรองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เอกสารนี้ใช้ชื่อว่า "ให้เวลา พัฒนาลูกรัก" มีลักษณะเป็นแผ่นพับ ซึ่งให้ความรู้แก่ศูนย์กรองด้วยข้อความสั้น และข้อเสนอแนะกิจกรรมสำหรับเป็นแนวทางให้ศูนย์กรองทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กร่วมกับเด็ก รวม 40 ชุด แต่ละชุดมี 3 องค์ประกอบดังนี้

4.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

4.2 กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ระหว่างศูนย์กรองกับเด็กตามแนวพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยประยุกต์ใช้วัสดุที่มีอยู่บ้าน

4.3 บันทึกการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กโดยศูนย์กรอง ซึ่งเป็นข้อมูลย้อนกลับมายังครู

5. การส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ศูนย์กรอง หมายถึง การที่ศูนย์กรองส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กด้วยการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กตามแนวทางการทำกิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ศูนย์กรอง

6. การส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน หมายถึง การที่ศูนย์กรองส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กด้วยการให้โอกาสแก่เด็กได้ใช้มือ กล้ามเนื้อมือ และนิ้วมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น แต่งตัว เล่น ทำงานบ้าน หรือทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ

7. ระบบการสื่อสารสองทาง หมายถึง การให้ความรู้แก่ศูนย์กรองด้วยชุดให้ความรู้แก่ศูนย์กรอง เมื่อศูนย์กรองทำกิจกรรมต่าง ๆ ในเอกสารแล้ว ให้บันทึกการทำกิจกรรมและส่งเป็นข้อมูลย้อนกลับมายังครูในวันต่อไปทุกครั้ง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
 - 1.1 ความหมายของความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
 - 1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
 - 1.3 ความสำคัญของความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
 - 1.4 แนวทางในการส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ
 - 2.1 ความหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ
 - 2.2 ความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ
 - 2.2.1 ความสำคัญของเด็กปฐมวัย
 - 2.2.2 ความสำคัญของผู้ปกครองต่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัย
 - 2.2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
 - 2.3 หลักและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ
 - 2.3.1 พัฒนาการเด็กปฐมวัย
 - 2.3.2 จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
 - 2.3.3 ธรรมชาติของผู้ใหญ่
 - 2.3.4 จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่
 - 2.4 รูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ
 - 2.5 แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ
 - 2.6 การให้ความรู้กับการสื่อสาร
 - 2.6.1 องค์ประกอบของการสื่อสาร

2.6.2 ลักษณะของการสื่อสาร

2.6.3 ระบบของการสื่อสาร

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่บุคลากร

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

1. ความหมายของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

จากการศึกษาพบว่า ได้มีผู้ให้ความหมายของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ดังนี้
 ทองหอ วิชาวิน (2523 : 98) กล่าวว่า หมายถึง ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก
 รวมถึงระบบประสาททางกล้ามเนื้อ ประสิทธิภาพในการใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ เช่น การใช้มือ นิ้วมือในการ
 ปฏิบัติงานได้อย่างดี ส่วน เลขา ปิยอัจริยะ (2523 : 9) กล่าวว่า หมายถึง ความสามารถในการ
 ใช้กล้ามเนื้อแขน มือ นิ้วมือ ในการหยิบ จับ ชัดเขียนสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วฉับมือ
 สำหรับ สุนัย อีรดากร (2523 : 123) กล่าวว่า หมายถึง การเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อตา กล้ามเนื้อมือ
 นิ้วมือ ให้ทำงานประสานกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 (2528 : 16) ที่กล่าวว่า หมายถึง ความสามารถในการบังคับควบคุมกล้ามเนื้อ นิ้วมือ ในการประกอบ
 กิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง คล่องแคล่ว และพริ้ว ช.เจนจิต (2528 : 85 - 94) ได้กล่าว
 เน้นว่า เป็นความสามารถในด้านการปรับตัวที่เด็กมีทักษะในการใช้มือในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน
 ได้ เช่น การช่วยตัวเอง การแต่งตัว การทำงาน ตลอดจนการเล่นกิจกรรมต่าง ๆ

ความหมายโดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หมายถึง
 ความสามารถในการทำงานประสานสัมพันธ์กันระหว่างกล้ามเนื้อตา กล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ทำให้
 สามารถกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิภาพ

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

กิลเซล (ประมวญ กิตตินันท์. 2524 : 178 - 179; อ้างอิงมาจาก Gesell.
 m.d.) นักจิตวิทยาพัฒนาการกล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กสามารถ
 แบ่งออกเป็นระยะและมีขั้นตอน พัฒนาการของกล้ามเนื้อเล็กนั้นมีความสำคัญแก่ชีวิตเพราะเป็นรากฐาน

ของบุคคลเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ กล่าวคือ พฤติกรรมต่าง ๆ จะมีอิทธิพลมาจากสภาพความพร้อมทางร่างกาย ไตแก กล้ามเนื้อ ต่อมกระดูก และประสาทต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมเป็นเพียงส่วนประกอบของการเปลี่ยนแปลง

กิเซล (Gesell. 1940 : 14) ได้แบ่งพัฒนาการเด็กเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการเคลื่อนไหว (Motor Behavior) เป็นความสามารถที่ครอบคลุมถึงการบังคับอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย และความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทั้งหมด

2. พฤติกรรมด้านการปรับตัว (Adaptive Behavior) เป็นความสามารถในการประสานงานระหว่างระบบการเคลื่อนไหวกับระบบความรู้สึก เช่น การประสานงานระหว่างตากับมือ (Eye-Hand Coordination) ซึ่งได้มาจากความสามารถในการใช้มือของเด็ก (Manipulation) เช่น การสั่นกระดิ่ง การแกว่งกวัด ฯลฯ พฤติกรรมด้านการปรับตัวจึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการเคลื่อนไหว

3. พฤติกรรมด้านภาษา (Language Behavior) เป็นพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับวิธีสื่อสารทุกชนิด เช่น การแสดงออกทางหน้าตา ท่าทาง การเคลื่อนไหว ความสามารถในการเปล่งเสียง และภาษาพูดการสร้าง ความเข้าใจในการสื่อสารกับผู้อื่น

4. พฤติกรรมด้านนิสัยส่วนตัวและสังคม (Personal Social Behavior) เป็นความสามารถในการปรับตัวของเด็กระหว่างบุคคลกับบุคคล และบุคคลกับกลุ่ม ภายในภาวะแวดล้อม และสภาพความเป็นจริง ซึ่งต้องอาศัยการเจริญของสมองและการเคลื่อนไหวประกอบกัน

กิเซล พบว่า การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้มือหยิบจับของทารก มีขั้นพัฒนาการเริ่มจากขั้นแรก คือการใช้มือตะปบ ขั้นต่อมาจับของด้วยนิ้วมือ 4 นิ้วติดต่อกับฝ่ามือ โดยเริ่มใช้ฝ่ามือตอนใกล้ ๆ สันมือ แล้วจึงเลื่อนไปใช้กลางใจมือ จากนั้นหัวแม่มือจึงค่อยเลื่อนมาช่วยจับ ขั้นสุดท้ายคือการหยิบของด้วยหัวแม่มือกับปลายนิ้ว

นอมูดี จงพฤษะ สมประสงค์ ปิ่นจินดา และศิริพันธ์ เจริญศักดิ์ (2518 : 106 - 109) ได้กล่าวถึงความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ตามผลการศึกษาค้นคว้าทดลองของ กิเซล เพิ่มเติมดังนี้

อายุ 3 ขวบ

1. สามารถลากเส้นโค้งขึ้น ไม่ยุ่งเหยิง ไม่ลากซ้ำ ๆ สร้างหอคอยได้โดยใช้
แหล่งภูมิศาสตร์ 9 - 10 อัน

2. สามารถนวนกระตาดไคตามยาวและตามกว้าง แต่ยังไม่สามารถนวนกระตาดตามแนวเส้นทะแยงมุมไค

อายุ 4 ขวบ

เขียนวงกลมไคคี่กว่าเมื่ออายุ 3 ขวบ และเขียนจากซ้ายไปขวา แต่ยังเขียนรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนตามแบบไค แต่สามารถเขียนเครื่องหมาย ~~✕~~ ไคคี่

สามารถพับกระตาดไค 3 พับ และพับขวางอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งวัย 3 ขวบทำไม่ได้

อายุ 5 ขวบ

สามารถลากเส้นไคตรง แสดงถึงการจูงงานและพัฒนาการของระบบประสาท ลากมุมแหลม มุมป้าน หักมุมลงข้างตาดไค สร้างรูปสามเหลี่ยมไค

สนใจการลากด้วยซ้าย

อายุ 6 ขวบ

อาบนํ้า แคงตัวเองไค สุกเชือกกรองเทาไค

รชนี ลาซโรจน์ (ม.ป.ป. : 159 - 160) กล่าวว่า การใช้มือเป็นพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ทักษะการใช้มือเกิดขึ้นหลังจากที่ควบคุมกล้ามเนื้อไคแล้ว ความสามารถในการใช้มือพัฒนาตามขั้นตอนดังนี้

แรกเกิด - 2 เดือน ทารกกำวัตถุที่มีรูปร่างให้ไว้ในมือโดยมีปฏิกิริยาสะท้อน การกำมีลักษณะใช้นิ้วหง่า กดสิ่งของไว้กับฝ่ามือ

6 เดือน ทารกทำได้เพียงเอามือไปหยิบหรือปล่อยสิ่งของของตนเองต้องการหยิบ

7 เดือน ทารกจับหรือตะครุบสิ่งของที่เขาไว้ในอุ้งมือไคแนบเข้าทอไซ

9 เดือน หยิบของไคไซนิ้วโป้งกับนิ้วอื่น ๆ ไค

6 - 12 เดือน เริ่มใช้มือที่ตนไค แต่จะแสดงความตลกให้เห็นชัดเจนเมื่ออายุ 18 เดือน

18 เกือน จับด้วยไคโคโยใช้ทั้งสองมือ และใช้ช้อนคีักอาหารไค ดอกถุงเท้าไค

24 เกือน ใช้ส้อมจิ้มอาหารไค

36 เกือน เขียนรูปวงกลมไค

42 เกือน กากบาทไค และใส่กระตุ่มเสื้อไค

72 เกือน เขียนรูปสามเหลี่ยมไค

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติ (2529 : 23 - 27) ได้กล่าวถึง พัฒนาการด้านกล้านเนื้อเล็กแบ่งตามความสามารถตามช่วงวัยแรกเกิดถึง 6 ขวบ ซึ่งในที่นี้จะขอกล่าว เพียงวัย 2 - 6 ขวบ ดังต่อไปนี้

อายุ 2 ขวบ - 3 ขวบ รู้จักแต่งตัวและเลือกเสื้อผ้าไคเอง เขียนรูปหัว และตัว หรืออาจจะส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย สามารถทำงานง่าย ๆ ไค

อายุ 4 ขวบ - 5 ขวบ เขียนรูปมีหัว มีตัว มีส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่สำคัญ ๆ ไค เขียนรูปสี่เหลี่ยมหรือสามเหลี่ยมตามแบบไค

อายุ 5 ขวบ - 6 ขวบ สามารถรับลูกบอลที่โยนมาให้จากระยะไกล 1 เมตร เขียนรูปหัว มีตัว มีขา แขนและมือไค

สำหรับ ศูนย์ ธีรดากร (2523 : 123) ได้กล่าวถึง พัฒนาการด้านกล้านเนื้อ ของเด็กวัย 3 - 6 ปี ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

อายุ 3 ขวบ สามารถบังคับมือให้เคลื่อนไหวไคดี ใช้มือหยิบจับอาหาร ตลอดจนใช้ช้อน คีักอาหารเข้าปากไค ช่วยตัวเองในการแต่งกาย เช่น ดอกและใส่กระตุ่มเสื้อไคโดยใช้ผู้ใหญ่ช่วย

อายุ 4 ขวบ ใช้มือถนัดขึ้น หยิบวัตถุเล็ก ๆ ไค ควรฝึกให้เด็กใช้มือทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น ชีคเขียน คัดกระดาษ ปั่นดินน้ำมัน วัยนี้สามารถช่วยตัวเองในการแต่งตัว ล้างมือ แปรงฟัน

อายุ 5 ขวบ - 6 ขวบ สามารถพับกระดาษ เล่นเกี่ยวกับการก่อสร้างไคดี สามารถ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามรอยเส้น วาดเขียนด้วยดินสอและสีน้ำไค

ประณต เคาจิม (2526 : 107 - 108) กล่าวถึง พัฒนาการด้านกล้านเนื้อเล็ก ที่เกี่ยวกับความสามารถในการขีดเขียน (Scribble) ว่า เด็กจะเริ่มสนใจการขีดเขียนในระยะหลัง

ปีแรก ซึ่งการขีดเขียนในระยะแรกจะมีลักษณะเป็นเส้นคดไปคดมาต่อเนื่องกัน และเป็นลักษณะเส้นแนวขวางต่อมาเมื่อมือสามารถเคลื่อนไหวแบบวงกลมได้ การขีดเขียนแบบเส้นโค้งหรือวงกลมจะเริ่มปรากฏขึ้น ปลายปีที่ 2 เด็กจะมีความละเอียดละออในการขีดเขียนเพิ่มขึ้น โดยดูได้จากการทำงานภายในขอบเขตที่กำหนดไว้ในแผนกระดาษ ระยะต่อไปเด็กจะกลาหกลองขีดเขียนเพิ่มความซับซ้อนมากขึ้น ในขณะที่เด็กวัยนี้มีการผันแปรปริมาณของแรงกดบนแท่งดินสอด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ราชีทองสวัสดิ์ (2529 : 103) ที่กล่าวถึง พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กว่าความสามารถในการขีดเขียนและการวาดภาพของเด็กเล็กจะเริ่มใช้มือขีดเขียนเป็นเส้นสูง ๆ ก่อน ยังไม่สามารถขีดหรือเขียนเส้นตามความต้องการได้ เส้นจึงไม่ค่อยประคองต่อเนื่องกัน ลักษณะการจับแท่งดินสอยังไม่สามารถจับแบบ 3 นิ้ว แต่จะจับในลักษณะกำหนัดทั้ง 5 นิ้ว การบังคับมือยังทำไม่ได้ดี การขีดจึงมักหลุดพ้นจากกระดาษแล้วเริ่มเขียนใหม่

เมื่อเด็กอายุ 2 ขวบ เส้นก็ยังไม่สามารถสม่ำเสมอ การบังคับมือยังทำไม่ได้ และภาพก็ยังไม่มี ความหมาย ระยะปลายปีที่ 2 หรือต้น 3 ขวบ จึงสามารถขีดเขียนเส้นที่มีความหนาสม่ำเสมอ สามารถบังคับมือได้ แลภาพก็ยังไม่มี ความหมายนัก ในระยะปลาย 3 ขวบ หรือต้น 4 ขวบ จึงเริ่มบังคับมือได้ เส้นมีความหนาสม่ำเสมอ และการวาดภาพมีความหมายมากขึ้น

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก ความสามารถของทักษะการใช้มือ การขีดเขียนล้วนเป็นไปตามหลักของพัฒนาการ คือมีระยะขั้นตอนเริ่มจากง่ายไปหายาก จากใกล้ตัวออกไปไกลตัว ซึ่งแต่ละช่วงวัยมีความแตกต่างกันไป การศึกษาพัฒนาการในแต่ละด้านจะช่วยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้จัดประสบการณ์สอดคล้องกับวัยของเด็ก อันจะเป็นการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ความสำคัญของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

รัตนา ศิริพานิช (2523 : 63) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและสายตา มีความจำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการเขียน เด็กจะสามารถเขียนสิ่งใดได้ก็ต่อเมื่อมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อ และสายตาทำงานประสานสัมพันธ์กันได้ดี ซึ่งความสามารถดังกล่าวเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะนำไปสู่การเขียนในชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้การเขียนมิได้หมายถึงการเขียนตัวอักษร

ตามความหมายของผู้ใหญ่เท่านั้น แต่การที่เด็กสามารถบังคับควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อและ
สายตาให้ชักเขียนเส้นไปมาในลักษณะต่าง ๆ ให้อธิบายเป็นความสามารถขั้นเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การเขียน
ที่แท้จริง (ช้อยงค์ พรหมวงศ์. 2521 : 101 - 102)

ดังนั้น การสอนคัด - เขียนอย่างเป็นทางการ จึงไม่มีความจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย
เพราะการฝึกกล้ามเนื้อ ฝึกความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาจากกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น การปั้น
ดินเหนียว การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ การใช้สีเทียน สีน้ำ การปะภาพ ฯลฯ ตลอดจนประสบการณ์
อื่น ๆ ที่เด็กควรได้รับในการเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ได้แก่ การลากเส้นเสรี การลากเส้น
ตามรอยการลากเส้นตามแบบอย่าง การวาดภาพระบายสี ฯลฯ รวมถึงวิธีการจับดินสอ ดินสอสี่
เหล่านี้อีก กิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการ และความสามารถของเด็กในการเตรียมความพร้อมด้าน
การเขียนหนังสือ ไรต์แมน และบัทเทอร์ฟิลด์ (Tidyman and Butterfield. 1951 : 363 - 365)
ได้ให้ข้อสังเกตลักษณะเด็กที่มีความพร้อมในการเขียนดังนี้

1. สามารถบังคับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อแขน มือ และนิ้วให้สัมพันธ์กันขณะ
ชักเขียนและลากเส้น

2. สามารถจำภาพได้อย่างแม่นยำถูกต้อง มีการประสานงานของตาและมือที่
โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก คือการที่เด็กสามารถ
เคลื่อนไหวกล้ามเนื้อตา มือ นิ้วมือ และแขน ให้ชักเขียนและลากเส้นนั้นมีความสำคัญ ซึ่งจะเป็น
พื้นฐานในการพัฒนาความสามารถในการเขียนตัวอักษรในขั้นต่อไป

4. แนวทางในการส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

ฮิลเดเรท (Hildreth. 1956 : 584) ได้ให้ความเห็นว่า การส่งเสริมให้เด็ก
มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก สามารถทำได้โดยให้เด็กได้ฝึกทักษะการใช้มือวาดรูป
ระบายสีด้วยนิ้วมือ ปั้น เช็บ ดัก สาน ตัก ปะกระต่าย และเล่นของเล่น เป็นต้น เพราะกิจกรรม
เหล่านี้นอกจากจะช่วยพัฒนากล้ามเนื้อส่วนย่อยให้สัมพันธ์กับการเขียนแล้ว ยังช่วยให้การประสานงาน
ระหว่างตากับมือเป็นไปอย่างกลมกลืน เบคเกอร์ (Baker. 1955 : 192 - 195) กล่าวว่า
การให้เด็กมีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เล่นกลางแจ้ง วาดภาพและทำงานหัตถ์ศึกษาจะช่วยให้
เด็กได้ฝึกการประสานงานของกล้ามเนื้อได้เป็นอย่างดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 101 - 107) ได้เสนอ
กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ การใช้กลามเนื้อเล็กแบ่งตามพัฒนาการและความสามารถในช่วงตั้งแต่
3 - 6 ปี ดังนี้

อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
1. วาดรูปและระบายสี 1.1 วาดรูปและระบายสีตามใจชอบ 1.2 ระบายสีภาพที่กำหนดให้ 1.3 วาดภาพด้วยนิ้วมือและมือ 1.4 ระบายสีบนกระดาษทราย (สีเทียน) 1.5 ลอกรูป (พิมพ์รูป) เช่น วางมือของตัวเองบนกระดาษ แล้วใช้ดินสอลากเส้นพิมพ์รูปมือ (อาจใช้แทนไม้รูปต่าง ๆ ตาม ต้องการแล้วระบายสีให้สวยงาม) 1.6 หยดสีและเป่าสีเป็นรูปต่าง ๆ	1. วาดรูปและระบายสี (นิ้วมือ ชูกัน ดินสอสี สีเทียน) 1.1 วาดรูปและระบายสีตามใจชอบ 1.2 ระบายสีภาพที่กำหนดให้ (มีลวดลาย รอยหยักซับซ้อน) 1.3 วาดภาพด้วยนิ้วมือ (Finger Paint) 1.4 วาดภาพด้วยชูกัน 1.5 ลอกรูป (พิมพ์รูป) ที่มีความละเอียด ซับซ้อนมากขึ้น 1.6 ลอกลายรูปโดยใช้กระดาษลอกลาย 1.7 วาดภาพตามจินตนาการจากเรื่อง ที่เล่าให้ฟัง 1.8 วาดรูปเหมือนสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเด็ก เช่น 1.8.1 รูปคน (เพื่อน พ่อ แม่ ครู) 1.8.2 รูปโรงเรียน บ้าน สัตว์เลี้ยง ของเรา 1.8.3 บัปสี หยดสี เป่าสีให้เป็นรูป ต่าง ๆ

อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
2. งานปั้น (ดินน้ำมัน ทราย ดินเหนียว แป้ง กระดาษ) 2.1 ปั้นตามใจชอบ 2.2 ปั้นตามแบบรูปทรงง่าย ๆ เช่น เป็นรูปทรงกลมกลิ้ง เป็นเส้น ยาว ๆ 2.3 ปั้นแป้งเลียนแบบการทำขนม 3. พิมพ์ภาพ โดยใช้อัฒและสีโปสเตอร์ 3.1 พิมพ์ภาพทวยหาบไม้ 3.2 กานกลวย 3.3 มันทะหรือนันทะร่ง 3.4 แกนกระดาษชำระ	1.8.4 ต่อเติมเสริมแต่งภาพให้ สมบูรณ์และสวยงาม 2. งานปั้น (วัสดุเช่นเดียวกับ 3 - 4 ขวบ) 2.1 ปั้นตามใจชอบ 2.2 ปั้นตามแบบที่กำหนดให้ หรือตามหัวเรื่อง ที่กำหนด เช่น รูปสัตว์ต่าง ๆ ผลไม้ ต่าง ๆ เป็นต้น 2.3 ปั้นตามจินตนาการ (ตามเรื่องที่เล่า ให้ฟัง) 2.4 เล่นขายของ ทำอาหารจากแป้ง โดยมี เครื่องครัวไว้ให้ 2.5 เล่นทราย ก่อทรายตามจินตนาการ (ใช้อุปกรณ์ เช่น หินทราย รถเด็กเล่น ต้นไม้ สัตว์ต่าง ๆ) 3. พิมพ์ภาพด้วย 3.1 ใบไม้ 3.2 กานกลวย 3.3 มันทะหรือนันทะร่ง 3.4 แกนกระดาษชำระ 3.5 ทรายขาว

อายุ 3 - 4 ปี

4. ทับกระดาษ

4.1 ทับตามขั้นตอนที่ครูสาธิต
(พับไม่เกิน 2 - 3 ครั้ง)

เช่น ทับรูปดอกไม้ เรือใบ

4.2 ทับตามรอยที่พับไว้

4.3 ทับตามใจชอบ

5. ฉีกกระดาษ

5.1 ฉีกตามรอย

5.2 ฉีกกระดาษเป็นชิ้น แล้วนำมา
ปะในกระดาษแผ่นใหม่

5.3 ฉีกเป็นเส้นยาว ๆ

6. ตัดกระดาษ

6.1 ตัดตามใจชอบเป็นชิ้น ๆ

6.2 ตัดตามรอยที่พับซ้อน เช่น
รอยที่เป็นเส้นตรง

อายุ 5 - 6 ปี

4. ทับกระดาษ

4.1 ทับตามขั้นตอนที่ครูสาธิตให้ดู
(พับไม่เกิน 5 ครั้ง)

4.2 ทับตามใจชอบ แล้วนำมาตกแต่งเป็นภาพ

5. ฉีกกระดาษ

5.1 ฉีกตามใจชอบ แล้วนำไปปะในกระดาษ
อีกแผ่น

5.2 ฉีกตามรอย (ภาพที่มีความซับซ้อนรอย
พับมากชิ้น)

5.3 ฉีกเป็นรูปสัตว์ ผลไม้ต่าง ๆ ตามใจชอบ

5.4 ฉีกกระดาษเป็นชิ้นเล็ก ๆ นำไปปะใน
ภาพให้ไว้

5.5 ฉีกกระดาษเป็นเส้นยาว ๆ

5.6 ฉีกเป็นรูปทรงต่าง ๆ แล้วนำไปประกอบ
เป็นภาพใหม่

6. ตัดกระดาษ

6.1 ตัดกระดาษเป็นรูปตามจินตนาการ

6.2 ตัดกระดาษที่วาดรูปไว้ (มีความซับซ้อน
ละเอียดมากขึ้น)

6.3 ตัดกระดาษเป็นรูปต่าง ๆ ตามใจชอบ
แล้วนำมาประกอบเป็นภาพใหม่

อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
7. งานร้อย 7.1 ร้อยลูกปัด 7.2 ร้อยหลอดกาแฟ 7.3 ร้อยเชือกบนแผ่นกระดาษที่เจาะรูไว้ 8. งานตัดและปะ 8.1 นำเมล็ดพืช ใบไม้เล็ก ๆ มาปะประกอบกันเป็นภาพ 8.2 ปะกระดาษชิ้นเล็ก ๆ ในกรอบรูป 8.3 ปะเศษผ้า 9. ฝึกการผูกและแกะ 9.1 ผูกมัดสิ่งของเป็นพวก ๆ 9.2 ผูกเชือกกรองเท้า 9.3 ผูกโบว์ 10. กรอหน้าไม้สวด 11. แต่งตัว อานน้ำตุ๊กตา (กลัดกระดุม รูดซิป ฯลฯ)	7. งานร้อย 7.1 ร้อยลูกปัดเม็ดเล็กควยควายหรือเอ็น 7.2 ร้อยหลอดกาแฟควยเชือก 7.3 ร้อยเชือกกรองเท้า 7.4 หักเชือกผ้า (เป็นรูปภาพเจาะรูโดยรอบใช้เข็มร้อยไหมพรมร้อยขึ้นลงตามรูที่เจาะไว้) 7.5 ร้อยดอกไม้ ใบไม้ โดยใช้กานมะพร้าว 7.6 ร้อยไหมพรมแล้วทอเป็นผืน 8. งานตัดและปะ 8.1 นำเศษวัสดุเมล็ดพืช ใบไม้ เมล็ดกรวดทรายมาประกอบกันเป็นภาพ 8.2 ปะกระดาษที่ฉีกตัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ ในรูปที่วาดไว้ 8.3 ปะเศษผ้าที่ฉีก ตัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ ในรูปที่วาดไว้ 9. ฝึกการผูกและแกะจากประสบการณ์ตรง 9.1 แต่งตัวเอง 9.2 ช่วยเพื่อนแต่งตัว 10. เล่นกรอหน้า พวงน้ำ 11. เล่นตอไม้บล็อกลวดลาย สีสัน สร้างสรรค์

อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
12. หยิบไม้บล็อกใส่กล่องที่เจาะรูตามรูปทรง 13. คอไม้บล็อกเป็นรูปต่าง ๆ 14. ทอพลาสติกสร้างสร้อย 15. โรยทรายบนกระดาษที่ทากาว 16. เล่นต่อภาพคัตเอาท์ (คัตเป็นชิ้นใหญ่ ๆ 4 - 5 ชิ้น คอ 1 ภาพ) 17. ร้องเพลงหรือเล่านิทานโดยใช้นิ้วมือ 18. ฝึกลากเส้นอิสระ ฝึกกลิ้งน้ำมัน 19. หักเขียนรูปแบบง่าย ๆ 20. หยิบแผ่นไม้รูปทรงต่าง ๆ วางลง ในแถบ	12. เล่นต่อภาพคัตเอาท์ที่คัตออกเป็นหลายชิ้นยิ่งขึ้น 13. เล่นต่อภาพคัตเอาท์ที่คัตออกเป็นหลายชิ้นยิ่งขึ้น 14. หักเขียนตัวเลข 15. หักเขียนตัวอักษรต่าง ๆ 16. เขียนภาพคนโดยมีรายละเอียดเหมือนจริง 17. สร้างภาพจากวัตถุพลาสติกบนแท่นที่เจาะรูไว้

แอนเดอร์สัน และลาปป์ (Anderson and Lapp. 1979 : 102) ได้แยกวิธี
การฝึกความพร้อมทางการใช้กล้ามเนื้อเป็น 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 ฝึกกล้ามเนื้อและฝึกการบังคับเครื่องมือที่ใช้เขียน ให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก
ของมือด้วยการเล่นต่าง ๆ เช่น เล่นโทรศัพท์ จักโต๊ะ เปลี่ยนเสื้อตุ๊กตา ตัดกระดาษด้วยกรรไกร
เขียนภาพด้วยนิ้วมือ ปั้นดินเหนียว ถักสาน และฝึกใช้ชอล์กเขียนบนกระดานดำหรือใช้สีเขียนในกระดาษ
แผ่นใหญ่ ๆ

แบบที่ 2 เพิ่มความสามารถของเด็กในการใช้ภาษา พวกที่ฝึกแบบนี้เชื่อว่าเป็นการ
หาประโยชน์ มิได้เพื่อให้เด็กเรียนเขียนก่อนที่จะสามารถอธิบายสิ่งที่เขาคิดได้ เด็กเริ่มเรียนจะต้องมี
ประสบการณ์อย่างมาก เพื่อที่จะสามารถแสดงความคิดด้วยตนเองได้ เมื่อเด็กได้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ

เขาจะต้องได้รับการกระตุ้นให้มีโอกาสสัปดาห์วิจารณ์ และการออกความคิดเห็นโดยเสรี การเขียนจึงนับเป็นเครื่องมืออันวิเศษสำหรับขยายคำพูด ความเข้าใจ ตลอดจนถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อื่นทราบ

แบบที่ 3 ให้การฝึกฝนเกี่ยวกับพื้นฐานในการเขียนโดยตรง เริ่มแรกให้เขียนบนกระดานดำก่อน เพื่อให้เด็กได้ใช้กลามเนื้อใหญ่ เขาใจรูปร่างตัวอักษรที่แท้จริง และรู้จักวิธีเขียน เด็กจะได้รับ การเขียนวงกลมเป็นอันดั้มแรก โดยมีกำหนดทิศทางที่เริ่มต้นให้ เช่น เขียนรูปนาฬิกา ขนมกลม ๆ ลูกบอล ฟองสบู่ เป็นต้น ต่อจากนั้นก็เชื่อมโยงวงกลมกับเส้นตรง เช่น ใหวาภาพแก้วช้อนมีล้อ วาภาพโถงวงมีขนไก่ที่หาง วาภาพไม้ตะพดมีหัวกลม

ฟิชเชอร์ และเทอร์รี่ (Fisher and Terry. 1977 : 284) กล่าวถึง การจัด ประสบการณ์ให้แกเด็กก่อนที่จะเรียนเขียนว่า ควรจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ก่อนเรียนเขียน ดังนี้

1. การวาดรูประบายสี จัดให้วาดตามพื้นหรือบนกระดานที่ใช้ขัดขี้ เส้นต่าง ๆ ที่เด็กต้องใช้ในการเขียนอักษร เช่น เส้นตรง วงกลม หรือเส้นพื้นฐานต่าง ๆ นั้น จะพบได้จากการ วาดของเด็ก
2. การออกแบบให้เด็กได้ออกแบบเอง เช่น ลวดลายที่ขอบรูปภาพ ขอบจุลสาร ที่ หอหนังสือ รูปทรงของธงกระดาษใส่ตัว ความคิดในการออกแบบของเด็กจะมาจากลีลา เส้นและอื่น ๆ
3. ฉากทรายหรือเกลือ ทำโครงร่าง และเติม ๆ จะรู้สึกสนุกสนานมากในการใช้นิ้ว วาดเล่น
4. ระบายสีด้วยนิ้วมือ

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กนั้นทำได้โดยให้เด็กฝึกทักษะในการใช้มือหยิบ จับ สัมผัสกับวัตถุ และทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กได้เล่น อย่างสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมที่เร้าความสนใจ จะช่วยให้เด็กเกิดความสนุกเพลิดเพลินและไม่เกิดความเบื่อหน่าย ทั้งยังช่วยส่งเสริมให้การประสานงานระหว่างสายตาและมือเป็นไปอย่างกลมกลืน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก

ฮิลการ์ด (พรณี ช. เจนจิต. 2528 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Hillgard. 1932) ได้ศึกษาพบว่าเรื่องความพร้อม พบว่า เด็กที่มีอายุมากกว่า มีทักษะมากกว่าจะเขียนรูปได้เร็ว

และง่ายกว่าเด็กที่มีอายุน้อย จากการทดลองกับเด็กกลุ่มหนึ่งอายุประมาณ 2 - 3 ขวบ โดยการฝึกให้ติดกระดุม ปั่นมันโค และการใช้กรรไกร เป็นเวลา 12 อาทิตย์ เปรียบเทียบกับเด็กอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกลุ่มทดลอง เด็กกลุ่มนี้มีอายุมากกว่ากลุ่มแรก 3 เดือน ผลปรากฏว่า หลังการฝึกหัด 12 อาทิตย์ เด็กในกลุ่มทดลองสามารถทำกิจกรรมเหล่านี้ได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม หลังจากนั้นก็กลุ่มควบคุมได้รับการแนะนำให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกล่าวข้างต้นภายในเวลา 1 อาทิตย์ ผลปรากฏว่า เด็กกลุ่มนี้ทำได้เท่ากับกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการฝึกหัดมาเป็นเวลา 3 เดือน ผลจากการทดลองนี้สรุปได้ว่าเด็กที่มีวุฒิภาวะกับประสบการณ์ เมื่อถึงเวลาที่พร้อมจะสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกล่าวได้

เทนิส (อาร์ เพอร์สุค. 2528 : 92 ; อ้างอิงมาจาก Dennis. 1941)

โคทำการทดลองเกี่ยวกับพัฒนาการทางกล้ามเนื้อ โดยใช้ฝาแฝดเทียม (Fraternal Twins) นำมาเลี้ยงโดยแยกเด็กไว้อาบน้ำและไม่ให้ฝึกเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อเลย จนกระทั่งอายุ 9 เดือนเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบธรรมดา ปรากฏว่า มีพัฒนาการทางกล้ามเนื้อคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้พบว่า การตอบสนองธรรมดา ๆ เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องการเห็นการสอน หรือการเลียนแบบ การตอบสนองในครั้งแรกเป็นไปด้วยตัวเองทั้งสิ้นและเมื่อเด็กอายุ 2 ขวบขึ้นไป การตอบสนองต่าง ๆ ไม่ขึ้นกับตัวเด็กเองโดยเฉพาะแต่อย่างใดจะขึ้นกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้องของควย เพราะเด็กได้เรียนรู้สิ่งแวดล้อมทางสังคมเพิ่มขึ้น

สำหรับประเทศไทย สมาคมคนเขตรัฐศาสตร์แห่งประเทศไทย โคทำการศึกษาพัฒนาการทางกล้ามเนื้อเล็กเกี่ยวกับทักษะการใช้กล้ามเนื้อของเด็ก ซึ่งพบว่าเด็กเริ่มแสดงความสนใจในการใช้มือป้อนอาหารเองเมื่ออายุ 8 เดือน จับขยี้ขนมไว้เองได้ และในเดือนต่อมาจะเอาออกจากปากและใส่กลับเข้าปากได้เองโดยไม่ต้องมีผู้ช่วย อายุ 1 ขวบ ถือด้วยสองมือได้ อายุ 15 เดือน จับช้อนและพยายามตักอาหารใส่ปาก ทักษะของมือพัฒนาขึ้นจนทำให้เด็กแฉ่งตัวเองไต่บางแล้ว เช่น ดึงเสื้อในตอนที่ลาเข้าไปแรกเด็กส่วนมากถึงดูงูเห่า ร่องเท้า และหมวกออกเองได้ เมื่ออายุย่างขึ้น 2 ขวบจะดึงเสื้อผ้าทุกชิ้น นอกจากจะเป็นเสื้อผ้าที่มีกระดุม เด็กอายุ 1 ขวบ แสดงความพยายามที่จะใส่เสื้อตัวเอง สามารถจับกินส้อมและช้อนได้ก่อนสองขวบ มีความสามารถในการเปิดหีบ เปิดฝาขวด หรือเปิดหนังสือ ทอหอนไม้ รอยลูกโป่งขนาดใหญ่ ตัดกระดาษด้วยกรรไกร และชักเชียนด้วยกินส้อมได้

เด็กบางคนที่พยายามไต่หรือคลั่งลูกบอลในตอนนี้ได้แล้ว แต่ยังทำไม่ได้ดีกว่าจะสองขวบ เด็กสองขวบ จะเล่นกับการใส่กระดุมเสื้อ โดยเฉพาะกระดุมรูปร่างและสีแปลก ๆ ในช่วง อายุ 3 - 4 ปี เด็กสามารถใส่และแกะกระดุมเสื้อได้เอง และเมื่ออายุ 6 ขวบ สามารถใส่กระดุมในที่ยาก ๆ ได้ เช่น ที่ข้างหลัง คอและขา

เด็กอายุ 3 - 4 ขวบ ชอบการไต่ลูกบอล สามารถไต่และรับลูกบอลได้ดีและเร็ว เท่าใดโอกาสที่จะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อนเล่นยังมีมากขึ้นเท่านั้น เด็กอายุ 5 - 6 ขวบ ส่วนมาก ชอบและรับลูกบอลได้อย่างคล่องแคล่ว

เด็ก 3 ขวบ สามารถใช้ของตอกตะปูลงบนไม้ได้ และเมื่ออายุถึง 6 ขวบ สามารถใช้ หักตะขางไม้สร้างวัตถุง่าย ๆ ได้ เช่น เรือ หรือรถลาก หักตะขางอื่น ๆ ที่ใช้มือ ซึ่งพัฒนาขึ้นในวัยนี้ นอกจากที่กล่าวมาแล้วคือ ใช้กรรไกรตัดกระดาษไปตามรูป ปั้นดินน้ำมัน เชื่อมตัวด้วยเข็มเล่มโต ๆ วาดเขียนด้วยดินสอและสีน้ำ วาดและเขียนรูปมีกำหนดาคคนใด (สมาคมคหกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย. 2525 : 94 - 125)

สมใจ ตั้งนิกร (2531) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก ของเด็กปฐมวัยในโครงการอนุบาลชนบท จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์หมุนเวียนที่ไม่ได้จัดทำแผนการจัด ประสบการณ์ แต่ประยุกต์ใช้วัสดุจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านกลามเนื้อเล็ก ได้ดีกว่า กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์หมุนเวียนที่จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ทั้งนี้เพราะ การใช้วัสดุจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นวัสดุที่เด็กคุ้นเคย แต่จัดภายใต้เงื่อนไขที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ ทำให้อาชีพเด็กคิดค้นและลงทำ สำหรับ กรวิภา สรรพกิจงานง (2532) ได้ศึกษาความสามารถ ในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบอิสระ มีความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กสูงกว่ากลุ่มเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ แบบชี้แนะทั้งนี้เป็นเพราะเด็กได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์การใช้กลามเนื้อเล็กอย่างอิสระ ตามความสามารถ ความสนใจของแต่ละบุคคลอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังค้นพบว่าการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยนั้น นอกจากส่งผลถึงความพร้อมทางกลามเนื้อเล็กแล้ว ยังส่งผลรวมถึงทักษะต่าง ๆ เช่น การมองเห็น

การสังเกต การฟัง การปฏิบัติตามคำสั่ง การคิด จินตนาการ และการใช้ไหวพริบในการแก้ปัญหา ซึ่งนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ของเด็กในระดับต่อไป

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก จะเห็นได้ว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อมือ ในเชิงสำรวจพัฒนาการของเด็ก โดยเทียบกับเกณฑ์ทั่วไปและแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก สรุปได้ว่าเด็กปฐมวัยนั้น ความสามารถในการใช้มือไม่ถนัด การหยิบจับไม่มั่นคง เด็กทุกคนสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ควรจะทำให้ได้ในเวลาที่ต่างกัน อายุของบุคคลและความสามารถในการแสดงพฤติกรรมมีไต่ตั้งขึ้นเป็นบรรทัดฐานสำหรับเด็กทุกคน ผู้ใหญ่ควรเข้าใจหลักความพรอมและควรให้เด็กมีการพัฒนาความสามารถและตามธรรมชาติเป็นลำดับขึ้นไป ดังนั้น เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อเล็กมากยิ่งขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

1. ความหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

เกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (Parent Education) ฉันทนา ภาคงอกษ์ (2531 : 1) กล่าวว่า หมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นการทำความเข้าใจและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการร่วมมือกันพัฒนาเด็กโดยใช้สื่อต่าง ๆ และสื่อมวลชน มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ

1. เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก โดยอาศัยพื้นฐานความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก (Child Psychology)

2. เพื่อให้สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ แก่เด็กอย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับทางโรงเรียน

นิภา แก้วศรีงาม (2525 : 3) ให้ความหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองว่าเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพราะเด็กอยู่ในความรับผิดชอบของสถาบันครอบครัว สถานศึกษา และสถาบันศาสนา การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองถือเป็นกระบวนการทางสังคม (Socialization Education) สังคมมีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แก่บุคคลในสังคมให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง

ที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา ซึ่งเป็นการให้การศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการส่งเสริมเพื่อการดำรงชีวิตที่ดีของบุคคล และพัฒนาบุคคลให้เติบโตไปตามที่สังคมต้องการ

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเด็ก การอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยเน้นให้เห็นความสำคัญความเกิด ความสำคัญของคนที่มาต่อเด็ก บทบาทหน้าที่ของตน ในการพัฒนาเด็ก อันจะช่วยส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กให้เติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม

2. ความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

บ้านเป็นสิ่งแวดล้อมแห่งแรกและสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก โดยธรรมชาติ และทางจิตวิทยาอันแท้จริงแล้ว พ่อแม่ตลอดจนผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทอันสำคัญอย่างยิ่งในการให้ความรู้แก่เด็ก ถ้าจะนับเวลาของการเรียนรู้ที่เด็กได้รับจากพ่อแม่ เปรียบเทียบกับครูจะพบว่าสัดส่วนในการเรียนรู้จากพ่อแม่มากกว่าครู ดังนั้นผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมแก่เด็ก เพื่อเป็นการสร้างบุคลิกภาพหรือการสร้างนิสัยที่ดีให้แก่เด็กควรต้องเริ่มตั้งแต่เด็กยังเล็กอยู่ ทั้งนี้ รูสโซ (Rousseau) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กเปรียบเสมือนเตาชาวนบริสุทธิ์ ที่ผู้ใหญ่จะแต่งแต้มสีอะไรลงไปก็จะได้ทำให้เตาชาวนบริสุทธิ์กลายเป็นเตาที่มีลวดลายสวยงามวิจิตร หรือจะทำให้กลายเป็นเตาที่เลอะเทอะมัวหมองอย่างไรก็ได้เช่นกัน รูสโซมีความเชื่อในธรรมชาติการแสดงออกของเด็ก และถือว่า การกระทำต่าง ๆ ของเด็กนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ผิด พ่อแม่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดที่สุดที่จะหล่อหลอมให้เด็กเติบโตขึ้นมา เป็นคนที่มีบุคลิกภาพอย่างไรก็ได้

วิลส์ และสเติกแมน (Wills and Stegeman. 1957 : 62) กล่าวว่า ความเชื่อของ ฟูเรบ์ว่า เด็กทุกคนเกิดมาดี แต่สิ่งทำให้เด็กไม่ดีก็คือ การไม่ได้รับการศึกษาที่ดี อย่างเพียงพอ และขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ตนเอง

นักการศึกษาอีกท่านหนึ่ง คือ มอนเตสซอรี (Maria Montessori) มีความคิดเห็นว่า พ่อแม่เป็นบุคคลสำคัญในการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (Lillard. 1972 : 104)

ฉันทนา ภาคงคช (2531 : 4 - 5) กล่าวว่า สุปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สามารถที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความต้องการในการดำรงชีวิตอยู่ ความต้องการด้านความรักและความอบอุ่น นอกจากนี้ เด็กยังได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมภายในครอบครัว เด็กจะมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เช่น ไร้อยู่ขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดูทางบ้านเป็นสำคัญ คุณภาพของเด็กมีผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของสุปกครองเป็นอย่างมาก การให้ความรู้แก่สุปกครองจะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็ก ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

วันเพ็ญ พิศาลพงศ์ (2531 : 4) กล่าวว่า การเลี้ยงดูเด็กนั้น ถึงแม้ใคร ๆ ก็ทำได้ แต่การที่จะทำได้ ให้ออกต้องซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่แก่ตัวเด็กนั้น เป็นสิ่งที่ยากเย็นยิ่งนัก เพราะลำพังแต่ความรัก ความรู้ ความเข้าใจ ยังไม่เพียงพอจะต้องรวมถึง การประพฤติปฏิบัติถูกต้องควบคู่กันไปด้วย

จะเห็นได้ว่าการให้ความรู้สุปกครองช่วยให้สุปกครองมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนการดำเนินชีวิตในครอบครัวในวิถีทางที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กให้มีความรู้ และสิ่งที่สุปกครองควรรับรู้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาเด็ก ได้แก่ ความสำคัญของเด็กปฐมวัย ความสำคัญของสุปกครองต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย บทบาทหน้าที่ของสุปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาปฐมวัย ซึ่งได้มีกล่าวถึงรายละเอียดของข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวดังต่อไปนี้

2.1 ความสำคัญของเด็กปฐมวัย

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วไป ต่างก็เห็นถึง ความสำคัญของเด็กปฐมวัยว่าเป็นวัยที่สำคัญที่สุด การพัฒนาบุคลิกให้มีความรู้ความเข้าใจมาจากการส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่วัยปฐมวัย ซึ่งเป็นระยะวิกฤตที่เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว การกระตุ้น ทางตา หู จมูก ลิ้น และกาย ให้ได้ยิน ได้เห็น ได้สัมผัส และได้เรียนรู้โดยการเล่นคงแก่ปฐมวัย โดยเฉพาะด้วยความรักจากพ่อแม่ จะช่วยให้ในประสาทในเซลล์สมองขยายงอกงามทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ง่าย มีชีวิตชีวารูเผลอ อันเป็นพื้นฐานการพัฒนาเด็กให้สมบูรณ์มากที่สุด "เด็กเล็ก ๆ จะเรียนรู้ทุกอย่าง ในวัยที่เขายังเล็กอยู่" แต่หากเด็กวัยนี้ไม่ได้รับการเอาใจใส่ เมื่อพ้นวัยนี้ไป เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วย

ความยากลำบากในบางอย่างก็จะไม่สามารถเรียนรู้ได้อีกเลย (ธีระ สุมิตร และพรอนงค์ นิยมคำ. 2528 : 6 - 7) ดังนั้นการที่ ครู และผู้ปกครอง รวมมือกันจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ จึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อพัฒนาการในระยะต่อไปของเด็ก ทั้งคำกล่าวที่ว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยทางของชีวิต เด็กจะประสบกับความสำเริงหรือล้มเหลวในชีวิตขึ้นอยู่กับผลของการพัฒนาตั้งแต่วัยเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

2528 : 2)

2.2 ความสำคัญของผู้ปกครองต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การที่ผู้ปกครองทราบว่าตนมีอิทธิพลต่อเด็กอย่างไรนั้น จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการส่งเสริมเด็กมากขึ้น นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของผู้ปกครองต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ดังนี้

ฟรอยด์ (พัชรี สอนแก้ว. 2532 : 57 ; อ้างอิงมาจาก Freud. 1949) กล่าวว่า บุคลิกภาพของคนเราจะเริ่มพัฒนาตั้งแต่วัยแรก ของชีวิต ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูเด็ก และการกระทำเป็นตัวอย่างแก่เด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเด็กจะเลียนแบบบิดามารดา และผู้อยู่ใกล้ชิดตน ฟรอยด์ เชื่อว่าใน 5 ปีแรกของชีวิต เป็นช่วงสำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคลิกภาพ

เฮิร์ลอค (Hurlock. 1956 : 434) ได้แสดงความสำคัญของการอบรมที่มีต่อเด็กไว้ดังนี้

1. เด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงเป็นแบบอย่างในครอบครัว
2. ครอบครัวเป็นต้นกำเนิดในการอบรมสั่งสอนเด็กให้มีพฤติกรรม

การยอมรับหรือไม่ยอมรับตนเอง มาจากการให้รางวัลและการลงโทษ

3. การให้แบบแผนการลงโทษมีผลต่อเด็กอย่างลึกซึ้ง ที่ทำให้พฤติกรรม

ต่าง ๆ นั้น ก่อรูปขึ้น

4. พ่อแม่เป็นตัวแทนที่สำคัญที่สุดในการเป็นแบบอย่างใดเด็กได้ปฏิบัติ

อย่างถูกต้อง

ส. จานงจิต กล่าวว่า การสร้างบุคลิกภาพให้แก่เด็กจะต้องเริ่มตั้งแต่เล็ก และผู้ที่จะเสริมสร้างให้กับเด็กได้มากที่สุดก็คือพ่อแม่ (ส. จานงจิต. 2528 : 12)

มัสเสน และคองเกอร์ กล่าวว่า การให้ความรัก ความอบอุ่น ในระยะต้นของชีวิตเป็นพื้นฐานสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู วิธีการเลี้ยงดูตลอดจนพฤติกรรมที่พ่อแม่ ปฏิบัติต่อเด็กมีส่วนเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็กโดยตรงทั้งสิ้น การเรียนรู้ครั้งแรกของเด็ก เกิดที่บ้าน จากการที่เด็กได้มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้ที่เป็นมแม่ ความสัมพันธ์ และพฤติกรรมดังกล่าว จะมีผลต่อพฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ ของทารกทั้งในปัจจุบันและ ในอนาคต (Mussen and Conger. 1965 : 193)

สูนิตซ์ เป็นนานบอน ให้ความเห็นเกี่ยวกับอิทธิพลของอุปการครองที่มีต่อ พัฒนาการของเด็ก ว่าพ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างแก่เด็กทุกวินาที เพราะการกระทำทุกอย่างของพ่อแม่ และสิ่งแวดล้อมจะถูกประทับเข้าไปในตัวเด็กเหมือนแม่พิมพ์ หรือแบบพิมพ์ที่หล่อหลอมจิตใจ ซึ่งสามารถ ส่งผลให้ทั้งทางบวกและทางลบ (สูนิตซ์ เป็นนานบอน. 2527 : 28 - 32)

นักการศึกษาสมัยต่อมาก็มีใคร่เลาะเล้ยต่อความสำคัญของอุปการครองในการ ส่งเสริมเด็ก รีค (Read) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็กมีผลต่อนุคลิกภาพของเด็ก ความบกพร่องทางอารมณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม การแสดงออกทางความรู้สึกของอุปการครองให้เด็ก เห็นและผลของการแสดงออกเหล่านี้จะสะท้อนออกมาให้ปรากฏในพฤติกรรมของเด็ก (Read. 1957 : 272)

ความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับอุปการครอง เพื่อ ให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือในการศึกษาเด็ก เป็นจุดเริ่มต้นของการให้ความรู้แก่อุปการครอง ความคิดริเริ่มนี้ มีมาตั้งแต่ก่อนที่จะมีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยขึ้น ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 10) กล่าวว่า โคมินิอุสเป็นผู้ที่เห็นความสำคัญในการให้ความรู้แก่อุปการครอง โดยการ ชักนำให้เปิดโรงเรียนสำหรับแม่ขึ้น เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิสนธิและการเลี้ยงดูเด็ก อันเนื่องจาก การศึกษาปัญหาเด็กส่วนหนึ่งเกิดจากพ่อแม่ อุปการครองขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีอบรมเลี้ยงดูเด็ก และไม่ทราบวิธีการส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็ก ด้วยเหตุดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการให้ การศึกษาแก่อุปการครอง เพื่อให้เขาใจจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย และวิธีการในการ ส่งเสริมพัฒนาการให้แก่อุปการครอง

จะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเด็กนั่นคือ พ่อแม่ อุปการครอง การส่งเสริม พัฒนาการเด็กทุกด้านจะเป็นไปในทิศทางที่ถูกตองมากขึ้น เมื่ออุปการครองได้รับความรู้ และความเข้าใจ

เกี่ยวกับตัวเด็ก นอกจากนั้นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองยังช่วยสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการส่งเสริมให้เด็กพัฒนาได้อย่างเหมาะสม การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์และความรู้สึกที่ดีต่อกัน ซึ่งจะช่วยให้เด็กไม่ต้องประสบกับปัญหาความขัดแย้งระหว่างบ้านและโรงเรียน ทำให้เด็กมีความสุข มีชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ดังคำกล่าวที่ว่า "การพัฒนาผู้ปกครองควบคู่ไปกับการพัฒนาเด็ก"

2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

มีผู้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กไว้ดังนี้

วราภรณ์ รักวิจัย ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กไว้ดังนี้

1. การเลี้ยงดูให้เติบโตขึ้นในสังคม โดยการตอบสนองความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจ
2. การอบรมระเบียบทางสังคมเบื้องต้น ได้แก่ การปลูกฝังคุณลักษณะและนิสัยที่ดี การอบรมมารยาททางสังคม และทัศนคติที่ดีในการดำรงชีวิต เป็นต้น
3. การส่งเสริมความสนใจของเด็ก เด็กปฐมวัยมีความสนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว การตอบสนองความสนใจของเด็กจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างสมบูรณ์ขึ้นโดยการจัดเตรียมหนังสือนิทาน อุปกรณ์การเล่น อุปกรณ์การระบายสี การพาไปทัศนศึกษาเมื่อมีโอกาส
4. การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ผู้ปกครองสามารถช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาสูงขึ้นได้โดยการกระตุ้นให้เด็กคิด และแก้ปัญหา ผูกการสังเกตส่งเสริมความสนใจของเด็กและให้โอกาสทำในสิ่งที่สนใจ ตลอดจนส่งเสริมทักษะทางภาษาเพื่อให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ภาษาในระดับต่อไปได้โดยง่าย
5. การถ่ายทอดวัฒนธรรมทางสังคม เพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าและยกย่องมรดกทางวัฒนธรรมไทย เพื่อรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยสืบไป (วราภรณ์ รักวิจัย, 2527 :

6 - 9)

นิภา แก้วศรีงาม ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการพัฒนาเด็กให้เป็นทรัพยากรที่มีค่าของสังคมได้ดังต่อไปนี้

1. บทบาทของพ่อแม่ตามหลักพุทธศาสนา ระเบียบปฏิบัติของ
ชาวพุทธได้กำหนดให้พ่อแม่เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการดำเนินชีวิตให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็ก
มีความประพฤติดีและไม่ก่อปัญหาแก่สังคม

2. บทบาทของพ่อแม่ตามหลักของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1564
บัญญัติไว้ว่าพ่อแม่จะต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามควรแก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 20 ปี

3. บทบาทของพ่อแม่ตามหลักสังคมวิทยา ได้แก่ การดูแลฝึกหัดลูกของตน
จนกว่าลูกจะสามารถพึ่งตนเองได้ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและบทบาทที่จะต้องให้การศึกษาค่
ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านแก่เด็ก (นิภา แก้วศรีงาม. 2525 : 26 - 28)

จินตนา หนูผึ้ง กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ที่ควรปฏิบัติต่อกับเด็กดังนี้

1. พยายามสอนให้ช่วยตัวเองและผู้อื่น ตลอดจนทำให้ตัวให้เป็นประโยชน์
2. พยายามทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว
3. ฝึกให้ทำความประพฤติงาม ๆ ของครอบครัว และการปฏิบัติตาม

กฎเป็นไปอย่างอบอุ่น

4. สังเกตความเปลี่ยนแปลงของเด็กและให้ความช่วยเหลือเมื่อ

เด็กต้องการ

5. ควรใช้เวลา与孩子 ซึ่งเป็นเวลาที่ใกล้ชิดกันอย่างสนุกสนานและ
เป็นเวลาที่มีคุณภาพสำหรับเด็ก (จินตนา หนูผึ้ง. 2522 : 25 - 29)

ทรงเทียน พันธุมนาวัน กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่อันมีผลต่อ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าควรเอาใจใส่ผลงานของลูก ปฏิบัติตนอย่างสมเหตุสมผล สนใจในกิจกรรมต่าง ๆ
แนะนำให้มีความตั้งใจและอดทน เมื่อลูกประสบความสำเร็จควรแสดงความยินดีอย่างชัดเจน กล่าวชมเชย
และก่อกำเนิดเป็นการให้รางวัลเพื่อทำความดี ตลอดจนมีบทบาทในการทำให้ตัวเป็นเพื่อนที่ดีและคอยแนะนำ
ส่งเสริมให้พัฒนาการทุก ๆ ด้านอย่างสมบูรณ์ (ทรงเทียน พันธุมนาวัน. 2527 : 30 - 36)

สรุปได้ว่าบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ในการพัฒนาเด็กนั้นได้แก่ การตอบสนอง
ความต้องการขั้นมูลฐานทั้งด้านร่างกายและจิตใจ บทบาทในการอบรมสั่งสอนเพื่อให้เติบโตขึ้น
เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติ และบทบาทในการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเพื่อช่วยใน
การพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

3. หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการที่จะช่วยกันส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยนั้นมีความจำเป็นที่ผู้ปกครองต้องรู้ธรรมชาติของเด็กวัยนี้ด้วย เพราะจะเป็นแนวทางให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็ก และสามารถช่วยเหลือส่งเสริมเด็กได้เป็นอย่างดี ทำให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยความสนุกสนาน และพึงพอใจ เพื่อให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นไปในทางที่ถูกควรเหมาะสม ครูและผู้ปกครองควรทราบเกี่ยวกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัย ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีพัฒนาการของเด็ก

โดยธรรมชาติแล้ว เด็กปฐมวัยจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคลอันเนื่องมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดู จึงทำให้เด็กแตกต่างกันทั้งทางร่างกาย จิตใจ และความสามารถของแต่ละคน นอกจากนี้เด็กยังมีความอยากหรืออยากเห็น ไม่ชอบอยู่หนึ่ง ๆ มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา มีความสนใจในเหตุการณ์หรือสิ่งใหม่ ๆ ชอบซักถาม และมีความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ (วรารักษ์ รักวิชัย. 2527 : 62)

ลักษณะของเด็กวัยนี้คือ อยากเป็นตัวของตัวเอง อยากเป็นอิสระ และชอบปฏิเสธ (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2530 : 92 - 93)

จะเห็นว่าวัยนี้เป็นวัยที่ซุกซน ชอบอิสระ อยากรู้ อยากเห็น ต้องการความช่วยเหลือ ในบางเรื่อง แตกก็จะชอบทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เด็กมีขีดความสามารถแตกต่างกันและมีความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ

3.1 พัฒนาการเด็กปฐมวัย

นักการศึกษาได้ศึกษาและอธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. พัฒนาการทางกาย (Physical Development) เด็กสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวทางร่างกายได้คล่องแคล่วขึ้น แต่ยังไม่สามารถควบคุมกล้ามเนื้อเล็กได้ เนื่องจากประสาทสัมผัสระหว่างมือและต่ายังทำงานไม่ประสานกันก็พอ การส่งเสริมให้เด็กฝึกช่วยตนเอง เช่น การรับประทานอาหาร ใส่เสื้อผ้า สวมเชือกกรองเท้า ดึงกระดุม ฯลฯ จะเป็นการช่วยให้เด็กได้ฝึกกล้ามเนื้อเล็ก และการให้เด็กได้เคลื่อนไหว ออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก จะทำให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อร่างกายทั้งหมด ได้ฝึกการทรงตัวและการเคลื่อนไหว จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาพฤติกรรมด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วย

2. พัฒนาการทางอารมณ์ (Emotional Development) ที่กระชั้นมีอารมณ์หลายแบบเนื่องจากเด็กมีโอกาสได้พบเหตุการณ์แปลกใหม่ เหตุการณ์ประจำวัน ระหว่างความต้องการของตนเองกับท่าทีการปฏิบัติของผู้ใหญ่ และกลุ่มเพื่อน ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัวมากมาย ซึ่งเด็กอยากเรียนรู้อยากทดลองให้เข้าใจ บางครั้งก็ง่าย บางครั้งก็เข้าใจ บางคราวก็เจ็บตัวหรือโดนทำโทษเด็กจึงเริ่มเรียนรู้อารมณ์โกรธ อิจฉา อาทรเห็นใจ ก้าวร้าว อารมณ์เร่าแรง คีใจ เสียใจ และเด็กยังไม่สามารถควบคุมอารมณ์ต่างๆ ได้ การอธิบายให้เหตุผลจะช่วยให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมขึ้น

3. พัฒนาการทางสังคม (Social Development)

อีริกสัน (Erikson) ได้กล่าวให้เห็นถึงความสำคัญของพัฒนาการแต่ละขั้นว่าจะมีอิทธิพลต่อกัน โดยที่พัฒนาการขั้นหลังจะได้รับอิทธิพลจากพัฒนาการขั้นก่อนหน้า ที่สำคัญคือพัฒนาการของเด็กวัยแรกเกิดถึง 1 ขวบ ซึ่งประสบการณ์ของเด็กในวัยนี้เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความไว้วางใจ พัฒนาการขั้นนี้จะเป็นรากฐานของความเป็นเอกลักษณ์ของการที่จะรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถเป็นตัวของตัวเอง ทั้งตนเองและนำตนเองได้ ลักษณะของพัฒนาการทางสังคมที่น่าสังเกตคือ ชอบเข้าหาเพื่อนและผู้ใหญ่แต่ยังไม่สามารถวางตัวในกลุ่มเพื่อนได้ ยังทะเลาะกันบ่อย ๆ เปลี่ยนเพื่อนบ่อย มักเล่นเป็นกลุ่มเล็ก ๆ วัยนี้จะชอบเล่นสมมุติ เช่น เล่นขายของ เล่นเป็นแม่ การสร้างสัมพันธ์ภาพกับกลุ่มเพื่อนยังไม่สามารถทำได้ราบรื่น เด็กจึงต้องการความสนใจและความรักจากผู้ใหญ่เพื่อลักษณะนิสัยทางสังคมที่ดีในวัยต่อไปก็ขึ้นอยู่กับความประทับใจในแบบอย่าง จากการอบรมสั่งสอนและจากการสมาคมกับบุคคลต่าง ๆ ในระยะปฐมวัยนี้เอง

4. พัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development)

เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางสติปัญญาเจริญถึงขั้นที่เรียกว่า Pre-Operational Stage คือ เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาพอสมควร ความสามารถทางสมองพัฒนาขึ้น ความจำและการใช้เหตุผลทำให้เกิดความคิดรวบยอด (Conceptualization) ความคิดแบบจินตนาการ (Imagination) คือรู้ว่าเมื่อสิ่งนี้เกิดขึ้นแล้วอะไรจะตามมา การให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนในรูปแบบที่แตกต่างกัน เปิดโอกาสให้สำรวจและมีประสบการณ์กับสิ่งต่าง ๆ กระตุ้นให้ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาคานสติปัญญามากขึ้น

5. พัฒนาการด้านภาษา เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาพูดได้ตั้งแต่วัย 6 ขวบ บางคนเริ่มพัฒนาภาษาเขียนและเริ่มอ่านหนังสือ การพัฒนาภาษาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้นั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสังคม สติปัญญา และอารมณ์ เด็กที่ใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมได้เปรียบเมื่อเข้าโรงเรียนและใช้ชีวิตในสังคมนอกบ้าน

6. พัฒนาการทางศีลธรรมจรรยา และค่านิยม (Moral and Value Development) ความนึกคิดเกี่ยวกับความดี ความชั่ว ถูก ผิด เด็กยังคิดเห็นเป็นเหตุเป็นผล ด้วยตนเองไม่ได้ ยังต้องอาศัยคำชี้แจง แนะนำ และแบบอย่างที่ดีในการเลียนแบบ ผู้ปกครอง ไม่ควรเน้นความดีความชั่ว ถูก ผิด มากจนเกินไปเพราะเด็กจะเกิดความรู้สึกผิดง่าย ๆ และรุนแรง ให้อภัยตนเองและผู้อื่นได้ยาก ซึ่งจะแสดงผลเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ในลักษณะที่เรียกว่า Over-Super-ego การปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็กอาจทำได้โดยการเล่านิทาน และการเล่นสำหรับเด็ก เพื่อให้เด็กได้เลียนแบบและเรียนรู้คุณธรรมโดยไม่ต้องมีการบังคับฝืนใจ (พรรณี ช.เจนจิต. 2528 : 84 ; ศรีเรือน แก้วกังกาว. 2530 : 40 - 48)

กึเซล (ประมวล จิตตินันท์. 2524 : 174 - 179 ; อ้างอิงมาจาก Gesell. 1974) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของเด็กว่า ความสามารถของเด็กเป็นไปตามธรรมชาติ โดยสังเกตพฤติกรรมของเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตเต็มที่ การสังเกตมีทั้งสังเกตด้วยสายตาและถ่ายภาพจนครบเอาไว้แล้วศึกษาโดยละเอียดภายหลัง ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ความสามารถของเด็กมีเป็นระยะ และเป็นขั้นตอน แต่ละช่วงอายุมีความหมายและมีความสำคัญต่อชีวิตเพราะเป็นรากฐานของบุคคล การพัฒนาเด็กจึงไม่ควรพัฒนาเกินขีดขั้นของความสามารถ ช่วงปฐมวัยเป็นระยะวางรากฐานของชีวิตในภายหน้า ในกระบวนการพัฒนาการทุกประเภททั้งด้านบุคลิกภาพ พัฒนาคติ ศีลธรรมจรรยา ค่านิยม ลักษณะทางอารมณ์ ความสนใจ ฯลฯ การอบรมเลี้ยงดูและประสบการณ์ที่เด็กได้รับในขณะนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อความเข้มแข็งในอนาคตของแต่ละคน การที่ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กจึงเป็นพื้นฐานในการช่วยกันส่งเสริมเด็กให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพของตน

จากแนวคิดของนักจิตวิทยาพัฒนาการเด็กดังกล่าว จะเห็นว่าพัฒนาการทุกขั้นในช่วงปฐมวัย เป็นรากฐานของพัฒนาการขั้นต่อไป ฉะนั้น ครู ผู้ปกครอง ควรมีความเข้าใจในหลักพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้สามารถส่งเสริมเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3.2 จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ครูและบุคลากรจะช่วยกันพัฒนาเด็กให้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี หากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นพื้นฐาน ในการส่งเสริม แนะนำ และปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กอันจะส่งผลต่อการพัฒนาการทุกด้านอย่างเหมาะสม ซึ่งสิ่งที่ผู้ปกครองและครูควรทราบในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้ประสบความสำเร็จ ไฉน ไคแก

1. องค์ประกอบของการเรียนรู้ นักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการ เรียนรูดังนี้

กาเย (Gagne) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ ผู้เรียน สิ่งเร้า การตอบสนองต่อสิ่งเร้า

คอลลาร์ด และมิลเลอร์ (Dallard and Miller) กล่าวว่า การเรียนรู้ จะเกิดขึ้นได้ก็ ต้องเกิดจากแรงขับ สิ่งเร้า การตอบสนอง และการเสริมแรง (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528 : 127 - 128 ; อ้างอิงมาจาก Dallard and Miller. n.d.)

2. แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ ธอร์นไดค์ (Thorndike) กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากการลองผิดลองถูกแล้วนำไปสู่การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยได้กำหนดกฎการเรียนรู้ไว้ 3 ประการ คือ กฎแห่งความหอม กฎแห่งการฝึกหัด กฎส่งผล

สกินเนอร์ (Skinner) เชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการวางเงื่อนไข แบบลงมือกระทำและสร้างความผูกพันระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองให้มีความแน่นแฟ้น หรือมี ความยั่งยืนโดยการให้สิ่งเร้าที่เป็นตัวเสริมแรง

และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของกลุ่ม เกสตัลท์ ซึ่งมีสาระสำคัญ 2 ประการ คือ การรับรู้ (Perception) ซึ่งจะเป็นรากฐานของการเรียนรู้ได้จากการแปลสัมผัสออกมาเป็น ความหมายและการหยั่งเห็น เป็นการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นไหลลงไปในจิตของตนเองจากการคิดทบทวน สภาพปัญหาครั้งแล้วครั้งเล่า จนสามารถแก้ปัญหานั้นได้ กลุ่มเกสตัลท์เชื่อว่าการที่คนเราจะเกิดการ เรียนรู้ไฉน จะต้องเริ่มเรียนรู้จากส่วนรวมไปสู่ส่วนย่อย (The Whole to Parts) ทำให้ ความเข้าใจเป็นอย่างแน่นแฟ้น มองเห็นเค้าโครงกระจ่าง ๆ ตลอดจนความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันก่อน จึงเรียนรู้รายละเอียดปลีกย่อยในภายหลัง (อบรม สนิทบาล. ม.ป.ป. : 61 - 72)

3. ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ นอกจากองค์ประกอบของการเรียนรู้ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แล้ว ปลูกฝังควรทราบถึงปัจจัยที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก กวญ ซึ่งกมลรัตน์ หลาสว่างษ์ กล่าววว่า การที่เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ต้องอาศัยปัจจัย ดังนี้คือ แรงขับ ความพร้อม ความต้องการ อารมณ์ และการปรับตัว การสนใจ การเสริมแรง ทัศนคติ และความสนใจ การเกิดมโนภาพ การจำ ความฉันทิ และเชาวน์ปัญญา (กมลรัตน์ หลาสว่างษ์. 2528 : 220 - 225)

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า การที่เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ต้องอาศัยองค์ประกอบ ที่สำคัญ 2 ประการ คือ ความพร้อมจากตัวเด็ก ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และความพร้อมจาก สภาพแวดล้อม ได้แก่ สิ่งเร้า และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กได้มีโอกาสลงมือทดลองดู

3.3 ธรรมชาติของผู้ใหญ่

การศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะช่วยให้สามารถกำหนด แนวทางในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ได้เหมาะสมและบรรลุตามเป้าหมายได้ง่ายขึ้น วัทสัน (Watson). ได้รวบรวมทฤษฎีการเรียนรู้ ตามแนวคิดของนักการศึกษาผู้ใหญ่ไว้ดังนี้

1. การชักชวนของชมเชยจะช่วยให้เกิดพฤติกรรมซ้ำอีก
2. การฝึกฝนซ้ำ ๆ และประเมินตนเองทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี
3. การชมเชยหรือการลงโทษผู้ใหญ่จะมีการตอบสนองในทางตรงข้าม
4. ประสบการณ์เดิมจะช่วยให้ผู้ใหญ่เรียน เกิดการเรียนรู้ได้ดี
5. ผลสำเร็จมีผลต่อกำลังใจและความเชื่อมั่นแก่ผู้เรียน
6. ผู้เรียนจะมีความตั้งใจถ้ารู้ว่าเขาสามารถบรรลุเป้าหมายได้
7. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจะเป็นการสร้างความสนใจที่ดี
8. ความคิดรวบยอดกับประสบการณ์เดิม ที่สอดคล้องกันทำให้เข้าใจได้ง่าย

และเร็วขึ้น (เชียรศรี วิวิธสิริ. 2527 : 134)

ดังนั้น ผู้ใหญ่จะสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้นถ้าได้รับกำลังใจ และการช่วยเหลือให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนสิ่งที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม

3.4 จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่

นักการศึกษาผู้ใหญ่ ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การเรียนรู้ของผู้ใหญ่มีความแตกต่างกับการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งมีหลักจิตวิทยาดังนี้

1. การเข้าใจตนเอง ผู้ใหญ่มีความรู้สึกรู้ว่าตนเองไม่ใช่เด็ก ผู้ใหญ่ต้องการฐานะใหม่ในสายตาของตนเองและผู้อื่นว่าตนเป็นผู้รู้จักเหตุผล และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง นำตนเองได้ ดังนั้นผู้ใหญ่ต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อตน ด้วยความถ้อยทีถ้อยอาศัยและมีความเป็นอิสระ
2. ประสบการณ์ ผู้ใหญ่มีประสบการณ์หลายด้าน ที่สะสมมาตั้งแต่เด็ก ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ ผู้ใหญ่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ จึงเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญในการเรียนรู้ผู้ใหญ่มีประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว จึงทำให้ประสบการณ์ใหม่มีความหมายมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ใหญ่มีความพร้อมทางการเรียนซึ่งจะทำให้เรียนได้สิ่งที่สุกฉ่ำได้เรียนในสิ่งที่เปี่ยมประโยชน์และมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ ฉะนั้นสิ่งที่สอนจะต้องให้เกิดประโยชน์และตรงกับความต้องการจึงจะทำให้ผู้ใหญ่พร้อมและเต็มใจที่จะเรียนรู้

4. รูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอาจแบ่งได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. ใช้บ้านเป็นหลัก (Home Base)
2. ใช้โรงเรียนเป็นหลัก (School Base)

นอกจากนี้ยังแบ่งรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองแบบผสมผสานเพื่อให้เหมาะสมกับสังคมไทยเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับห้องเรียน เป็นการทบทวนสนทนา หรือปรึกษาหารือระหว่างครูกับผู้ปกครอง อย่างไม่เป็นทางการ เป็นการติดต่อส่วนตัว โดยจดหมายหรือโทรศัพท์ และการประชุมอย่างไม่เป็นทางการในห้องเรียนบางโอกาส
2. ระดับโรงเรียน เป็นการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองภายในโรงเรียนในลักษณะการบรรยาย อภิปราย หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ
3. ระดับชุมชน เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในชุมชน หรือสังคมวงกว้าง ซึ่งอาจจะเป็นการเชิญเขียนเพื่อศึกษาปัญหาหรือเผยแพร่ความรู้ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองภายนอกมีส่วนร่วมในการประชุม จัดนิทรรศการ อบรมผู้ปกครองเพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กอย่างถูกต้อง

4. ระดมมวลชน เป็นการเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ปกครองโดยผ่านมวลชน เช่น
วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและสิ่งพิมพ์ (ฉันทนา ภาคภกษ. 2531 : 6)

รูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองตามแนวคิดดังกล่าวอาจใช้บ้านหรือโรงเรียนเป็น
แหล่งแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ และแบ่งเป็นระดับห้องเรียน ระดับ
โรงเรียน ระดับชุมชน และระดับสื่อนมวลชน

5. แนวทางในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นมีผู้เสนอแนวทางในการดำเนินการไว้ดังนี้

ฉันทนา ภาคภกษ (2531 : 6 - 8) ได้เสนอแนวทางในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

ดังนี้

1. สำรวจความสนใจ ความต้องการ รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ในการอบรมเลี้ยงดู
เด็กโดยการสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถาม

2. จัดบริการต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ปกครอง ได้แก่

1. จัดรายการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย

โดยการเชิญวิทยากรมาบรรยาย อภิปราย สาธิต หรือจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการ ฯลฯ

2. จัดห้องสมุดและศูนย์ของเล่นสำหรับเด็ก เพื่อบริการให้ยืมหนังสือหรือ
ของเล่นไปใช้กับลูกที่บ้าน

3. จัดศูนย์แนะแนวผู้ปกครองเพื่อให้คำแนะนำต่าง ๆ

4. จัดตั้งชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษาแก่เด็ก รวมทั้งหาทุนและเผยแพร่ความรู้

วิธีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นมีหลายวิธีแตกต่างกัน เมื่อจะดำเนินการให้ความรู้
แก่ผู้ปกครองควรมีขั้นตอนในการสำรวจความต้องการและความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้
แนวในการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน แล้วเลือกวิธีการหรือแนวทางในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพของกลุ่มเป้าหมาย

6. การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับการสื่อสาร

เนื่องจากการถ่ายทอดความรู้กระทำขึ้นเพื่อให้เกิดผลบางประการตามที่กำหนดไว้ การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดความคิด ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปสู่ผู้รับ ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการทางสังคมที่จำเป็นของมนุษย์ หากสังคมมนุษย์ไม่มีการสื่อสาร การพัฒนาในด้านต่าง ๆ จะมีขึ้นไม่ได้
เลข (เชียรศรี วิวิธศิริ. 2527 : 177)

6.1 องค์ประกอบของการสื่อสาร องค์ประกอบของการสื่อสาร ได้แก่ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. แหล่งข่าวสาร (Source) คือ องค์การหรือสถาบันสื่อสาร ได้แก่ สำนักพิมพ์ สถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์
2. ข่าวสาร (Message) ได้แก่ เนื้อหา หรือความรู้ที่ถ่ายทอดออกไป
3. ผู้รับข่าวสาร (Receiver) คือ บุคคลที่ถืออยู่ปลายทางของช่องทางข่าวสาร ได้แก่ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านนิตยสาร ผู้อ่านหนังสือ ผู้ชมภาพยนตร์ ผู้ชมรายการโทรทัศน์ ผู้ฟังรายการวิทยุ เป็นต้น (ฉันทนา ภาคภงกช. 2531 : 10)

6.2 ลักษณะของการสื่อสาร มี 2 ลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) เป็นการสื่อสารที่ไม่มีผลย้อนกลับ ผู้ส่งสารไม่มีโอกาสได้รับสารตอบ ได้แก่ การสื่อสารมวลชน (Mass Communication)
2. การสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) ผู้รับสารและผู้ส่งสารจะมีโอกาสแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกัน เกิดข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้ส่งสารจะทราบจากผู้รับสารเข้าใจสารที่ส่งไปมากน้อยและถูกต้องเพียงใด ทำให้ทราบข้อมูลสำหรับการแก้ไขปรับปรุง ขอบการต่าง ๆ ในการส่งสารครั้งใหม่ได้ การสื่อสารจึงมักได้ผลสมบูรณ์ การสื่อสารสองทางนี้จะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือในสถานการณ์ของการสื่อสารเป็นกลุ่ม หรือระหว่างบุคคลกับกลุ่ม หรือกลุ่มกับกลุ่ม

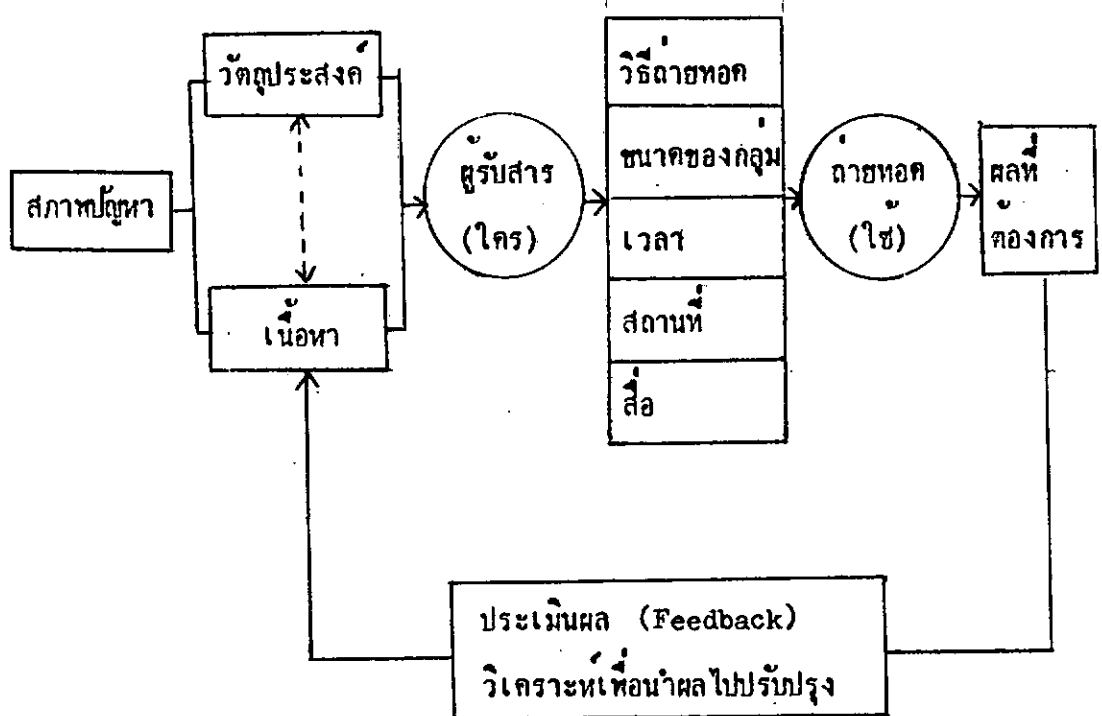
ลักษณะของการสื่อสารทั้งแบบทางเดียวและแบบสองทาง การสื่อสารที่ได้ผลดีที่สุดคือการสื่อสารสองทาง ผู้วิจัยจึงได้เลือกการสื่อสารสองทางเป็นรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง โดยอย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 ระบบการใช้สื่อในการสื่อสาร เนื่องจากสื่อมีมากมายหลายประเภท

การนำสื่อประเภทใด มาใช้จึงจำเป็นต้องพิจารณาเลือกสื่อที่ใช้แล้วให้ผลคุ้มค่าที่สุด นั่นคือมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สะดวกประหยัด นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาจากภาพรวม ของการใช้สื่อสารตามหลักการ ที่เป็นระบบ (System Approach) ซึ่งต้องคำนึงถึงหลัก 2 ประการ ได้แก่

1. พิจารณาสื่อในลักษณะที่เป็นระบบ (System) มิใช่มองเฉพาะสื่อเท่านั้น
2. สื่อเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ต้องสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในระบบทั้งหมด

ถึงภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ระบบสื่อ (เชิธรศรี วิวิธสิริ. 2527 : 183)

สื่อที่เป็นระบบ เป็นลักษณะของสื่อที่มีกระบวนการ มีขั้นตอนต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน สามารถตรวจสอบโครงสร้าง และขั้นตอนการดำเนินงาน ภายในระบบได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดระบบการใช้สื่อในการสื่อสารให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในครั้งนี้ เริ่มด้วยการสำรวจเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นในการให้ความรู้แก่ ผู้ปกครองเพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง พิจารณาเนื้อหาที่เหมาะสม ผลักดันที่จะใช้กับผู้ปกครอง ซึ่งได้นำ เอกสารให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ชุด "ให้เวลาพัฒนาลูกรัก" ผู้ปกครองในฐานะผู้รับสาร เป็นศูนย์กลางความรู้ (หากิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการใช้ กล้ามเนื้อเล็ก) แก่เด็ก เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพได้นั้น จะต้องอาศัย ความร่วมมือจากทางบ้านด้วย หากผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ของตนเองที่มีต่อการศึกษาของบุตรหลาน ก็จะสามารถส่งเสริมเด็กได้ถูกต้องตามหลักการมากขึ้น ดังนั้น การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจึงควรได้รับการริเริ่มอย่างเป็นระบบมากขึ้น ในหลายประเทศได้มีการ ดำเนินการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน นักการศึกษาของประเทศ เหล่านี้ได้นิยามรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจากแนวคิดพื้นฐานที่ว่า พ่อแม่คือครูคนแรกของลูก (Parent's An Education) ไปจนถึงระดับที่พ่อแม่และผู้ปกครองมีบทบาทฐานะเป็นเสมือนผู้ร่วมงาน (Parent As a Partner) ของกระบวนการเรียนรู้ของลูก (ราที ทองสวัสดิ์. 2529 : 8)

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในต่างประเทศ เมื่อผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษา ของเด็กปฐมวัย นักการศึกษาหลายประเทศจึงมีความเห็นว่าควรจัดให้มีโครงการต่าง ๆ ให้ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการร่วมกับทางโรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กร่วมกัน

จากรายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลงานการวิจัยการบริการดูแลเด็ก และการศึกษาของ เด็กปฐมวัยในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ที่ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาเด็กปฐมวัย มีโครงการต่าง ๆ ดังนี้

1. โครงการโฮมสตาร์ทของสหรัฐอเมริกา (Home Start Program)

โครงการโฮมสตาร์ทเป็นโครงการสาธิตการนำพ่อแม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็กเล็ก โครงการหนึ่งในหลายโครงการที่อยู่ภายใต้โครงการชื่อ เฮดสตาร์ท (Head Start) ของสหรัฐอเมริกา เป้าหมายอันสำคัญของโครงการโฮมสตาร์ทคือ เพิ่มความสำนึกให้แก่พ่อแม่เห็นความสำคัญของตนที่มีต่อเด็ก รวมถึงการสร้างควมสำนึกให้แก่กวีวิชาชีพทั้งหลาย ทั่วว่า หน้าที่อันสำคัญประการหนึ่งคือ ช่วยเหลือสนับสนุนให้ครอบครัวสามารถดูแลเด็กได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพด้วย

ผลการทดลองวิจัยปฏิบัติการของโครงการนี้แสดงให้เห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมของมารคว่า มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กกลุ่มคอยโอกาสอย่างเห็นได้ชัด

2. โครงการศึกษาสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองที่ฟลอริดา (Florida Parent Education Program)

โครงการนี้เป็นการทดลองของเฮดสตาร์ท (Head Start) อีกโครงการหนึ่งที่ยอมรับกันว่าประสบความสำเร็จมากที่สุดในการดึงเอาพ่อแม่เข้ามาร่วมในโครงการการศึกษาเด็กเล็ก ควบคู่ไปกับการให้การศึกษาแก่พ่อแม่โดยอาศัยพื้นฐานทางธรรมชาติที่ว่า "พ่อแม่ยอมรับลูกของตนเองและต้องการที่จะทำอะไรในแง่ลูกของตนอยู่แล้ว"

3. โครงการเพลย์เซ็นเตอร์ในประเทศนิวซีแลนด์ (Play Centers)

โครงการนี้เป็นโครงการที่กล่าวไว้ว่า พ่อแม่เข้าไปมีส่วนร่วมด้วยทั้งหมด นับตั้งแต่การจัดตั้งการบริหาร การดำเนินงาน โดยมีการควบคุมมาตรฐานที่รัฐบาลรับรองและสามารถให้บริการให้แก่เด็กเล็กได้ถึงประมาณหนึ่งในสามของเด็กปฐมวัยทั้งหมดของประเทศ ปรังญาเบื้องหลังการทำงานก็กล่าวไว้คือ "พ่อแม่คือครูคนแรก และเป็นครูที่ดีที่สุดของลูก"

4. โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองในประเทศนิวซีแลนด์ (The Family Education Center)

โครงการนี้นับเป็นอีกโครงการหนึ่งของนิวซีแลนด์ ที่ให้ผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในเรื่องการศึกษาของเด็กเล็กในชุมชน เป็นโครงการที่

ริเริ่มสำหรับกลุ่มชนเมารีโดยเฉพาะ แนวนโยบายที่สำคัญของโครงการนี้คือทุกอย่างที่ดำเนินไปจะ ถูกกำหนด หรือตัดสินใจโดยพ่อแม่ของเด็กที่มารับบริการ และโดยชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเป้าหมาย หรือวิธีการดำเนินการ ฯลฯ นอกจากนี้ยังได้อธิบายว่า "เคารพในความคิดของพ่อแม่เด็กและ ขอมรับภาษาและวัฒนธรรม ที่เด็กใช้และคุ้นเคยมาที่บ้าน" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ. ม.ป.ป. : 168 - 193)

การที่ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการศึกษาศือเด็กปฐมวัย นักการศึกษา จึงมีความเห็นว่ามีคามจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนหรือพ่อแม่ ผู้ปกครองกับครูเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเด็ก โดยถือว่า ความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายเป็น จุดมุ่งหมายประการหนึ่งของการจัดการศึกษาปฐมวัย (Wills and Stegeman. 1957 : 882-883)

แพร์รี่ (Parry) กล่าวถึง ผลการศึกษาของ ดักลาส ในปี 1964 ที่พบว่า คะแนนต่ำสุดในการทดสอบทางสติปัญญา และคำศัพท์ คือเด็กที่มาจากครอบครัวที่ให้ความร่วมมือกับทาง โรงเรียนน้อยที่สุด ส่วนเด็กที่ไ้คะแนนสูงสุด มาจากครอบครัวที่มีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนมากที่สุด (Parry. 1975 : citing Douglas. 1964)

ดาวนิง และแธคเรย์ (Downing and Thackray. 1971 : 80) กล่าวถึง ผลการศึกษาของ เชเรซินสกี ที่ศึกษาผลการเตรียมความพร้อมที่บ้านโดยให้ผู้ปกครอง ทำกิจกรรมร่วมกับรายการโทรทัศน์ในปี 1964 กลุ่มทดลองบิดามารดาได้รับหนังสือคู่มือเตรียม ความพร้อม ส่วนกลุ่มควบคุมบิดามารดาไม่ได้รับหนังสือคู่มือเตรียมความพร้อมหรือคำแนะนำใด ๆ คู้แต่รายการโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว ผลการทดลองพบว่าได้ผลเหมือนกันทั้งสองกลุ่ม การให้บิดา มารดาช่วยเตรียมความพร้อมโดยสนทนากับลูกและอ่านหนังสือให้ลูกฟังได้ผลดี

ต่อมาในปี 1969 วิลมอน ได้สำรวจโครงการ เฮคสคาร์ท ที่ทำการศึกษานี้รัฐ ฟลอริดา พบว่า เด็กในโครงการ ที่ผู้ปกครองช่วยเตรียมความพร้อมให้ที่บ้านสามารถทำแบบทดสอบ ความพร้อมได้ดีกว่าเด็กในโครงการที่ผู้ปกครองไม่ได้ช่วยเหลือใด ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 168 - 193 ; อ้างอิงมาจาก Willmon. 1969)

นอกจากนี้ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในลักษณะเดียวกันกับกลุ่มอื่นอีกดังนี้

1. ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีความสนใจในเรื่องการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก นักการศึกษาประเทศนี้หลายคนพยายามพัฒนารูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (Parent Education) จนเจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับทั่วไป กอร์ดอน (Gordon. 1980 : 17 - 23) คือนักการศึกษาที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ริเริ่มวางรากฐานของวิทยาการแขนงนี้ กอร์ดอนริเริ่มดำเนินโครงการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองครั้งแรก เมื่อเดือน กรกฎาคม ปี 1966 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาแก่เด็กตั้งแต่วัยทารกเป็นต้นไป โดยใช้วิธีการเยี่ยมชมบ้านสัปดาห์ละครั้ง เพื่อให้คำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้ปกครอง จากการติดตามและประเมินผลเป็นเวลา 39 สัปดาห์ สรุปได้ว่า การดำเนินงานนี้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

หลังจากนั้นต่อมา กอร์ดอนได้ดำเนินโครงการต่อ โดยมีจุดมุ่งหมายเดิมคือ มุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาแก่เด็กโดยใช้ชื่อโครงการว่า Child Stimulation Through Parent Education Project และศึกษาในกลุ่มเด็กที่มีอายุ 12 - 14 เดือน ในปี 1967 - 1969 และได้นำโครงการต่อไปอีกจากปี 1969 - 1971 กลุ่มเด็กอายุ 24 - 30 เดือน ซึ่งใช้ชื่อโครงการว่า Home Learning Center Project โดยแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เรียนที่บ้าน ที่ใช้เป็นศูนย์กลางสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง แยกเป็น 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง การติดตามและประเมินผลใช้เครื่องมือทดสอบเชาวน์ปัญญาของ สแตนฟอร์ด บิเน็ต (Stanford Binet Intelligence Test) ผลการศึกษาสรุปได้ว่า เด็กกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศ และบทบาทผู้ปกครองที่เกื้อหนุนต่อการเรียนรู้ ได้คะแนนจากการทดสอบดีกว่า เด็กกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Gordon. 1980 : 23 - 37)

2. ประเทศสกอตแลนด์

สกอตแลนด์ เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ให้ความสนใจในเรื่องการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง จะเห็นได้จากงานวิจัยของ เกล (Gail. 1981) ภายใต้โครงการ Mother Start

ซึ่งมีวัตถุประสงค์จะให้พ่อแม่มีความรู้ความเข้าใจถึงความเป็นผู้มีอิทธิพลสำคัญต่อการเรียนของลูก โดยให้ชื่อโครงการว่า Home Visiting ใช้เวลา 3 ปี โดยให้ครูที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับทารกและเตรียมอนุบาล 6 คน ออกไปเยี่ยมแม่ 11 คน ซึ่งมีลูกอายุระหว่าง 2 - 3 ปี กิจกรรมที่ใช้มีลักษณะดังนี้ เมื่อคณะกรรมการออกไปเยี่ยมแม่ที่บ้านก็จะพูดคุยกับแม่ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู และแนะนำให้แม่ใช้ภาษาที่ถูกต้องกับลูก จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมโดยให้แม่มีส่วนร่วมด้วยและให้หนังสือและวัสดุต่าง ๆ เช่น ดินน้ำมัน กระดาษสี ไม้หนีบผ้า เล่นกับลูกที่บ้าน นอกจากนี้เมื่อมีโอกาสจะเชิญแม่มาเยี่ยมที่โรงเรียน เพื่อให้แม่มีโอกาสร่วมทำงานกับลูกในห้องเรียน และให้แม่มีส่วนร่วมรับผิดชอบกิจกรรมที่จัดในโรงเรียน เช่น ช่วยหาเงิน สนับสนุนกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน เป็นต้น ผลการศึกษาของ เกล สรุปได้ว่า การจัดโปรแกรมให้ความรู้ทวิวิธีการเยี่ยมบ้านมีผลเป็นอย่างมากในการช่วยให้พ่อแม่และลูกมีสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น และจะช่วยส่งเสริมการเรียนของบุตรหลานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในต่างประเทศเริ่มมีมานานกว่า 20 ปี แล้ว สรุปผลการศึกษาและงานวิจัยไว้ว่า การช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก มีผลดีต่อการพัฒนาเด็กเป็นอย่างยิ่ง และ เชย์เลอร์ มีความเห็นสอดคล้องและเสริมว่า ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นทางโรงเรียนควรระวังในเรื่องการติดต่อแลกเปลี่ยนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะทำให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี (Saylor. 1971 : 7 - 12)

จะเห็นได้ว่ารูปแบบของการติดต่อสื่อสารมีผลต่อการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และ เชย์เลอร์ ได้เน้นถึงความสำคัญของการติดต่อสื่อสารแบบสองทางจะทำให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในประเทศไทย

สำหรับในประเทศไทย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อให้การศึกษาแก่เด็กนั้น ได้แก่งานวิจัยของ รสสุคนธ์ มกรมณี (2522) ซึ่งได้สร้างชุดการสอนสำหรับผู้ปกครองใช้เตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์แก่เด็กปฐมวัย 2 ชุด เป็นชุดการสอนสำหรับผู้ปกครองช่วยสอนเด็กที่บ้าน และทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนทั้ง 2 ชุด ผลการวิจัยสรุปว่าชุดการสอนทั้งสองชุดมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 สามารถนำไปใช้ได้ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง

ก่อนและหลังการเรียนชุดการสอนที่ 1 และชุดที่ 2 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งสิ้น การสร้างชุดการสอนนี้ นอกจากจะเป็นการให้การศึกษา นอกกระบวนการแก่ผู้ปกครองซึ่งไม่มีวุฒิทางการศึกษา สามารถเข้าใจวิธีสอน และยังกระตุ้นให้ผู้ปกครอง สนใจในการช่วยเหลือบุตรหลานของตนในการฝึกความพหุรรมมากขึ้น

พรตนิภา สันติพงษ์ (2526) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้ปกครอง และเด็ก โดยสร้าง ชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ สร้างชุดการสอนขึ้น 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นชุดการสอนสำหรับผู้ปกครองใช้เตรียมความพร้อมทางการอ่าน แก่เด็ก แล้วทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนทั้ง 2 ชุดนี้ ผลการวิจัยสรุปว่าชุดการสอนทั้ง 2 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการทดลองใช้ชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียม ความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กปฐมวัยที่ยังไม่พร้อมทางการอ่านครั้งนี้ทดลองกับผู้ปกครองจำนวน 15 คน และเด็กในความปกครองของผู้ปกครองอีก 15 คน นอกจากพบว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว ชุดการสอนยังทำให้ผลการเรียนภายหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วย

กานต์ รัตนพันธุ์ (2532) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ผู้ปกครองใช้จดหมายข่าวแบบสื่อสารสองทางกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ผู้ปกครองไม่ได้ใช้จดหมายข่าวแบบสื่อสารสองทาง ผลการวิจัยสรุปว่า เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองได้ใช้ จดหมายข่าวแบบสื่อสารสองทางมีความสามารถทางภาษาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองไม่ได้ใช้จดหมาย ข่าวแบบสื่อสารสองทาง ทั้งยังพบผู้ปกครองพอใจต่อการได้รับความรู้ด้วยวิธีการใช้จดหมายข่าวแบบ สื่อสารสองทางซึ่งจะช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้เป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ ยังมีโครงการต่าง ๆ ในประเทศไทย ที่เป็นโครงการให้ความรู้ แก่ผู้ปกครองดังต่อไปนี้

1. โครงการพัฒนาสื่อประสมสำหรับเตรียมเด็กระยะต้น ๆ ของการเรียน ระดับประถมศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดทำในลักษณะโครงการ นำร่องแบบกึ่งทดลอง ได้รับการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศและค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งจากองค์การ ยูเนสโก

ชุดสื่อประสมเพื่อการเตรียมเด็กระยะต้น ๆ ของการเรียนระดับประถมศึกษา จัดทำเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเด็กก่อนมาโรงเรียน

และให้ทดลองใช้สื่อในจังหวัดสุรินทร์ เชียงราย นครศรีธรรมราช และระยอง ทำการทดลอง
ติดต่อกันสองปี ในปีการศึกษา 2528 - 2529 ผลสรุปของโครงการพบว่าสื่อทุกชนิดสามารถนำ
ไปใช้ในการให้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านอุปการครอง ผลการประเมินมีดังนี้

1. อุปการครองส่วนมากมีความพอใจและให้ความร่วมมือในการเตรียมเด็ก
ให้พร้อมที่จะมาโรงเรียนเป็นอย่างดี

2. อุปการครองมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูและเอาใจใส่
เด็กมากขึ้น

3. อุปการครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
และให้ความช่วยเหลือเด็กที่บ้าน ทำให้เด็กมีความพร้อมและมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น

4. อุปการครองมีความเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ในทางที่ดีขึ้น เช่น
ความสะอาดของบ้านเรือน เลือคำ ภาชนะต่าง ๆ ที่ใช้ในบ้าน ตลอดจนของใช้ของบุตรหลาน

5. บุคคลอื่น ๆ มีส่วนร่วมเอาใจใส่เด็กในครอบครัวมากขึ้น

6. อุปการครองมีความชื่นชมและยินดีที่ตนเองพร้อมทั้งบุตรหลาน ได้รับการ
เอาใจใส่จากทางราชการ มีความภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญของการศึกษาที่จะปลูกฝังให้บุตรหลาน
ของตนรักที่จะศึกษาเล่าเรียนเพราะได้ตระหนักว่า การศึกษาจะช่วยให้บุตรหลานของเขาอยู่ในสังคม
ได้เป็นอย่างดี และเติบโตขึ้นเป็นคนที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป (ราตี ทองสวัสดิ์. 2529 :
7 - 10, 15 - 20)

2. โครงการสอนลูกไหลลา กรมพัฒนาชุมชน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ
จากองค์การยูนิเซฟในการดำเนินงานสอนลูกไหลลา ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2527 จุดประสงค์เพื่อ
พัฒนาความพร้อมของเด็กที่ไม่มีโอกาสเข้ารับการเลี้ยงดูจากศูนย์พัฒนาเด็กหรือชั้นเรียนอนุบาลชนบท
โดยเน้นบทบาทที่พ่อแม่ หรืออุปการครอง โดยใช้คู่มือการสอนลูกไหลลา และแบบฝึกหัดโดยใช้วิถีชีวิต
อบรมผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำหมู่บ้านถ่ายทอดสู่พ่อแม่เพื่อสอนเด็กต่อไป สรุปผลการทดลองได้ว่าพ่อแม่มีความ
สนใจและเข้าใจต่อการอบรมเลี้ยงดูมากขึ้น และสามารถช่วยพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่บ้านได้เป็น
อย่างดี ปัญหาที่พบโดยสรุปควรมีการปรับปรุงคู่มือการสอนลูกไหลลาและแบบฝึกหัด ตลอดจนกระบวนการ
ถ่ายทอดและการติดตามงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. โครงการแม่สอนลูก โครงการแม่สอนลูกดำเนินการโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโครงการสอนเด็กคอกอโอกาสที่บ้าน โดยให้แม่เป็นผู้สอนมีวิธีการแนะนำให้รู้จักใช้ทักษะที่จะกระตุ้นให้ลูกรู้จักคิด และเกิดการเรียนรู้ในโมทัศน์ด้านต่าง ๆ ให้แก่ลูกที่บ้าน โดยที่แม่ไม่จำเป็นต้องเข้าเรียนอนุบาล หรือที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเลย

โครงการนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการทดลองสอนแม่เพื่อสอนลูกที่บ้าน โดยใช้ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นให้เหมาะสมกับการพัฒนาเด็กไทย โดยอาศัยรูปแบบของโครงการแม่สอนลูกที่บ้าน Home Visiting ของประเทศอิสราเอล โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบเพื่อศึกษาพัฒนาการเด็ก ชุดการฝึกอบรมแม่ 4 เล่ม และแบบฝึกหัดแม่สอนลูก 24 เล่ม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แม่ส่วนใหญ่มีความพอใจในกิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านต่าง ๆ ของเด็กเพิ่มขึ้น โครงสร้างเนื้อหาของกิจกรรมต่าง ๆ ในโปรแกรมการสอนกิจกรรมต่าง ๆ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง แม่-ลูก-ครูอาสา และกระบวนการต่าง ๆ เป็นไปโดยควยดี ซึ่งสามารถเป็นรูปแบบแก่โครงการพัฒนาชุมชนอื่น ๆ ได้ (กรมพัฒนาชุมชน.

2529 : 2 - 3)

4. โครงการให้บริการตรวจสอบภาพเด็กแบบเบ็คส์เรจ ดำเนินงานโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โดยเน้นในเรื่องการประเมินพัฒนาการของเด็กแรกเกิด - 5 ปี การให้คำแนะนำแม่ในเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก และการใช้อุปกรณ์ของเล่นในการพัฒนาเด็ก จากการสัมภาษณ์แม่ในโครงการพบว่า แม่ในโครงการมีความเข้าใจในการประเมินพัฒนาการและใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กมากขึ้น จากความก้าวหน้าของโครงการจึงมีการเพิ่มงบประมาณขยายโครงการออกไปอีก และเพิ่มหนังสือแนะนำวิธีการทำอุปกรณ์ของเล่นจากวัสดุท้องถิ่น วิธีโอที่ใช้ในการฝึกอบรมการจักษุภาพพลิก เป็นต้น

5. โครงการแม่สอนลูก ดำเนินการโดยศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดอุบลราชธานี เป็นการทดลองหารูปแบบการให้ความรู้แก่สตรีกลุ่มแม่บ้านในชนบท ตามลักษณะการศึกษาออกโรงเรียน โดยเน้นให้แม่รู้จักเตรียมความพร้อมของลูกก่อนเข้าสู่วัยเรียน ได้รับแนวทางมาจาก Hippy Program ของประเทศอิสราเอล โดยแม่จะสอนลูกปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ภาษา

พัฒนาการตามเนื้อ พัฒนาศักยภาพ โดยให้กลุ่มสตรีฐานอบรมแม่เพื่อปฏิบัติกิจกรรม "แม่สอนลูก" ตามกำหนดในหนังสือ ตลอดจนมีการบันทึกผลการปฏิบัติ บันทึกการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแม่และถูกควยสรุปผลการดำเนินงาน โครงการนี้มีประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมเด็กเป็นอย่างยิ่ง และต้องการให้ดำเนินโครงการนี้ต่อไป (กรมพัฒนาชุมชน. 2529 : 3 - 5)

จากที่กล่าวมาในเบื้องต้น จะเห็นได้ว่าศูนย์ปกครองมีส่วนสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัย เป็นช่วงที่เด็กมีการพัฒนาในทุกด้านรวดเร็วมาก ถ้าศูนย์ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กและการพัฒนาเด็กแล้วจะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาการเป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องเต็มตามศักยภาพ โครงการดังกล่าวล้วนช่วยให้ศูนย์ปกครองมีความเข้าใจและสามารถช่วยเตรียมความพร้อมให้เด็กได้รับการพัฒนาในช่วงที่มีความสำคัญได้เป็นอย่างดีในต่างประเทศได้พัฒนารูปแบบการให้ความรู้ศูนย์ปกครอง ซึ่งล้วนแต่เกิดประโยชน์ต่อเด็กทั้งสิ้น ในประเทศไทยนั้นการดำเนินโครงการต่าง ๆ นับว่าประสบความสำเร็จและได้รับความร่วมมือจากศูนย์ปกครองเป็นอย่างดี แต่รูปแบบการให้ความรู้แก่ศูนย์ปกครองในระบบโรงเรียนยังไม่แพร่หลายนัก สมาคมครูและศูนย์ปกครองหรือคณะกรรมการการศึกษา ยังมีบทบาทเกี่ยวกับการเรียนการสอนของทางโรงเรียนน้อยมาก (สุวิทนา ภวภูตานนท์. 2515 : 67) สุวิทย์จึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการให้ความรู้แก่ศูนย์ปกครอง โดยทางโรงเรียนใช้เอกสารแบบสื่อการสอนทางเพื่อช่วยให้ศูนย์ปกครองเข้ามามีบทบาทในการให้การศึกษาและสามารถช่วยทางโรงเรียนพัฒนาความสามารถในการใช้กล่อมเนื้อเล็กให้แก่เด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้านอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ศูนย์ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ศูนย์ปกครอง มีความสามารถในการใช้กล่อมเนื้อเล็ก สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ศูนย์ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน
2. เด็กปฐมวัยที่ศูนย์ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ศูนย์ปกครอง มีความสามารถในการใช้กล่อมเนื้อเล็ก หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
3. เด็กปฐมวัยที่ศูนย์ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการใช้กล่อมเนื้อเล็ก หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่างและวิธีสุ่ม
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. เวลาที่ใช้ในการทดลอง
5. การดำเนินการทดลอง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนอายุ 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 160 คน

การเลือกโรงเรียนที่ใช้ในการทดลอง ใช้หลักดังนี้

1. เป็นโรงเรียนอนุบาลที่มีการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยที่มุ่งจัดเพื่อเตรียมความพร้อม
2. เป็นโรงเรียนที่ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ

3. เป็นโรงเรียนที่รับนักเรียนเข้าเรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยวิธีการจับฉลากร้อยเปอร์เซ็นต์
4. ผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญของการทดลองและยินดีให้ความร่วมมือ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนอายุ ๕ - ๕ ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๓๓ ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน ๒ ห้องเรียน จำนวนนักเรียน ๖๐ คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1. จักรวรรดิห้องเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ มา ๒ ห้องเรียนจากจำนวนทั้งหมด ๕ ห้องเรียน
2. เนื่องจากว่าเด็กแต่ละห้องถูกเลือกเข้ามาอย่างคละกัณอยู่แล้ว จากข้อ ๑ ผู้วิจัยจึงได้

ทำการจักรวรรดิห้องเรียนเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง หมายถึง เด็กปฐมวัยที่สุกปรกครองส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้านเนื้อเล็ก โดยใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่สุกปรกครอง

กลุ่มควบคุม หมายถึง เด็กปฐมวัยที่สุกปรกครองส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้านเนื้อเล็ก โดยใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน

๓. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้านเนื้อเล็กของ สมใจ ตั้งนิกร มาทำการทดสอบนักเรียนทั้ง ๒ กลุ่มแล้วทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ปรากฏดังตาราง ๑

ตาราง ๑ ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้านเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่สุกปรกครองใช้ กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่สุกปรกครองกับเด็กปฐมวัยที่สุกปรกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวันก่อนเริ่ม การทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{x}$	s^2	t
กลุ่มทดลอง	30	4.80	2.86	0.925
กลุ่มควบคุม	30	5.17	2.08	

$$t_{.01, 58} = 2.390$$

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ก่อนเริ่มการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครอง ใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กพอ ๆ กันก่อนเริ่มการทดลอง

✓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของ สมใจ ทั้งนิก
2. ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบ วัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของ สมใจ ทั้งนิก ทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง การทดลอง

แบบทดสอบนี้ได้ดัดแปลงมาจากการวางวัดพัฒนาการของเกิล (Gesell Development Schedules) โดยเลือกเฉพาะข้อที่ใช้วัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กมาเป็นแนวทาง ในการสร้าง

ลักษณะของแบบทดสอบ แบบทดสอบนี้เป็นการประเมินการทำกิจกรรมของเด็กว่าทำได้ หรือทำไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ ซึ่งจะต้องทำการทดสอบด้วยการปฏิบัติเป็นรายบุคคล ด้วยเครื่องมือ ความรู้ก่อนดำเนินการทดสอบ ข้อทดสอบมีจำนวน 10 ข้อ ซึ่งเด็กจะใช้เวลาในการทำกิจกรรมตามแบบ ทดสอบนี้คนละประมาณ 15 นาที

การตรวจให้คะแนน ตรวจวัดคะแนนจากพฤติกรรมที่นักเรียนกระทำ ถ้าทำได้ตามเกณฑ์ จะให้ข้อละ 1 คะแนน ถ้าทำไม่ได้ตามเกณฑ์หรือทำผิดจะไม่ให้คะแนนซึ่งมีค่าเท่ากับ 0 คะแนน ข้อสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ รวม 10 คะแนน

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ สมใจ คังนิกร ได้หาค่าความเชื่อมั่นโดยนำแบบทดสอบนี้ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 4 - 5 ปี ในโครงการอนุบาลชนบทเมื่อ พ.ศ. 2531 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเตอร์-ริชาร์ดสัน พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .75

ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอีกครั้ง ด้วยการนำแบบทดสอบนี้ไปทดลองกับ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 4 - 5 ปี ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเตอร์-ริชาร์ดสัน พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .60 ผู้วิจัยได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับแบบทดสอบเล็กน้อย เพื่อให้มีความเหมาะสมขึ้น

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ในการสร้างและหาคุณภาพของ ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองการสร้างชุดการสอน เพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมสำหรับเด็ก พัฒนาการเด็ก การอบรมเลี้ยงดูเด็ก แนวการจัด ประสบการณ์สำหรับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย
2. วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ด้านจิตวิทยาเด็ก ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการศึกษาและการสอนเด็กปฐมวัย ด้านการพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย
3. สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถกำหนดจุดประสงค์ ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองได้ชัดเจนและตรงกับความต้องการของผู้ปกครองมากขึ้น โดยสร้าง แบบสอบถามความพึงพอใจ ความต้องการและความจำเป็นในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังต่อไปนี้
 - 3.1 ศึกษาระเบียบการเขียนแบบสอบถามที่ดี
 - 3.2 วิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อกำหนดขอบเขตของการ สร้างแบบสอบถาม
 - 3.3 สร้างแบบสอบถามจำนวน 15 ข้อ

3.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามเพื่อคัดเลือกคำถามที่เหมาะสมที่สุดเพียง 10 ข้อ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบแบบสอบถาม

5. วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถามเพื่อทราบสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง

6. กำหนดจุดประสงค์การสร้างชุดความรู้แก่ผู้ปกครอง โดยกำหนดขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัย

7. ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา และจุดประสงค์ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

8. กำหนดรูปแบบการสร้างชุดความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งได้มีหลักดังนี้

8.1 การสร้างสื่อที่เป็นระบบ (System Approach) สื่อเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่น ๆ ทั้งระบบ

8.2 ระบบการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication)

9. สร้างชุดความรู้แก่ผู้ปกครองตามรูปแบบที่กำหนดไว้ จำนวน 40 ชุด แต่ละชุดมี 3 องค์ประกอบดังนี้

9.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

9.2 กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

9.3 บันทึกการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กโดยผู้ปกครอง ซึ่งเป็นข้อมูลย้อนกลับมาซึ่งครู

10. หาคุณภาพของชุดความรู้แก่ผู้ปกครอง โดยผู้วิจัยนำชุดความรู้แก่ผู้ปกครองไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบโครงสร้างตามเนื้อหา ภาษาและกิจกรรมแล้วปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1. ผศ.ดร.เขาวหา เกษะสุปต์ อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. ผศ.ลิขิต	กาญจนาภรณ์	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. อาจารย์ราตรี	ทองสวัสดิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ
4. อาจารย์รุ่งรวี	ทณกวิบูลย์ศรี	อาจารย์ประจำโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ
5. น.ส.กาญจนา	วิจิตรมณี	นักจิตวิทยา 5 ศูนย์สุขวิทยาจิต

ขอบพระคุณของชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ทำการปรับปรุงแก้ไขคือ ปรับปรุงด้านภาษาให้เหมาะสมกับผู้ปกครอง ปรับปรุงกิจกรรมบางกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก และควรมีภาพประกอบให้ครบทุกกิจกรรม

11. นำชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองไปทดลองใช้กับผู้ปกครองจำนวน 20 คน ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ปกครองครั้งนี้คือ ปรับกิจกรรมบางกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ปรับข้อคำถามให้ชัดเจนขึ้น

12. สร้างคู่มือการดำเนินงานและการส่งชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง คู่มือนี้ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล เป้าหมาย จุดประสงค์ กำหนดการดำเนินงานของครู การเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนกลับ ตลอดจนบันทึกปัญหาและข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานของครู

เวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ กระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โดยใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง คือวันจันทร์ - วันศุกร์

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control - group Pretest - posttest design (ชูศรี วงศ์รักนะ. 2528 : 77) ตามตารางดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

การกำหนดเข้ากลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
(R)E	T_{1E}	X	T_{2E}
(R)C	T_{1C}	-	T_{2C}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

(R)E	แทน	กลุ่มทดลองที่สุ่มตัวอย่างมาได้
(R)C	แทน	กลุ่มควบคุมที่สุ่มตัวอย่างมาได้
T_{1E}	แทน	การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง
T_{1C}	แทน	การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม
X	แทน	การทดลองกวดชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
T_{2E}	แทน	การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
T_{2C}	แทน	การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอนุบาลสามเสน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ประชุมครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 เพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการทดลอง วิธีการดำเนินการทดลอง การส่งชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง การเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนกลับและการจบบันทึกปัญหาการดำเนินงาน

1.2 ประชุมผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 และชั้นอนุบาลปีที่ 1/5 ที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อชี้แจงถึงความสำคัญของเด็ก การช่วยพัฒนาเด็ก ความสำคัญของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก การร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก แนวทางในการทำกิจกรรมส่งเสริม

พัฒนาการเด็ก โดยเฉพาะการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก โดยใช้วิทยากรบรรยายคือ อาจารย์ราตรี ทองสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ และอาจารย์โชยวัฒน์ วงศ์อาษา อาจารย์ภาควิชาอนามัยแม่และเด็ก คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1.3 ประชุมผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทดลอง การใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง การทำกิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

2. ทดสอบก่อนการทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดกล้ามเนื้อเล็กของ สมใจ คังนิกร ทำการทดสอบนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางการทดสอบ ดังนี้

ตาราง 3 เวลาทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

วันที่	เวลา	นักเรียน
23 ก.ค. 33	08.00 - 11.15 น.	กลุ่มทดลอง
24 ก.ค. 33	08.00 - 11.15 น.	กลุ่มควบคุม
25 ก.ค. 33	08.00 - 11.15 น.	กลุ่มควบคุม
26 ก.ค. 33	08.00 - 11.15 น.	กลุ่มทดลอง

3. คำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โดยใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง คือวันจันทร์ - วันศุกร์ ซึ่งทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้รับการจัดประสบการณ์ตามตารางกิจกรรมประจำวันของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และได้รับประสบการณ์ในการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กที่บ้านดังนี้

3.1 กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก โดยทำกิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

3.2 กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก โดยทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ตามแนวทางที่ผู้ปกครองได้รับความรู้จากการประชุมผู้ปกครอง

4. คำแนะนำการทดลองโดยแจกชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ให้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ที่เป็นกลุ่มทดลอง นำไปให้ผู้ปกครองทุกวัน เอกสารแต่ละชุดใช้สัปดาห์ละ 4 ครั้ง

ตาราง 4 การแจกชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

สัปดาห์	วันที่	ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
1	30 ก.ค. - 3 ส.ค. 33	ชุดที่ 1 - 5
2	6 ส.ค. - 10 ส.ค. 33	ชุดที่ 6 - 10
3	13 ส.ค. - 17 ส.ค. 33	ชุดที่ 11 - 15
4	20 ส.ค. - 24 ส.ค. 33	ชุดที่ 16 - 20
5	27 ส.ค. - 31 ส.ค. 33	ชุดที่ 21 - 25
6	3 ก.ย. - 7 ก.ย. 33	ชุดที่ 26 - 30
7	10 ก.ย. - 14 ก.ย. 33	ชุดที่ 31 - 35
8	17 ก.ย. - 21 ก.ย. 33	ชุดที่ 36 - 40

5. วิจัยทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

5.1 ครูแจกชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองให้กับนักเรียนกลุ่มทดลองทุกวันจันทร์ - วันศุกร์ ตามตารางการดำเนินการทดลองดังในข้อ 4 เพื่อให้นักเรียนนำไปให้ผู้ปกครอง

5.2 ผู้ปกครองศึกษาชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และทำกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กร่วมกับนักเรียนแล้วบันทึกผลการทำกิจกรรมของนักเรียนในแบบบันทึกการทำกิจกรรมซึ่งอยู่ส่วนท้ายของเอกสาร

5.3 ผู้ปกครองให้นักเรียนนำแบบบันทึกการทำกิจกรรมส่งคืนครูในวันต่อไป

5.4 ครูเก็บรวบรวมแบบบันทึกกิจกรรมไว้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

5.6 ผู้วิจัยไปสังเกตการทดลองทุกวันใน 2 สัปดาห์แรก สัปดาห์ต่อไป ไปสังเกตสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงาน ปรากฏผลว่าครูประจำชั้นสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบตามรูปแบบที่กำหนดไว้

5.7 เมื่อครบกำหนดเวลาทำการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของ สมใจ คังนิกร ไปทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยใช้เวลาทดสอบกลุ่มละ 2 วัน ทั้งตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 เวลาทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

วัน	เวลา	นักเรียน
24 ก.ย. 33	08.00 - 11.15 น.	กลุ่มควบคุม
25 ก.ย. 33	08.00 - 11.15 น.	กลุ่มทดลอง
26 ก.ย. 33	08.00 - 11.15 น.	กลุ่มทดลอง
27 ก.ย. 33	08.00 - 11.15 น.	กลุ่มควบคุม

5.8 ตรวจสอบผลการทดสอบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแล้ววิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เสนอตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อเล็กระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่ม

ควบคุม

2. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อเล็กก่อนและหลังการทดลองของ
กลุ่มทดลอง

3. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อเล็กก่อนและหลังการทดลอง
ของกลุ่มควบคุม

✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 คะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร (สูตรี วงศ์รัชนี. 2530 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

- 1.2 ความแปรปรวนใช้สูตร (สูตรี วงศ์รัชนี. 2530 : 75)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละรายยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคน

1.3 สถิติสำหรับทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ใช้การทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples) (คู่มือ วรรค์ธนะ. 2530 : 177 - 180)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

โดยมี $df = n_1 + n_2 - 2$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 s_1^2, s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

1.4 สถิติสำหรับทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองภายในกลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples) (คู่มือ วรรค์ธนะ. 2530 : 201 - 207)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

โดยมี $df = n - 1$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
 n แทน จำนวนคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อาจการทดลองและการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	คะแนนดิบ
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
t	แทน	อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t
df	แทน	ค่าแห่งความเป็นอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กระหว่างเด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผูกครอง กับเด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	s^2	t
กลุ่มทดลอง	30	3.13	2.81	2.83 ^{**}
กลุ่มควบคุม	30	1.80	3.82	

$$t_{.01, 58} = 2.390$$

จากตาราง 6 แสดงว่าความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ นั่นคือ เติบโตมวลที่สูญปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่สูญปกครอง มีความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กสูงกว่าเติบโตมวลที่สูญปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กก่อนและหลังการทดลองของ
กลุ่มทดลอง

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนการทดลอง	30	4.80	94	376	10.24**
หลังการทดลอง	30	7.93			

$$t_{.01, 29} = 2.462$$

จากตาราง 7 แสดงว่าความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
สูงกว่าความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ นั่นคือ เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่
ผู้ปกครองมีความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กสูงขึ้นจากก่อนการทดลอง

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กก่อนและหลังการทดลอง
ของกลุ่มควบคุม

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนการทดลอง	30	5.17	54	208	5.04**
หลังการทดลอง	30	6.79			

$$t_{.01, 29} = 2.462$$

จากตาราง 8 แสดงว่าความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กหลังการทดลองของ
กลุ่มควบคุมสูงกว่าความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ นั่นคือเด็กปฐมวัยที่สูบบุหรี่ ใช้กิจกรรมใน
ชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กสูงขึ้นจากก่อนการทดลอง

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ของเด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กับเด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้ กิจกรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ที่ผูกครองใช้ กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กับเด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ก่อนและหลังการทดลองของ เด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ก่อนและหลังการทดลองของ เด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความสามารถในการ ใช้กล้ามเนื้อเล็ก สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน
2. เด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความสามารถในการ ใช้กล้ามเนื้อเล็ก หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
3. เด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนอายุ 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 160 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนอายุ 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 60 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของ สมใจ ตั้งนิกร ซึ่งแบบทดสอบนี้มีค่าความเชื่อมั่น .75

3.2 ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ได้พัฒนาโดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง จิตวิทยาการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย และแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 แล้วสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ปกครองและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดจุดประสงค์ของการเขียนชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองแบบสื่อสารสองทาง จำนวน 40 ชุด หลังจากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จุดประสงค์ ภาษา และกิจกรรมเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองจำนวน 20 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขด้านภาษา และนำไปใช้กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มทดลอง

4. วิธีดำเนินการทดลอง

ดำเนินการทดลองดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้บริหารดังนี้

4.1.1 ประชุมครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 เพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการทดลอง วิธีดำเนินการทดลอง การส่งชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง การเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนกลับ และฉบับที่ปัญหาการดำเนินงาน

4.1.2 ประชุมผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 และชั้นอนุบาลปีที่ 1/5 ที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อชี้แจงถึงความสำคัญของเด็ก การช่วยพัฒนาเด็ก ความสำคัญของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก การร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก แนวทางในการทำกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยเฉพาะการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก

4.1.3 ประชุมผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทดลอง การใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง การทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กกับเด็ก การบันทึกการทำกิจกรรมส่งเป็นข้อมูลย้อนกลับมายังครู

4.2 ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนทำการทดลอง ควณแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของ สมใจ ตังนิกร

4.3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยนักเรียนกลุ่มทดลองได้รับชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจากครูประจำชั้นก่อนกลับบ้านทุกวัน เพื่อนำไปมอบให้ผู้ปกครองศึกษาและทำกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กกับนักเรียน แล้วให้นักเรียนนำส่วนที่บันทึกการทำกิจกรรมซึ่งเป็นข้อมูลย้อนกลับ ส่งคืนให้ครูในวันต่อไป นักเรียนกลุ่มควบคุมได้ทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันกับผู้ปกครอง ตามแนวทางการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก ซึ่งผู้ปกครองได้รับความรู้จากการประชุมผู้ปกครอง

4.4 ครูรวบรวมบันทึกการทำกิจกรรมจากนักเรียนกลุ่มทดลองในช่วงสัปดาห์สุดท้ายทุกวัน แล้วฉบับที่ผลการรวบรวมบันทึกการทำกิจกรรม ในระหว่างสองสัปดาห์แรกของการทดลอง ผู้วิจัยสังเกตการปฏิบัติทุกวัน หลังจากนั้นสังเกตการปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

4.5 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังทำการทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของ สมใจ ตั้งนิกร

4.6 ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test
ชนิด Independent Sample

5.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test ชนิด Dependent Sample

✓ สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน
2. เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
3. เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้า เพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และ การใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. จากการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กระหว่างเด็กปฐมวัยที่
 ปลูกครองส่งเสริมการใช้กลามเนื้อเล็กด้วย กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กับเด็กปฐมวัย
 ที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริมการใช้กลามเนื้อเล็ก
 ด้วย กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กสูงกว่าเด็กปฐมวัย
 ที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 แสดงให้เห็นว่า
 ความรู้และกิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ช่วยให้ผู้ปกครองได้รับความรู้และความสามารถ
 ช่วยส่งเสริมพัฒนาการในการใช้กลามเนื้อเล็กแก่เด็กปฐมวัยได้ดีกว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริม
 การใช้กลามเนื้อเล็กด้วย กิจกรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งสนับสนุนงานวิจัยของ วิลมอน (Willmon)
 ซึ่งได้สำรวจโครงการ เฮกสคาร์ท ที่กระทำที่รัฐฟลอริดา ในปี 1969 พบว่า เกิดในโครงการวิจัย
 ที่ผู้ปกครองเตรียมความพร้อมให้อย่างเป็นระบบ มีความพร้อมไคสูงกว่าเกิดในโครงการที่ผู้ปกครอง
 เตรียมความพร้อมโดยปกติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. :
 168 - 193 ; อ้างอิงจาก Willmon. 1969) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ
 กานต์ รัตนพันธุ์ (2532 : 67 - 69) ที่พบว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมช่วยพัฒนาการ
 สมองมีความสามารถทางภาษาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองไม่ได้ใช้กิจกรรมช่วยพัฒนาการ
 สมอง แสดงให้เห็นว่าการร่วมมือกันระหว่างบ้านและโรงเรียนช่วยให้เกิดพัฒนาการด้านต่าง ๆ
 กันขึ้น ดังที่ อนันต์ รอดแจ่ม (2511 : 49 - 50) กล่าวไว้ว่า ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้น
 ถ้าได้รับความร่วมมือจากทั้งครูและผู้ปกครองแล้วจะเกิดผลดีคือเด็กมากที่สุด การที่กิจกรรม
 มาจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองสามารถช่วยส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กได้
 สำหรับเด็กปฐมวัยอาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้

1.1 กิจกรรมในชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็นกิจกรรมที่มีสื่อประกอบการทำกิจกรรม
 สื่อวัสดุเหล่านี้เป็นสิ่งที่เด็กพบเห็นในชีวิตประจำวัน และคุ้นเคยเป็นอย่างดี เมื่อนำกิจกรรมดังกล่าว
 มาจัดในสถานการณ์ใหม่ ๆ แปลก ๆ ขอมสามารถกระตุ้นให้เกิดกระตือรือร้นและสนุกสนานในการ
 ทำกิจกรรมทำให้เกิดพอใจและมีโอกาสกระทำซ้ำบ่อย ๆ ตามความพอใจ ช่วยให้เด็กพัฒนาความ
 สามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กยิ่งขึ้น สอดคล้องกับกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise)

ของฮอว์นโกล์ (ประสาธ อิศรปริศา. 2523 : 70) และสอดคล้องกับความเห็นของ
 ทุนศิริ แกลวกลางศึก ที่บอกว่า เด็กจะมีความพร้อมมากขึ้น เมื่อมีการใช้อุปกรณ์ตรงกับ
 ความต้องการและความสนใจของเด็ก (ทุนศิริ แกลวกลางศึก. 2519 : 30) เพราะการเรียนรู้
 ที่ดีที่สุด คือการให้เด็กได้ทำกิจกรรมโดยใช้วัสดุต่าง ๆ ที่เด็กคุ้นเคยและคุ้นเคยกับวัสดุต่าง ๆ
 ที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ เพราะเด็กจะเรียนรู้ได้ดีหาก สิ่งที่เขาคุ้นเคยนั้น มีความซับซ้อน ความแปลกใหม่
 ในระดับที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป (Fowler. แปลโดยเจนภา สุภางคเสน และคนอื่น ๆ .
 2528 : 18) ด้วยเหตุนี้กลุ่มทดลองซึ่งเปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกับอุปกรณ์ช่วยหัดให้
 ความรู้แก่ผู้ปกครอง จึงมีความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับการฝึก
 จากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กลามเนื้อเล็กในชีวิตประจำวัน อนึ่งการที่กลุ่มควบคุมที่ทำ
 กิจกรรมปกติในชีวิตประจำวันมีความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กต่ำกว่ากลุ่มทดลองที่ทำกิจกรรม
 จากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อาจเนื่องจากไม่ได้รับการเสนอสิ่งแปลกใหม่ที่น่าสนใจ ดังนั้น
 ความกระตือรือร้นและความสนุกสนานในการทำกิจกรรมจึงน้อยกว่า ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาความเคลื่อนไหว
 ดังนั้นเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจึงมีความสามารถในการใช้
 กลามเนื้อเล็กสูงกว่าปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมปกติในชีวิตประจำวัน

1.2 ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เรื่องความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กชุดนี้ได้
 เสนอแนะแนวทางพัฒนาเด็กด้วยข้อความสั้น ๆ ประกอบกิจกรรมการฝึกกลามเนื้อเล็กทำให้ผู้ปกครอง
 มีโอกาสเข้าใจธรรมชาติของเด็กมากขึ้น โดยเฉพาะความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
 ทำให้ผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กมากขึ้นช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองกับ
 เด็กมากขึ้น ซึ่ง บรูเนอร์ และเชอร์วูด กล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กเล็ก ๆ กับผู้ปกครอง
 ได้แก่ การพูดคุยกัน การแนะนำสิ่งต่าง ๆ ล้วนมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเด็กทั้งสิ้น

(Suvanathat and others. 1986 : 126 ; citing Bruner and Sherwood. 1981)

1.3 กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองส่งผลต่อความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
 ได้ดีขึ้น อาจเนื่องมาจากกิจกรรมดังกล่าวสามารถสนองต่อความต้องการพื้นฐานทางธรรมชาติของ
 เด็กปฐมวัยตามทฤษฎีของ Maslow (สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2524 : 119) กล่าวคือ

เด็กได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระ และมีส่วนร่วมในการทำงานโดยไม่ถูกบังคับ (วาศี ประสงค์. 2524 : 20) ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปอย่างสนุกสนาน และมีความสุข กิจกรรมจึงมีความหมายและความสำคัญต่อเด็กมากขึ้น กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นการเล่นสร้างสรรค์ ซึ่งเล่นสร้างสรรค์เป็นการเล่นที่พัฒนาปัญญาในการเล่นถึงสนุก และมีการเล่นซ้ำ ๆ ยิ่งเล่นซ้ำยิ่งเกิดความคิดที่หลากหลายยิ่งขึ้น (Forman and Hill. 1980 : 2) นอกจากนี้การที่เด็กประสบความสำเร็จในการเล่น เป็นผลให้เด็กมีทัศนคติที่ดีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และก่อให้เกิดความพยายามในการทำงานที่ต่อเนื่องขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กให้บังเกิดขึ้นได้ดียิ่งขึ้น

2. จากการศึกษาเกี่ยวกับผลของกิจกรรมชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ที่มีต่อความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก พบว่า เด็กปฐมวัยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก พัฒนาขึ้นมาจากเดิมภายในกลุ่มหลังการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 และ ข้อ 3 ทั้งนี้เพราะเด็กทั้งสองกลุ่มควรมีโอกาสในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็กสามารถใช้มือหยิบจับและคล่องแคล่วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พรสวรรค์ เหลืองสุวรรณ (2531 : 127) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับเด็ก เช่น การฝึกการเขียนรูปต่าง ๆ อย่างอิสระ การตัดกระดาษ การปั้น การเล่นของเล่น การร้อยลูกปัด การฝึกให้ช่วยงานต่าง ๆ ล้วนเป็นการฝึกให้เกิดการประสานกันละเอียดของสายตาและมือ การที่เด็กได้ทำกิจกรรมโดยสม่ำเสมอจะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาคานกลามเนื้อเล็กดีขึ้น เด็กปฐมวัยกลามเนื้อกำลังพัฒนา เด็กมีความต้องการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง อยุ่ความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก นอกจากจะสนองความต้องการความอยุ่ของเด็กแล้ว ยังช่วยให้เด็กมีโอกาสพัฒนาทักษะการใช้มืออีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาผลของความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กในกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองแล้ว ความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของกลุ่มทดลองสูงกว่าอย่างเห็นชัด ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้ทั้งหลายจะเกิดผลดีที่สุดเมื่อผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียน ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบข้อสังเกตดังนี้

1. **ด้านตัวเด็ก** จากแบบบันทึกข้อมูลย้อนกลับของครูปกครองพบว่า การส่งเสริมกล้านเนื้อ เล็กแก่เด็กปฐมวัยโดยครูปกครองที่ช่วยให้ความรู้แก่ครูปกครอง นอกจากช่วยส่งเสริมการใช้กล้านเนื้อ เล็กแล้ว ช่วยส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญา การสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ การฟังคำสั่ง การปฏิบัติตามคำสั่ง การสังเกต การคิดจินตนาการ และการแก้ปัญหา เหล่านี้เป็น ทักษะพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนในระดับต่อไปของเด็ก นอกจากนี้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้จาก ครูปกครอง ส่วนใหญ่มักจะคล้ายการเล่นสรรค์สร้าง ซึ่งการเล่นสรรค์สร้างเป็นการเล่นที่พัฒนา สติปัญญา ยิ่งเล่นยิ่งสนุก เล่นต่อซ้ำ ๆ ยิ่งเกิดการคิดนำไปสู่การเล่นหลากหลายยิ่งขึ้น การเล่น ดังกล่าวเหมาะสมในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต และการจำแนก (กรณิการ์ สุ่ม. 2533 : 70) สังเกตจากการทดสอบความ สามารถในการใช้กล้านเนื้อเล็กพบว่าเด็กกลุ่มทดลองมีสมาธิในการฟัง มีการแสดงออกอย่างคล่องแคล่ว มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้องซึ่งแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่าง เห็นได้ชัด

2. **ด้านครูปกครอง** รายงานจากแบบบันทึกข้อมูลย้อนกลับของครูปกครอง พบว่าครูปกครอง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กมากขึ้น เข้าใจหลักการจัดการศึกษา ของเด็กปฐมวัย รวมทั้งตระหนักถึงความจำเป็นในการส่งเสริมทักษะการใช้มือ ครูปกครองได้เสนอแนะ ให้มีกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านต่าง ๆ เพิ่ม เช่น กิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรม ส่งเสริมด้านภาษา และกิจกรรมที่เป็นรูปภาพ เพื่อให้เด็กได้ฝึกกล้านเนื้อมือมากขึ้น ครูปกครองของ นักเรียนกลุ่มทดลองได้เสนอแนะว่า ควรมีชุดให้ความรู้แก่ครูปกครองต่อไปอีก เพราะทำให้ทราบ ความก้าวหน้าของนักเรียนรวมทั้งทางโรงเรียนชุดให้ความรู้แก่ครูปกครองช่วยให้ครูปกครองได้ใกล้ชิด กับเด็ก มีความเข้าใจในตัวเด็กมากขึ้น รู้ว่าเด็กมีความสนใจสิ่งใดและสามารถส่งเสริมให้เด็กได้ อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ ช่างซักถาม และชุดให้ ความรู้แก่ครูปกครอง ยังช่วยให้ครูปกครองเข้าใจถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมการเรียนรู้และ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างสอดคล้องกับทางโรงเรียนมากขึ้น

3. คำนคร จากการตอบแบบสำรวจความคิดเห็นและการสัมภาษณ์เกี่ยวกับชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง พบว่าครูของนักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นว่าชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก ผู้ปกครองและครู เพราะกิจกรรมต่าง ๆ มีความเหมาะสมเหมาะกับวัยของเด็ก การดำเนินงาน และการติดต่อกับผู้ปกครองไม่พบปัญหา นอกจากนี้ยังสังเกตพบว่าผู้ปกครองให้ความร่วมมือช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กมากขึ้น และมีความสัมพันธ์อันดีกับครูมากขึ้น ดังนั้นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง การสื่อสารแบบสองทาง ควรได้รับการส่งเสริมให้นำไปใช้ในระบบการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษา

1.1 ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองมีลักษณะการใช้กลไลเนื้อเล็กแก่เด็กปฐมวัยเป็นรูปแบบการสื่อสารสองทางซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษานอกระบบได้เป็นอย่างดี เป็นการพัฒนาผู้ปกครองควบคู่ไปกับการพัฒนาเด็ก ทั้งที่คณะกรรมการปฏิบัติรูปการศึกษาได้กำหนดไว้ในการจัดการศึกษาก่อนภาคบังคับ "ให้ถือหลักการพัฒนาผู้ปกครองควบคู่ไปกับการพัฒนาเด็ก" (สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 2518 : 16)

1.2 ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กมากขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยการประยุกต์ใช้วัสดุภายในบ้านมาเป็นสื่อหรือเครื่องเล่นเพื่อพัฒนาการใช้กลไลเนื้อเล็กในลักษณะเรียนปนเล่นอย่างสนุกสนานในบรรยากาศที่อบอุ่น ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้

1.3 ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนี้ ใช้สำหรับส่งเสริมกลไลเนื้อเล็กแก่เด็กเพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนากลไลเนื้อเล็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความพร้อมในการเรียนในชั้นต่อไป

1.4 ในกรณีที่พบว่าชุมชนหรือผู้ปกครองไม่เคยให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน การส่งชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอาจช่วยในการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน อันเป็นพื้นฐานของการให้ความร่วมมือที่ดีต่อไป

1.5 การปฐมนิเทศผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับความสำคัญ และบทบาทของผู้ปกครองต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ก่อนทำการใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ช่วยให้ได้รับการร่วมมือจากทางบ้านในการพัฒนาเด็กเป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการหาวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและผู้ปกครองรวมกลุ่มศึกษากิจกรรมตนเอง

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองตามแนวโน้มในผู้ปกครองที่มีอาชีพ การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม ที่แตกต่างกัน

2.3 ควรมีการศึกษาการใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีปัญหาความรู้ด้านการอ่านควยสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพการ์ตูน เทป วิดีโอ

2.4 ควรมีการศึกษาผลของการใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองตามแนวโน้มในการส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่น เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง พฤติกรรมการช่วยเหลือวินัยในตนเอง ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

2.5 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม เช่น ใหญ่บุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งบทความหรือกิจกรรมฝึกกลามเนื้อเล็กมารวมควย

2.6 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสามารถศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ และข้อเสนอแนะอย่างลึกซึ้งเพื่อหาแนวทางในการพัฒนารูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองตามแนวโน้มที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสว่าง. จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

กรรณิการ์ สุสม. การศึกษาความกตึสร้างสรรคและความสามารถในการสังเกตของเด็กปฐมวัย

ที่ได้รับการเล่นสรคสร้าง. ปรินฎยานพนธ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2533. อักสำเนา.

กรวิภา สรรพกิจจานง. ความสามารถในการใช้กลลำนเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกกิจกรรม

ศิลปสร้างสรค แบบขึ้นน้ำและแบบอิสระ. ปรินฎยานพนธ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อักสำเนา.

กานต์ รัตนพันธุ์. การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่สุปกรรองใช้จกหมายชาว

"ช่วยพัฒนาเด็ก" กับเด็กปฐมวัยที่สุปกรรองไม้ไค้. ปรินฎยานพนธ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อักสำเนา.

คณะกรรมการการประถมศีกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การดูแลและให้การศึกษาเด็กเล็กระดับก่อน

ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.

_____. แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,

2528.

_____. รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลงานวิจัยและบริการดูแลและการศึกษาของเด็กระดับก่อน

ประถมศึกษาในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา. ม.ป.ท.,

ม.ป.ป.

_____. (ร่าง) กรอบทิศทางและแนวทางการพัฒนาการศึกษากระดับก่อนประถมศึกษา และ

ประถมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539).

ม.ป.ท., ม.ป.ป.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ :

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2526.

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ สำนักเลขาธิการ. 6 ปีแรกแห่งชีวิต.

กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์, 2529.

คหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, สมาคม. พัฒนาการเด็ก. วิบูลย์กิจการพิมพ์, 2525.

จันทร์วรรณ เทวรักษ์. อิทธิพลของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และเกมการศึกษาในวัย 4 - 6 ขวบ
ที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526. อักสำเนา.

จินตนา หมู่ผึ้ง. การอบรมเลี้ยงดู. กรุงเทพฯ : โอเคชั่นสโตร์, 2522.

ฉันทนา ภาคบงกช. เอกสารประกอบการศึกษาวิชา ปว. 541 การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อักสำเนา.

ชมรมไทยอิสราเอล. เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน. ม.ป.ท., 2523.

ชัยองค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการศึกษาระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

_____. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528.

เชียรศรี วิวิธศิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527.

_____. สื่อสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

ดวงเคื่อน พันธุมนาวัน. "ความสำเร็จในชีวิตเริ่มในวัยก่อนเรียน," วารสารแนะแนว. พฤษภาคม
2527.

ทองหล่อ วิภาวัน. การวัดความถนัด. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

นิภา แก้วศรีงาม. เอกสารประกอบการบรรยายนโยบายในการอบรมผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.

น้อมฤดี จงพุดทะ สมประสงค์ ปิ่นจินดา และศิริรัตน์ เจริญศักดิ์. คู่มือการศึกษาวิชาพัฒนาการเด็ก.
กรุงเทพฯ : ศึกษาสัมพันธ์, 2518.

ประพนธ์ เคาฉิม. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526.

ประมวญ กิตกิมสัน. จิตวัฒนา : จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ประสาธ อิศรปริศา. จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2523.

บุ๋บ โรจนนະบุรานนท์. "หน้าที่และความรับผิดชอบของพ่อแม่," วารสารแม่และเด็ก. 7 :

กรกฎาคม 2520.

ผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, สมาคม. การปฏิรูปการศึกษา : รายงานของคณะกรรมการ
วางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518.

พรตณิกา สันติพงษ์. การสร้างชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็ก
ก่อนวัยเรียนที่ยังไม่พร้อมทางการอ่าน, ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

พรณี ช.เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์,
2528.

พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ. "เด็กอนุบาลจะเริ่มเขียนเมื่อไร," ใน สาระสวัสดี. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

พัชรี สอนแก้ว. เอกสารประกอบการสอนการให้การศึกษาแก่พ่อแม่. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครู
สวนกุหลาบ, 2532.

พัฒนาชุมชน, กรม. สื่อและเครื่องเล่นสำหรับเด็กแรกเกิด - 6 ปี. กรุงเทพฯ : ห.ส.น. สามเจริญ
พานิช, 2529.

พูนศิริ แก้วกลางศึก. คู่มือการศึกษาวิชาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ, 2519.

พูนสุข บุญสวัสดิ์. เมื่อหนูน้อยหัดเขียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รักลูก, 2532.

มาซารุค อินบุงะ. รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว, แปลจาก YOCHIEN DEWA OSOSUGIRU.

โดย อีระ สุมิตร และพรอนงค์ นิยมคำ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หม่อชาวบ้าน, 2528.

เฮาวหา เคชะอุปต์. กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โอเคชั่นส์โตร์, 2528.

_____ . เอกสารประกอบการสอนวิชา กร. 411 ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนกับชุมชน. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

รศสุคนธ์ มกรมณี. การสร้างชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์แก่เด็ก
ก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

อัครสำเนา.

รัตน์ ลาซโรจน์. "การอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยทารก," ชุดวิชาพัฒนาการเด็กและการเลี้ยงดูหน่วยที่ 3.

ม.ป.ท., ม.ป.ป.

รัตนา ศิริพานิช. "การเสริมความพร้อมการอ่าน," อรรถปริทัศน์. ฉบับความรู้เกี่ยวกับเด็ก,

มกราคม 2523.

ราตี ทองสวัสดิ์. "จำเป็นต้องสอนอ่าน เขียน ในชั้นอนุบาลไหม," ใน เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน.

หน้า 31. กรุงเทพฯ : ชมรมไทย-อิสราเอล, 2523.

_____ . "แนวคิดในการเตรียมความพร้อม," รักลูก. 4 : 101 - 106 ; เมษายน 2529.

ลวน สายยศ และอังศมา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร จำกัด,
2524.

เลขา ปิยะจรรย์ะ. เอกสารการสอนวิชาหลักสูตรและการสอนสำหรับเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาประถมศึกษา นวัตกรรมวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

วันเพ็ญ หิตาลพงศ์. ทางเลือกของปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

2531.

วรากรณ์ รักวิชัย. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527.

_____ . เอกสารประกอบการสอน กร. 311 การศึกษาก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

วาสี ประสงค์. การศึกษารูปแบบกิจกรรมการศึกษาที่จัดในชั้นอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัครสำเนา.

วิลเลียม, เฟลเลอร์. การกระตุ้นการเรียนรู้. แปลจาก Infant and Child Care : A guide to Education in Grouping Settings โดย เจษฎา สุภางคเสน และคนอื่น ๆ.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2530.

ส. จำนงจิต (นามแฝง). "บ้านเป็นสิ่งแวดล้อมแห่งแรกและสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก," ประถมศึกษา. กุมภาพันธ์ 2528.

สมใจ คณิศร. ความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยในโครงการอนุบาลชั้นบ
ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมสร้างสรรค์แตกต่างกัน. ปรินธิยานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อักสำเนา.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษา
พฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 1 - 5. กรุงเทพฯ : วิคตอรีการพิมพ์, 2524.

_____. เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาพฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 11 - 15. กรุงเทพฯ :
วิคตอรีการพิมพ์, 2524.

สุนิตย์ แพนนาบอน. "ของขจัดที่ความวาทที่สุดที่พ่อแม่ควรให้แก่ลูก ๆ," วิทยาราย. ธันวาคม
2527.

สุนัย อิศรากร. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : สอนสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2523.

สุพล บุญทรง จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

สุวัฒนา ภวภูตานนท์. บทบาทและปัญหาของสมาคมผู้ปกครองและครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
ในพระนครและธนบุรี. วิทยานันท์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2515. อักสำเนา.

อบรม สันนิบาล. พฤติกรรมของเด็กกับไดนามิกทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเคเอ็นสโตร, ม.ป.ป.

อนันต์ รอคแจ่ม. "บ้านกับโรงเรียน," มิตรครู. 8 : 49 - 50 ; เมษายน 2511.

อารี เพชรสุค. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

- Anderson, P.S. and L. Diane. Language Skills in Elementary Education. 3rd ed. New York : Macmillan Publishing Co., Inc., 1979.
- Baker, Z.W. The Language Arts : The Child and the Teacher. San Francisco : Fearson Publishers, 1955.
- Dawson, M.A. Guiding Language Learning. New York : World Book Company Yonkers-on-Hudson, 1957.
- Downing, J. and D. Thackrey. Reading Readiness. London : University of London Press Ltd, 1971.
- Fisher, C.J. and C.A. Terry. Children's Language and the Language Arts. New York : McGraw-Hill Company, 1977.
- Forman, G.E. and H. Fleet. Constructive Play-Appling Piaget in the Preschool. California : Brooks Cale Publishing Company, 1980.
- Gail, G.M. Mother Start an Account of an Educational. The Scottist Council for Research in Education, 1981.
- Gesell, A. The First Five Years of Life : A Guide to the Study of the Preschool Child. New York : Harper, 1940.
- Gordon, I.J. Building Effective Home-School Relationships. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1980.
- Hildreth, G.H. Learning of the Three R's Mineapolis Education. Publisher Mc., 1956.
- Hurlock, F.B. Development Psychology. New York : McGraw-Hill Book, Co., 1956.
- Kaufman, A.S., R. Zalma and N.L. Kaufman. "The Relationship of Hand Dominance to the Motor Co-ordination, Mental Ability and Right Left Awareness of Young Normal Children," Child Development. 49 : 885 - 888 ; 1978.
- Lillard, P.P. Montessori : A Modern Approach. New York : Schocken Book, 1972.
- Mussen, P.H. and J.J. Conger. Child Development and Personality. New York : Harper and Brothers, 1965.
- Parry, M. and H. Archer. Pre-School Education. Gucks, Great Britain : Hazell Watson & Ving Ltd., 1975.
- Read, K.H. The Nursery School. Philadelphia : W.B. Saunder Company, 1957.

Sayler, M.L. Parent : Active Partners in Education. Washington D.C. :
American Association of Elementary-Kindergarten-Nursery-Education,
1971.

Suvanathat, C. and others. Handbook of Asian Child Development and
Child Rearing Practices. Bangkok : Behavioral Science Research
Institute Srinakharinwirot University, Prasanmitr, 1985.

Tidyman, W.F. and M. Butterfield. Teaching the Language Arts. New York :
McGraw-Hill Co., 1951.

Wills, C.D. and W.H. Stegeman. Living in the Kindergarten. Chicago :
Follett Publishing Co., 1957.

અવનંદ

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

คำนวณค่า

$$\begin{aligned}
 s_t^2 &= \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)} \\
 &= \frac{20(890) - (130)^2}{20(19)} \\
 &= \frac{17800 - 16900}{380} \\
 &= \frac{900}{380} \\
 &= 2.37
 \end{aligned}$$

หาค่าความเชื่อมั่นจากสูตร

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right] \\
 &= \frac{20}{20-1} \left[1 - \frac{1.01}{2.37} \right] \\
 &= \frac{20}{19} (1 - 0.43) \\
 &= 1.05 \times 0.57 \\
 &= 0.60
 \end{aligned}$$

ตาราง คะแนนการทดสอบก่อนและหลังการทดลองของเด็กปฐมวัยที่สุ่มกรองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้
แก่ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัยที่สุ่มกรองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน

คะแนน ลำดับที่	กลุ่ม E				กลุ่ม C				หมายเหตุ
	คะแนนทดสอบ		คะแนนผลต่าง		คะแนนทดสอบ		คะแนนผลต่าง		
	ก่อน	หลัง	D	D ²	ก่อน	หลัง	D	D ²	
1	5	8	3	9	4	9	5	25	คำนวณหาค่า s^2 สูตร $s^2 = \frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n(n-1)}$ กลุ่ม E $\sum D^2 = 376, \sum D = 94$ $s^2 = \frac{30(376) - (94)^2}{870}$ $= \frac{11280 - 8836}{870}$ $= \frac{2444}{870}$ $= 2.81$
2	5	8	3	9	5	7	2	4	
3	2	6	4	16	7	5	-2	4	
4	2	7	5	25	5	5	0	0	
5	6	7	1	1	3	7	4	16	
6	8	7	-1	1	5	8	3	9	
7	5	8	3	9	3	7	4	16	
8	3	8	5	25	5	7	2	4	
9	5	8	3	9	5	5	0	0	
10	5	9	4	16	4	6	2	4	
11	1	7	6	36	6	7	1	1	
12	3	5	2	4	4	6	2	4	
13	6	7	1	1	7	7	0	0	
14	4	8	4	16	5	5	0	0	
15	6	10	4	16	4	7	3	9	
16	2	7	5	25	7	10	3	9	
17	7	7	0	0	8	8	0	0	
18	7	10	3	9	7	9	2	4	

ตาราง (คธ)

คะแนน ลำดับ	กลุ่ม E				กลุ่ม C				หมายเหตุ
	คะแนนทดสอบ		คะแนนผลต่าง		คะแนนทดสอบ		คะแนนผลต่าง		
	ก่อน	หลัง	D	D ²	ก่อน	หลัง	D	D ²	
19	6	9	3	9	7	6	-1	1	กลุ่ม C $\sum D^2 = 208, \sum D = 54$ $s^2 = \frac{30(208) - (54)^2}{30(29)}$$= \frac{6240 - 2916}{870}$$= \frac{3324}{870}$$= 3.82$
20	6	8	2	4	5	6	1	1	
21	5	9	4	16	3	7	4	16	
22	4	10	6	36	7	10	3	9	
23	6	8	2	4	6	4	-2	4	
24	5	6	1	1	3	8	5	25	
25	4	8	4	16	6	6	0	0	
26	4	7	3	9	5	7	2	4	
27	4	8	4	16	5	7	2	4	
28	6	9	3	9	5	8	3	9	
29	7	9	2	4	6	7	1	1	
30	5	10	5	25	3	8	5	25	
รวม	144	238	94	376	155	209	54	208	
ค่าเฉลี่ย	4.80	7.93	3.13	-	5.17	6.96	1.80	-	

การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้านเนื้อเล็กของเตุปลมว้ยที่ปลูกครองใช้กัจกรรมจากชุด
โหความรู่แกชุดปลูกครองกับเตุปลมว้ยที่ปลูกครองใช้กัจกรรมในชีวิตประจำวัน

$$\begin{array}{lll} N_1 & = & 30 \\ N_2 & = & 30 \end{array} \quad \begin{array}{lll} \bar{X}_1 & = & 3.13 \\ \bar{X}_2 & = & 1.80 \end{array} \quad \begin{array}{lll} s_1^2 & = & 3.81 \\ s_2^2 & = & 3.82 \end{array}$$

จากสูตร

$$\begin{aligned} t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}} \\ &= \frac{3.13 - 1.80}{\sqrt{\left[\frac{(30 - 1)(2.81) + (30 - 1)(3.82)}{30 + 30 - 2} \right] \left[\frac{1}{30} + \frac{1}{30} \right]}} \\ &= \frac{1.33}{\sqrt{\left[\frac{81.49 + 110.78}{58} \right] \frac{2}{30}}} \\ &= \frac{1.33}{\sqrt{\frac{384.54}{1740}}} \\ &= \frac{1.33}{\sqrt{0.221}} \\ &= \frac{1.33}{0.47} \\ &= 2.83 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} df &= n_1 + n_2 - 2 \\ &= 30 + 30 - 2 \\ &= 58 \end{aligned}$$

$$t_{.01, df 58} = 2.390$$

การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่
จากชุดข้อมูลความรู้แกนกลางก่อนและหลังการทดลอง

$$\sum D = 94$$

$$\sum D^2 = 376$$

จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$= \frac{94}{\sqrt{\frac{30(376) - (94)^2}{30 - 1}}}$$

$$= \frac{94}{\sqrt{\frac{11280 - 8836}{29}}}$$

$$= \frac{94}{\sqrt{\frac{2444}{29}}}$$

$$= \frac{94}{\sqrt{84.28}}$$

$$= 10.24$$

$$df = n - 1$$

$$= 30 - 1$$

$$= 29$$

$$t_{.01, df 29} = 2.462$$

การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ปลูกกรองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวันก่อนและหลังการทดลอง

$$\sum D = 54$$

$$\sum D^2 = 208$$

จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$= \frac{54}{\sqrt{\frac{30(208) - (54)^2}{30 - 1}}}$$

$$= \frac{54}{\sqrt{\frac{6240 - 2916}{29}}}$$

$$= \frac{54}{\sqrt{\frac{3324}{29}}}$$

$$= \frac{54}{\sqrt{114.62}}$$

$$= 5.04$$

$$df = n - 1$$

$$= 30 - 1$$

$$= 29$$

$$t_{.01, df 29} = 2.462$$

ภาคผนวก ข

- คู่มือการดำเนินงานและการใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ
- คู่มือทดสอบการวัดความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
- เอกสารแบบสื่อสารสองทางชุดให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ
ชื่อชุด "ให้เวลา พัฒนาธุรกิจ"

คู่มือการดำเนินงานและการส่งชุด ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากพัฒนาการของเด็กวัยนี้จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาชีวิตบุคคลต่อไปในอนาคต จากการศึกษาได้พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็ก หากผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเด็กปฐมวัย และแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กแล้ว จะช่วยให้การพัฒนาเด็กเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ได้ โดยเฉพาะการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย จะมีความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ตลอดจนการใช้มือ ใค้มีประสาทสัมผัสอื่นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว ทอแนะมีส่วนช่วยได้เป็นอย่างมาก

ดังนั้นการทดลองครั้งนี้ จึงเป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีโอกาสทำร่วมกับเด็ก เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย และยังช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มทุนปฏิสัมพันธ์ ความรักใคร่ผูกพัน ระหว่างผู้ปกครองกับเด็กมากยิ่งขึ้น ผลการทดลองครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กโดยความร่วมมือกันระหว่างบ้านและโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

เป้าหมาย

1. กำหนดการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533

โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ จำนวน 2 ห้องเรียน

3. ครูและผู้ปกครองร่วมมือกันพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ
4. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุด ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง จะมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กสูงกว่า กลุ่มควบคุมที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ปกครองรู้ว่าเด็กมีความสำคัญและรู้ว่าตนเองมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อให้ผู้ปกครองรู้แนวทางและสามารถส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก

แก่เด็กปฐมวัย

3. เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการช่วยพัฒนาการเด็กไปในทิศทางเดียวกัน
4. เพื่อให้ทราบว่า การใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองช่วยส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นได้

การดำเนินงาน

ครูประสานงานระหว่างบ้านกับโรงเรียน ดังนี้

1. ครูแจกชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ให้แก่นักเรียนกลุ่มทดลองเพื่อนำไปให้ผู้ปกครองตามตารางในคู่มือ
2. ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มทดลอง ศึกษาชุด ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และทำกิจกรรมฝึกความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กกับนักเรียนตามแนวทางที่เสนอแนะในเอกสาร และบันทึกท่ายการทำกิจกรรม
3. ผู้ปกครองให้นักเรียนนำแบบบันทึกท่ายกิจกรรมส่งคืนไปยังครูในวันต่อไป
4. ครูเก็บรวบรวมบันทึก เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ตาราง การใช้เอกสารแบบสื่อสารสองทางชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

สัปดาห์	วันที่	เอกสารชุดให้ความรู้ แก่ผู้ปกครอง	จำนวน ที่แจก	จำนวน ที่รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ	ลงชื่อ อาจารย์ผู้แจก
1	30 ก.ค.33	ไม้มันบริหาร	30	30	100	
	31 ก.ค.33	พอกิ้วหนูน้อย	30	30	100	
	1 ส.ค.33	จุดสร้างภาพ	30	30	100	
	2 ส.ค.33	ภาพหัตถ์จรรย	30	30	100	
	3 ส.ค.33	นิวสร้างสรรค	30	30	100	
2	6 ส.ค.33	มือน้อยของฉิน	30	30	100	
	7 ส.ค.33	เชือกสรทสรสร้าง	30	30	100	
	8 ส.ค.33	ชาวสารสะอาค	30	30	100	
	9 ส.ค.33	โบลึงแสนสนุก	30	30	100	
	10 ส.ค.33	พรายสวรท	30	30	100	
3	13 ส.ค.33	กานไมหลายสี	30	30	100	
	14 ส.ค.33	จักโตะอาหาร	30	30	100	
	15 ส.ค.33	เกมอ็คก	30	30	100	
	16 ส.ค.33	ของเล่นของหนู	30	30	100	
	17 ส.ค.33	มือแสนกล	30	30	100	
4	20 ส.ค.33	ลูกบอลพาเพลิน	30	30	100	
	21 ส.ค.33	หัตถ์กระดุมแสนงาย	30	30	100	
	22 ส.ค.33	หัตถ์จับสุคส่วย	30	30	100	

ตาราง (ต่อ)

สัปดาห์	วันที่	เอกสารชุดให้ความรู้ แก่ผู้ประกอบการ	จำนวน ที่แจก	จำนวน ที่รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ	ลงชื่อ อาจารย์ผู้แจก
	23 ส.ค.33	ลูกหวางแสนสนุก	30	30	100	
	24 ส.ค.33	มาลัยคอนเสิร์ต	30	30	100	
5	27 ส.ค.33	เชือกปริศนา	30	30	100	
	28 ส.ค.33	ฉันทะงานบ้าน	30	30	100	
	29 ส.ค.33	หมูก็กินได้	30	30	100	
	30 ส.ค.33	หนากากแฟนซี	30	30	100	
	31 ส.ค.33	น้ำพาเพลิน	30	30	100	
6	3 ก.ย.33	หัตถ์เจ้าเรือบรอย	30	30	100	
	4 ก.ย.33	หอยของขวัญ	30	30	100	
	5 ก.ย.33	ภาพแสนสวย	30	30	100	
	6 ก.ย.33	เกมหมากคึก	30	30	100	
	7 ก.ย.33	วาทะพาทควมมือ	30	30	100	
7	10 ก.ย.33	ขย่ำกระต่าย	30	30	100	
	11 ก.ย.33	ตัวประหลาด	30	30	100	
	12 ก.ย.33	ซ่อนในสูง	30	30	100	
	13 ก.ย.33	เส้นทาง ๆ	30	30	100	
	14 ก.ย.33	กรอกกล้วยใส่ขวด	30	30	100	

ตาราง (ต่อ)

สัปดาห์	วันที่	เอกสารชุดให้ความรู้ แก่ผู้ปกครอง	จำนวน ที่แจก	จำนวน ที่รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ	ลงชื่อ อาจารย์ผู้แจก
8	17 ก.ย. 33	กรอมน้ำใส่ขวด	30	30	100	
	18 ก.ย. 33	แจกันประดิษฐ์	30	30	100	
	19 ก.ย. 33	กระเป๋าสตางค์	30	30	100	
	20 ก.ย. 33	หวางหลากสี	30	30	100	
	21 ก.ย. 33	สร้อยสวอย	30	30	100	

แนวทางในการดำเนินงาน

1. ชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าจะต้องนำชุด ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ไปให้ผู้ปกครองอ่าน แล้วทำกิจกรรมฝึกความสามารถในการใช้กล่ามนื้อเล็กกับผู้ปกครอง แล้วทำบันทึกทำกิจกรรมส่งคืนครู ในวันต่อไป
2. แจกชุด ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และส่งชื่อแจกให้เป็นปัจจุบัน
3. กรอจำนวนที่แจก พร้อมทั้งจำนวนที่รับคืนให้เป็นปัจจุบัน

ปัญหาในการดำเนินงาน

เมื่อท่านพบปัญหาในการดำเนินงานโปรดบันทึกไว้ในแบบฟอร์มนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไป

เอกสาร ความชัดเจน ความง่าย ความเหมาะสม

เอกสารที่ทำอยู่ชัดเจนก็ มีความเหมาะสมอยู่แล้ว

การดำเนินงานของครู

วิธีแจกและเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานไม่ยุ่งยาก การเก็บข้อมูลเป็นระบบสามารถตรวจสอบได้

ความร่วมมือในการทำกิจกรรมระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน

ผู้ปกครองให้ความร่วมมือดีมาก บางคนไม่ไ้มาโรงเรียนก็มาขอรับกลับไปทำ หรือบางวัน
ทำไม่ทัน ก็จะรวบรวมมาส่งที่เดียว 2 วัน

คุณค่าของการให้ความรู้ผู้ปกครอง และข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง

มีประโยชน์ต่อผู้ปกครอง หลายท่านให้ความสนใจมาก และได้เสนอแนะความคิดเห็นที่มี
ประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

มีประโยชน์ต่อผู้ปกครองและเด็กมาก ควรนำไปใช้ในวงกว้างต่อไป

คู่มือทดสอบการวัดความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก

คู่มือทดสอบ

ถ้าทำได้ตามเกณฑ์ให้ชี้เครื่องหมาย ✓ ในช่องบันทึกคะแนน

ถ้าทำไม่ได้ตามเกณฑ์ให้ชี้เครื่องหมาย ✗ ในช่องบันทึกคะแนน

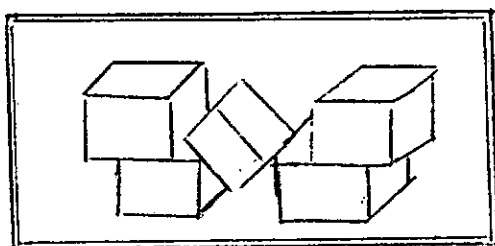
1. วางก้อนไม้เป็นรูปบ้าน ตามแบบ ภายในเวลา 25 วินาที

วิธีทดสอบ

ผู้ทดสอบพูดกับเด็กว่า "คุณครูจะทำอะไรบางอย่างใหญ่ๆ" ใช้แผ่นกระดาษเป็นฉากกั้นไม่ให้เด็กเห็น และใช้ก้อนไม้ 5 ก้อนวางเป็นรูปบ้าน เมื่อเสร็จเปิดแผ่นกระดาษที่กั้นออกเพื่อให้เด็กเห็น แล้วพูดว่า "หนูดูที่นั่นบ้าน" ส่งก้อนไม้ให้เด็ก 5 ก้อน พร้อมกับบอกเด็กว่า "หนูวางก้อนไม้ให้เหมือนกับที่ครูวาง"

การให้คะแนน

กา ✓ ถ้าเด็กสามารถวางก้อนไม้เป็นรูปบ้านได้ตามแบบ ภายในเวลา 25 วินาที
ถ้าเด็กสร้างไม้ใดเหมือนแบบ ถามเด็กว่า "บ้านที่หนูสร้างเหมือนของครูหรือไม่" ให้โอกาสเด็กทำใหม่อีกครั้ง โดย ผู้ทดสอบไม่ต้องบอกหรือแนะนำให้แก้ไข ถ้าครบกำหนด 25 วินาที และเด็กยังสร้างไม่เสร็จ กา ✗

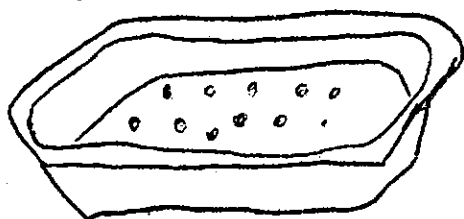
2. หยิบก้อนกรวดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร จำนวน 10 ก้อน ใส่ขวดพลาสติกใสปากกว้าง โดยใช้เวลา 15 วินาที

วิธีทดสอบ

เทก้อนกรวดใส่ถาด บอกให้เด็กหยิบใส่ขวดทีละก้อนจนครบ 10 ก้อนภายในเวลา 15 วินาที ผู้ทดสอบหยิบใหญ่ 2 - 3 ก้อน

การให้คะแนน

กา ✓ ถ้าเด็กสามารถหยิบก้อนกรวดใส่ขวดได้เองภายในเวลา 15 วินาที ไม่ว่าจะทำไ้ก่อนหรือหลังจากที่ผู้ทดสอบทำใหญ่

3. วาดรูป ตามแบบ

วิธีทดสอบ

ส่งกระดาษที่มีภาพวงกลมให้เด็กดู ไม่ต้องเรียกชื่อหรือวาดให้ดู บอกให้เด็กวาดรูป

ให้เหมือนแบบ

การให้คะแนน

กา ✓ ถ้าภาพเกิดจากเส้นโค้งเขียนมาบรรจบกัน ไม่ใช่เป็นภาพที่เกิดจากวงไปวงมา

ไม่ชัด

วงไปวงมา ปลายเส้นโค้งไม่บรรจบกัน

กา ✓

กา ✕

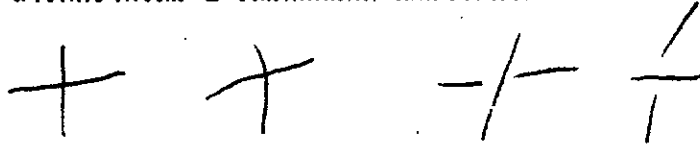
4. วาครูป ตามแบบ

วิธีทดสอบ

ส่งกระดาษที่มีภาพภาทบาทให้เด็กดู ไม่ต้องเรียกชื่อหรือวาดให้ บอกให้เด็กวาดครูปตามแบบที่แสดงให้ดู

การให้คะแนน

กา ถ้าเด็กวาดเส้น 2 เส้นตัดกันที่ตำแหน่งใดก็ได้

กา ✓

กา ✗

5. วาครูป จัตุรัสตามแบบวิธีทดสอบ

ส่งกระดาษที่มีภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัสให้เด็กดู บอกให้วาดครูปให้เหมือนแบบถ้าเด็กวาดไม่ได้ จ้งวาดใหญ่ โดยจากด้านตรงกันข้ามสองด้านก่อน แล้วจ้งวาดด้านที่เหลือ ไม่ควรวาดที่เดียวติดต่อกันไป เด็กจะดูเหมือนวาครูปวงกลม

การให้คะแนน

กา ✓ ถ้าเด็กวาดครูปมีมุม 4 มุม เส้นอาจตัดกัน แต่จะต้องให้เป็นมุมถูกต้อง มุมต้องไม่โค้งหรือเป็นมุมแหลม

กา ✓

กา ✗

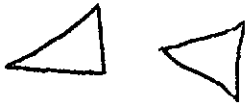
6. วาครูป เหมือนแบบ

วิธีทดสอบ

ส่งกระดาษที่มีภาพสามเหลี่ยมให้เด็กดู บอกให้วาดรูปให้เหมือนแบบ ถ้าเด็กวาดไม่ได้
จึงวาดให้ดู โดยไม่ต้องอธิบาย

การให้คะแนน

กา ✓ ถ้าเด็กวาดรูปโดยมีมุม 3 มุม เส้นอาจตัดกัน แต่ต้องไม่โค้งหรือมน

กา ✓

กา ✗

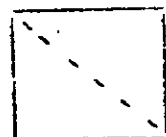
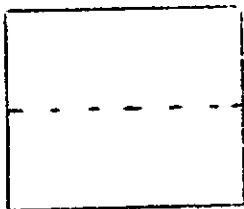
7. หักระดาษได้ 3 ทบ ตามแบบ

วิธีทดสอบ

หยิบกระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด $8\frac{1}{2}$ นิ้ว บอกให้เด็กสังเกตดู ผู้ทดสอบหยิบกระดาษ
ตามรอยจุดไขว้ปลา 1 ครั้ง และกรีดรอยพับแล้วชี้ให้เด็กดู ส่งกระดาษที่มีจุดไขว้ปลาลักษณะเดียวกันให้เด็กพับ
ตามตัวอย่าง 3 ทบ

การให้คะแนน

กา ✓ ถ้าเด็กสามารถพับกระดาษได้ 3 ทบตามรอยจุดไขว้ปลา โดยจุดมุมตรงกัน และกรีด
รอยพับให้เรียบรอย ไม่มีลักษณะ

8. ตัดกระดาษด้วยกรรไกร

วิธีทดสอบ

ให้เด็กใช้กรรไกรตัดกระดาษที่ผู้ทดสอบเตรียมไว้ให้ โดยไม่ต้องแสดงใหญ่ ถ้าเด็กไม่เข้าใจ ผู้ทดสอบแสดงใหญ่ โดยไม่ต้องอธิบาย

การให้คะแนน

กา ✓ ถ้ารอยตัดเรียบ ไม่มีรอยฉีกขาดหรือรอยชนของกระดาษ ที่แสดงให้เห็นว่าเด็กใช้มืออีกข้างดึงให้กระดาษแยกออกจากกัน

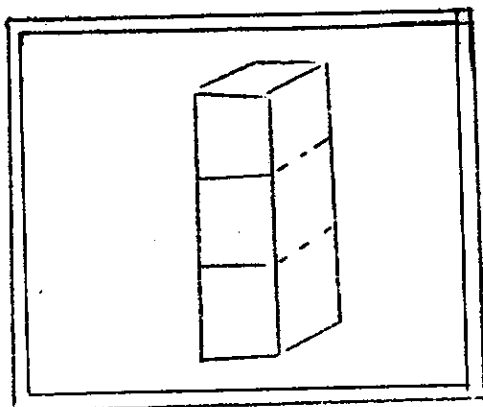
9. สร้างหอคอยด้วยก้อนไม้ 10 ก้อน

วิธีทดสอบ

วางก้อนไม้รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 1 นิ้ว 10 ก้อน บอกให้เด็กตอกก้อนไม้ซ้อนให้สูงเท่าที่จะทำได้โดยไม่ล้ม ให้โอกาสเด็กทำ 3 ครั้ง

การให้คะแนน

กา ✓ ถ้าเด็กสามารถตอกก้อนไม้ได้ 10 ก้อน โดยไม่ล้ม

10. เก็บสิ่งของ 10 ชิ้น ใส่ด้วยควยตีกับน้ำตาลก่อน เสร็จภายในเวลา 20 วินาที

วิธีทดสอบ

นำก้อนหิน เมล็ดพืช เปลือกหอย รวม 15 ชิ้น ใส่ถาดรวมกัน ผู้ทดสอบใช้ควยตีกับสิ่งของ
ในถาดแยกใส่ลงในถ้วยพลาสติกแต่ละใบให้เด็กดู 3 ครั้ง บอกให้เด็กตีสิ่งของตามอย่างที่ทำให้ดู

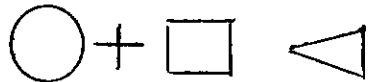
การให้คะแนน

กา ✓ ถ้าเด็กสามารถตีได้ 10 ชิ้น และเสร็จภายในเวลา 20 วินาที

หมายเหตุ คะแนนรวมทั้งหมด 10 คะแนน

เครื่องมือการวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เครื่องมือ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบ ใจแก่

1. ก้อนไม้สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 10 ก้อน
2. ก้อนกรวดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร จำนวน 10 ก้อน
3. ขวดพลาสติกใส ปากกว้าง 1 ใบ
4. แผนการคั่นกระดาษ 7 นิ้ว วาดรูป แผนละรูป
5. กระดาษขาว 1 แผ่น
6. ดินสอ 1 แท่ง
7. กระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดกว้าง $8\frac{1}{2}$ นิ้ว 2 แผ่น
8. กรรไกรปลายมน 1 อัน
9. กระดาษสีสำหรับให้เด็กใช้ตัด 1 แผ่น
10. ที่คั่นน้ำตาลกอน 1 อัน
11. ก้อนหิน เมล็ดพืช เปลือกหอย อย่างละ 5 ชิ้น
12. ดาด 1 ใบ
13. ถ้วยพลาสติก 3 ใบ
14. นาฬิกาสำหรับจับเวลา 1 เรือน

แบบบันทึกคะแนนการวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

แบบบันทึกคะแนน

ชื่อ.....อายุ.....ปี เพศ.....
 โรงเรียน.....ชั้น.....
 วันที่ทดสอบ.....เวลาทดสอบ.....

ข้อ	รายการทดสอบ	บันทึกคะแนน		พฤติกรรมที่สังเกตพบ
		ทำได้	ทำไม่ได้	
1	วางก้อนไม้เป็นรูปบ้านตามแบบ ภายในเวลา 25 วินาที			
2	หยิบก้อนกรวดใส่ขวด 10 ก้อน โดยใช้เวลา 15 วินาที			
3.	วาดรูป ตามแบบ			
4.	วาดรูป ตามแบบ			
5.	วาดรูป จัตุรัสตามแบบ			
6	วาดรูป ตามแบบ			
7	พับกระดาษได้ 3 ทบ ตามแบบ			
8	ตัดกระดาษด้วยกรรไกร			
9	สร้างหอคอยด้วยก้อนไม้ 10 ก้อน ให้โอกาสเด็กทำ 3 ครั้ง			
10	ใช้คีมกับสิ่งของให้สะดวก 10 ชิ้น ภายในเวลา 20 วินาที			
	รวมคะแนน			

หมายเหตุ ทำได้ให้กา ✓ มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน ทำไม่ได้หรือทำผิดให้กา X มีค่าเท่ากับ 0 คะแนน

...ชุดฝึกสามเหือเล็ก...

กลางอ้อมแขนที่แผ่พร
กลางอกรวงที่แผ่พร
กลางความรักที่แผ่พร
วางประสาบแผ่พร.. เหตุผลพอ..

ให้เวลา
พัฒนาการรัก

กิจกรรมวันนี้...

กิจกรรมที่ 1 ไม้ทิ่มทรรษา

วัสดุ

ไม้ทิ่มผ้าจำนวนประมาณ 20 อัน ถ้าเป็นสีต่าง ๆ

ยี่งี่ดัด

วิธีฝึก

1. เตรียมไม้ทิ่มใส่ภาชนะไว้
2. ให้คิดว่าจะใช้ไม้ทิ่มต่อกันเป็นรูปอะไรก็ได้บ้าง
3. ใช้ไม้ทิ่มทิ่มต่อกันเป็นรูปต่าง ๆ อย่างอิสระ ไม่น้อยกว่า 2 รูป พร้อมทั้งบอกเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ

คุยกันเรื่องลูก...

การจัดการศึกษาให้แก่เด็กก่อนวัยเรียน เป็นการมุ่งเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาเด็กในทุกด้าน หากทางบ้านได้เอาใจใส่ดูแลและพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับโรงเรียน ก็จะช่วยให้เด็กเจริญเติบโตและพัฒนาทุกด้านอย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อชีวิตในอนาคต

ชื่อต.ย. ต.ช.

1. ไม้ทิ่มผ้าที่ลูก เล่นทำด้วยวัสดุอะไร
☐ พลาสติก ☐ อลูมิเนียม ☐
2. ลูกทำได้จำนวน _____ รูป
3. ลูกเล่าว่า _____
4. ข้อสังเกตขณะที่ลูก เล่นไม้ทิ่มผ้า

ให้เวลา พัฒนาลูกเร้า

• ขุดฝักจากลำมเหื้อเล็ก

ฉอมผักที่แช่พริก

ภาพกิจกรรม ที่ฉอมพริก

ด้วยเครื่องมือที่ฝึกพัฒนา

ร่วมประสาธน์สร้างลูกให้ถูกทาง

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 2 พอคั่วหมูน้อย

วัสดุ

1. ผักที่ใช้ประกอบอาหาร เช่น ผักคั่วลิ่ง
โหระพา ผักบุ้ง
2. ภาชนะสำหรับใส่ผัก

วิธีฝึก

1. ชวนลูกเข้าครัว เพื่อสนุกกับการทำอาหาร
2. ล้างผักให้สะอาด แล้วเด็ดผัก คั่วเค็ล
ไม่น้อยกว่า 20 ครั้ง
3. ให้ฝึกอย่างอื่นบ้างก็ได้คะ เช่น บีบมะนาว
ข้าวข้าว เป็นต้น

ทำรู้ เรื่องลูก

เด็กในช่วงวัย 3-6 ขวบ เป็นช่วงสำคัญ
ในการเสริมสร้างบุคลิกภาพ และทัศนคติอันดีงาม
สติปัญญาของ เด็กในช่วงนี้จะเจริญเต็มที่ พร้อมทั้ง
จะรับทุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าได้รับประสบการณ์ที่
เหมาะสมกับวัยของ เด็ก ประสบการณ์ที่เด็กได้รับ
ในช่วงวัยนี้ จะเป็นรากฐานสำคัญของการดำรง
ชีวิตในอนาคต

บันทึก

ชื่อ ต.ญ. ต.ช. _____

2

1. สิ่งที่ถูกช่วยทำ

☐ ล้างผัก

☐ เค็ลผัก

☐ อื่น ๆ ได้แก่ _____

2. ผักที่ถูก เค็ลคือ _____

3. ข้อสังเกตขณะที่ถูก เค็ลผัก _____

4. ท่านคิดว่ากิจกรรมวันนี้ น่าสนใจหรือไม่

เพราะเหตุใด _____

ให้เวลา

หัดมาสนุก

ชุดฝึกภาคสามเนื้อหา

เด็กคือ..ผ้าขาวผืนพยับ
รอคอยการแต้มสีสัน
พร้อมที่จะรับทุกสิ่งอัน
พร้อมถูกนำไฟให้ไหม้ไหม

กิจกรรมประจำวัน...

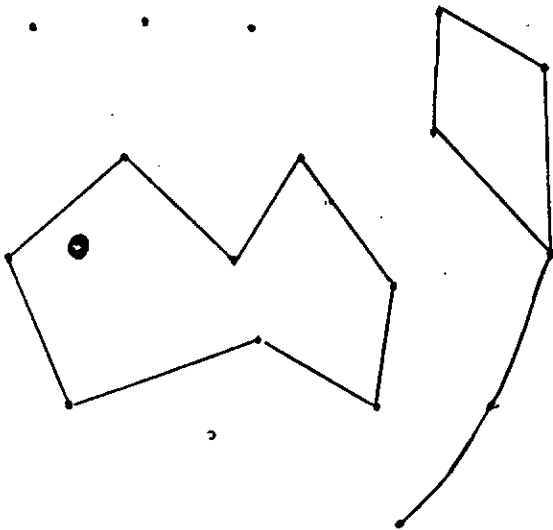
กิจกรรมที่ 3 จุดสร้างภาพ

วัสดุ

1. กระดาษขาว
2. ดินสอ

วิธีฝึก

1. วางกระดาษและดินสอไว้
2. ใช้ดินสอจุดบนกระดาษ ให้กระจายทั่วกระดาษ ไม่น้อยกว่า 20 จุด
3. ลากเส้นต่อจุดเป็นรูปต่าง ๆ อย่างอิสระ
4. เล่าเกี่ยวกับรูปที่ทำ
5. ควรชมเชย และให้กำลังใจลูกด้วยค่ะ

พ่อแม่เปรียบเสมือนเป็นครูคนแรกของเด็ก เพราะมีความใกล้ชิดสนิทสนม เด็กมากที่สุด การที่พ่อแม่ได้ปกครอง เอาใจใส่ดูแล เด็กอย่างดี และรู้แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก จะทำให้ เด็กได้รับการพัฒนาดีขึ้น

จ.ช. จ.ญ

บันทึก

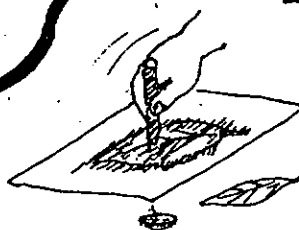
1. ลากลากเส้นต่อจุดประมาณ _____ เส้น
2. ลากลากเส้นต่อจุดเป็นรูปอะไรบ้าง _____
3. ข้อสังเกตขณะลากลากเส้นต่อจุด _____

ให้เวลา พัฒนาบุตรธิดา

ชุดฝึกภาคสามเนื้อหา

เก็บฟ้า.. มาฝากรัก
สายใจรักเป็นเพลงหวาน
สร้างรักพิรุณทรากาล
สร้างลูกหลานให้ก้าวไกล.

กิจกรรมวันนี้

กิจกรรมที่ 4 ภาพทัศนียภาพ

วัสดุ

1. สีเทียน
2. สตางค์เหรียญ หรือวัสดุอื่นที่มีลายนูน เช่น ใบไม้
3. กระดาษสีขาว

วิธีฝึก

1. เตรียมกระดาษ สีเทียน และสตางค์เหรียญหรือวัสดุที่มีลายนูนไว้พร้อม
2. วางสตางค์เหรียญหรือใบไม้ไว้ใต้แผ่นกระดาษสีขาว โดยให้ลายนูนอยู่ด้านบน
3. ใช้สีเทียนฝนบนกระดาษสีขาว ตรงที่มีวัสดุวางอยู่ด้านล่าง
4. เล่าเกี่ยวกับรูปภาพที่ปรากฏ

แม่รู้

การที่กล่าวว่าพ่อแม่เป็นครูคนแรกของลูก ไม่ได้หมายความว่าพ่อแม่จะสอนหนังสือให้ลูก แต่หมายถึงพ่อแม่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของลูกทั้งการพูดและการกระทำ มิใช่สอนลูกแต่ตัวเองไม่ปฏิบัติ และที่สำคัญ เมื่อลูกทำผิดก็ต้องให้อภัยและ ให้ตั้งใจทำใหม่ให้ได้

บันทึก

ชื่อ... ด.ช. ด.ญ. ...

1. วัสดุที่ใช้เป็นตัวแบบในการพิมพ์ ได้แก่ _____
2. ลูกพิมพ์ภาพจำนวน _____ ภาพ
3. ลูกเล่าว่า _____
4. ข้อสังเกตขณะลูกพิมพ์ภาพ _____

ให้เวลา พัฒนาบุตร

♦ ชุดฝึกกลั่นเนื้อเล็ก ♦

เก็บฝั่มมาส้างฟ้า
เก็บหญ้าจากห่มหา
ร้อยเป็นพมาลัยพราว
วันขวัญเจ้า ทศคำดี

กิจกรรมมาตรฐาน

กิจกรรมที่ 5 นิ้วสร้างสรรค์

วัสดุ

1. ข้าวสาร
2. ภาชนะทรงตื้น เช่น ถาด กระตัง ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่ต่ำกว่า 12 นิ้ว

วิธีฝึก

1. เตรียมข้าวสารใส่ภาชนะทรงตื้นไว้
2. เลือกกากข้าวหรือกรวด
3. ฝึกกลั่นมือ โดยใช้นิ้วลากเส้นต่าง ๆ หรือวาดภาพบนข้าวสาร
4. เล่าเกี่ยวกับสิ่งที่วาดหรือคิดค้นวิธีเล่นกับข้าวสารเพิ่มเติม เช่น ทวงข้าวสารด้วยภาชนะขนาดต่าง ๆ

หน้ารู้

การให้เวลากับลูกเป็นสิ่งที่สำคัญมาก
พ่อแม่ควรให้มีเวลาพูดคุยกับลูก อ่านนิทาน
ให้ฟัง ชวนลูกทำกิจกรรมต่าง ๆ เล่นเกมส์
หรือกีฬาที่ลูกจะช่วยทำให้ลูกพัฒนาทั้งด้านร่างกาย
อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เช่น เมื่อ
ลูกกลับจากโรงเรียน พ่อแม่อาจชวนลูกพูดคุย
ถึงเรื่องที่โรงเรียน เพื่อช่วยให้ลูกรู้สึกสบายใจ
- วันนี้ที่โรงเรียนลูกมีอะไรสนุกบ้าง
- วันนี้พ่อแม่ ทำ...ที่ทำงาน ลูกทำ
อะไรบ้างที่โรงเรียน

บันทึก(จ.ด.ช.)

1. วิธีที่ลูกเล่นกับข้าวสาร

☐

ขีด เขียน

☐

ทวง

☐

อื่น ๆ

2. ลูกเล่าว่า

3. ข้อสังเกตขณะลูกใช้นิ้วลากเส้น หรือวาดภาพบนข้าวสาร

...ชุดฝึกกล้ามเนื้อเล็ก...

กลางอ้อมแขนที่แผ่พร
กลางอกทรงที่แผ่พร
กลางความรักที่แผ่พร
วางประสาบแผ่พร... เหล็กพอง...

ให้เวลา
พัฒนาการ

กิจกรรมวันนี้...

กิจกรรมที่ 6 มือน้อยของฉัน

วัสดุ

1. กระดาษขาว

2. คินสอ

วิธีฝึก

1. วางกระดาษขาวและคินสอไว้
2. กางนิ้วมือวางบนกระดาษขาว
3. ใช้คินสอลากไปตามรูปมือ ตั้งแต่ข้อนิ้ว นิ้วมือนิ้วหัว
4. วาดนิ้วมือของตัวเองและวาดนิ้วมือของผู้อื่น แล้วเปรียบเทียบความแตกต่าง
5. ใช้นิ้วชี้ระบายสีตกแต่งให้สวยงาม
6. สนทนาเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดมือ

คุยกันเรื่องลูก...

การที่พ่อแม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับลูก จะช่วยสร้าง
ความรัก ความอบอุ่น ความมั่นใจ ความเชื่อมั่นใน
ตนเองให้แก่วัย และเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
กระตุ้น ได้รับความคิดแก้แค้นได้อย่างดี

ชื่อ ๓.๗.๓.๗

6

1. ลูกวาดภาพมือ จำนวน _____ มือ
และลูก ☐ ระบายสี ☐ ไม่ได้ระบายสี
2. ลูกวาดภาพมือตัวเองหรือมือผู้อื่นได้ดี
3. ข้อสังเกตขณะลูกวาดมือ

ให้เวลา พัฒนาลูกฉลาด

• ชุดฝึกการล้างมือให้สะอาด

อัลมอกที่แสนหล่อ

ภาพที่การณ ที่อพอพพว

ด้วยควมใจที่เมิกนพ

ร่วมประสพสร้างลูกให้ลูกท

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 7 เชือกสรสร้าง

วัสดุ

เชือก หรือด้ายเส้นใหญ่ ความยาวประมาณ 18 นิ้ว จำนวน 2 เส้น

วิธีฝึก

1. ขด เชือก เป็นรูปต่าง ๆ ให้ลูกพร้อมให้ขดตามทีละรูป แล้วทายชื่อรูป
เหล่านั้น

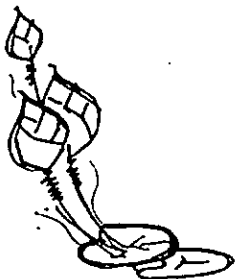
ตัวอย่าง

2. ขด เชือก เป็นรูปต่าง ๆ อย่างอิสระ ประมาณ 5 รูป สันทนาเกี่ยวกับรูปเหล่านั้น

ทำรู้ เรื่องลูก

ในการอบรมลูก พ่อแม่จะต้องมีความ
สม่ำเสมอ เพราะความสม่ำเสมอและความรัก
ความอบอุ่นจะทำให้ลูกรู้สึกมั่นคงทางอารมณ์
และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งมีความสำคัญ
ต่อบุคลิกภาพของเด็กรอย่างยิ่ง

บันทึก

ชื่อ ต.ร.ช. _____

1. ลูกขด เชือกจำนวน _____ รูป
2. ลูกขด เชือก เป็นรูปอะไรได้ดีที่สุด

3. ลูกเล่าว่า _____

4. ข้อสังเกตขณะลูกขด เชือก

ให้เวลา

เด็กคือ..ผ้าขาวผืนพรม
รอคอยการแต้มสีสัน
พร้อมที่จะรับทุกสิ่ง
พร้อมถูกนำไฟให้เผไหม้

นมมาสนุก

ชุดฝึกกลาสนเหนือโลก

กิจกรรมประจำวัน...

กิจกรรมที่ 8 ข้าวสารสะอาด

วัสดุ

1. ข้าวสารประมาณ 2 แก้ว
2. ข้าวเปลือก หรือเมล็ดพืชอย่างอื่น เช่น เมล็ดถั่ว ประมาณ 10-20 เม็ด

วิธีฝึก

1. เตรียมข้าวเปลือก หรือเมล็ดถั่ว ผสมกับข้าวสาร ไว้ในภาชนะ
2. เลือกเมล็ดข้าวเปลือก หรือเมล็ดถั่ว แยกออกจากเมล็ดข้าวสาร
3. สนทนาเกี่ยวกับเมล็ดข้าวที่สะอาด และประโยชน์ของข้าว

ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

แม่

1. การจัดบ้านให้อ่านวัยต่อ ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ถึงสิ่งใหม่ ๆ คอยดูแลความปลอดภัยให้ลูก แต่ไม่กีดกันหรือกักบริเวณลูก
2. พ่อแม่ควรพูดกระตุ้นให้ลูกอยากเรียนรู้ถึงสิ่งใหม่ ๆ และมีท่าทีต่อความกระตือรือร้นของลูกที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ
3. ให้ลูกได้มีโอกาสเรียนรู้โลกภายนอก โดยมีพ่อแม่ คอยให้กำลังใจและให้คำแนะนำแก่ลูก

ชุมพูนท์ หุตานนท์
"เจ้าตัวน้อยเกินไป แต่หัวใจยิ่งใหญ่"

ด.ช. ด.ญ.

บันทึก

1. ลูกเล่าว่า _____
2. ข้อสังเกตขณะลูกเลือกข้าวเปลือก หรือเมล็ด _____
3. ท่านคิดว่ากิจกรรมวันนี้ น่าสนใจหรือไม่ เพราะเหตุใด _____

ให้เวลา พัฒนาสุขภาพ

ชุดฝึกการเล่นมือเล็ก

เก็บฟ้า.. มาฝากรัก
สายใจรักเผื่อเพลงหวาน
สร้างรักพิภพตรีกาล
สร้างสุขหลาฟให้ก้าวไกล.

กิจกรรมวันนี้

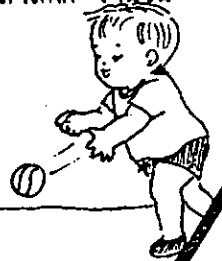
กิจกรรมที่ 9 โบว์ลิงแสนสนุก

วัสดุ

1. วัสดุอะไรก็ได้ที่ล้มแล้วไม่แตก เช่น กระป๋องแป้ง แก้วพลาสติก ขวดพลาสติก จำนวน 5-8 ชิ้น
2. ลูกเทนนิส หรือใช้ผ้าขมาด เป็นก้อนแล้วใช้ เชือกมัด

วิธีฝึก

1. เตรียมวัสดุทั้งหมดตั้งไว้พร้อม
2. นำวัสดุต่าง ๆ ไปวางเรียงเป็นแถว
3. เว้นระยะห่างจากวัสดุที่วางกับจุดที่ยืนประมาณ 2-3 เมตร
4. โยนลูกบอลไปยังวัสดุเหล่านั้น ไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง อาจมีการนับว่าวัสดุล้มกี่ครั้ง เพื่อความสนุกสนาน

หมายเหตุ

วิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนา

ชมเลยลูก เมื่อถึงเวลาอันสมควร เช่น เมื่อลูกเล่นกับเพื่อนคุณทันทีที่
ได้รับการแนะนำ โดยไม่ต้องกล่าวเตือน และเพื่อนคุณประทับใจ
ในตัวลูก กล่าวชม ช่วยให้ลูกฟัง คุณก็นำไปเล่าให้ลูกฟังและบอกว่า
คุณภูมิใจในตัว ขามากแค่ไหน ควรชม ชัยทันทีที่ เขาทำสิ่งที่ถูกต้อง
พ่อแม่ควรได้ เน้นสิ่งที่ เด็กทำถูกต้องมากกว่าการดู เมื่อ เขาทำผิด
แต่ก็ไม่ชม ชัย เด็กจนพราเพื่อเพราะ เด็กจะรู้สึกไร้ค่า และ
ไม่ เชื่อคำชม ชัยของคุณ ชม ชัยแต่พอเหมาะ และมี เหตุผล
เพียงพอ เป็นดีที่สุด

บันทึก

ชื่อ... ด.ช. อ.ช.

1. ลูกโยนลูกบอล _____ ครั้ง
โยนวัสดุล้ม _____ ครั้ง

2. ข้อสังเกตขณะลูกโยนลูกบอล

ให้เวลา พัฒนาสุขภาพ

♦ ขุดฝึกกล่อมเนื้อเล็ก ♦

เก็บฝั้วพาสสร้างฟ้า
เก็บหญ้าจากห่มหา
ร้อยเม็ดพาสสร้างฟ้า
ร่วมขวัญเจ้า ทุกคำดี

กิจกรรมบูรณาการ

กิจกรรมที่ 10 ทายสวรรค์

วัสดุ

1. ทายสรวง 3 ของ
2. ช้อนชา 1 อัน
3. แป้งเปียกหรือกาว
4. กระดาษขาว

วิธีฝึก

1. เตรียมทายสรวงใส่ถ้วยไว้ สละ 1 ถ้วย
2. ทากาวบนกระดาษขาวเป็นรูปต่าง ๆ ตามใจชอบ
3. ใช้ช้อนตักทายสรวงบนกระดาษตรงที่มีกาวให้ทั่ว
4. จับกระดาษขยับไปมา เพื่อให้ทายกระจายโดยทั่วถึง
5. เล่นเกี่ยวกับภาพที่ทำ

หน้ารู้

เด็กวัย 3-5 ขวบ เป็นระยะที่เด็กเชื่อถืออะไรรวมทั้งเรื่องจริงจังไปหมด สิ่งที่มีผู้ใหญ่บอกเล่า ชู หรือ ชาติพบเห็น เด็กจะทึกทักเอาเป็น เรื่องจริงจัง และรุนแรงเสมอไป จะโน้มน้าวไม่ควรเชื่อหรือหลงใหลในวัยนี้ เพราะจะทำให้ เด็กกลัวและเป็นผลเสียด้านจิตใจ ทำให้ เด็กกลายเป็นคนขี้ขลาด วิตกกังวล และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

บันทึก(ต.อ.ต.อ.)

1. ลูกทำได้ _____ รูป
2. ลูกเล่าว่า _____
3. ข้อสังเกตขณะลูกทายสรวง _____

..ชุดฝึกกล่อมเพื่อเด็ก..

กลางอ้อมแขนที่แผ่พร
กลางอกทรงที่แผ่พร
กลางความรักที่แผ่พร
วางประสาบแผ่แผ่.. เหตุผลพอ..

ให้เวลา
พัฒนาการรัก

กิจกรรมวันนี้...

กิจกรรมที่ 11 ก้านไม้หลายสี

วัสดุ

1. ก้านไม้เกลาให้เรียบ เช่น ก้านมะพร้าว ประมาณ 2 - 3 ก้าน
2. วัสดุประมาณ 2-3 ชนิด เช่น ลูกปัด, ใบไม้, ดอกไม้, ก้านผักบุ้ง, หรือก้านมะละกอ

วิธีฝึก

1. เตรียมก้านมะพร้าว และวัสดุที่จะนำมาร้อยใส่ภาชนะตั้งไว้
2. ร้อยวัสดุต่าง ๆ สลับกันประมาณ 2-3 ชนิด ด้วยก้านไม้ เช่น ร้อยใบไม้สลับกับดอกไม้ ตามความสนใจ 2 ครั้ง
3. ร้อยสลับตามแบบ เพื่อฝึกการสังเกต
4. เล่าว่า สิ่งที่ย้อนนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง (อย่าลืมชมเชย และคอยให้กำลังใจลูกบ้างนะคะ)

คุยกันเรื่องลูก...

เด็กวัยนี้มักคิดถึงตัวเองมากที่สุด ไม่ค่อย
ขาดเหตุผล โกรธก็ร้องไห้ ดีใจก็หัวเราะ ถูกขัดใจ
ก็ไม่พอใจ เด็กในวัยนี้ต้องการกำลังใจและคำชมเชย
การยกย่องชมเชยตามโอกาสที่เหมาะสม จะช่วยให้
เด็กรู้จักปรับอารมณ์ให้มั่นคง มีสุขภาพจิตดี

ชื่อจ.ญ.ต.ช.

1. วัสดุที่นำมาให้ลูกร้อยได้แก่ _____

2. ลูกร้อยวัสดุ จำนวน _____ ครั้ง

3. ขณะร้อยวัสดุลูกเล่าว่า _____

4. ข้อสังเกตขณะลูกร้อยวัสดุ _____

บันทึก

ให้เวลา พัฒนาลูกเร้า

• ขุดฝึกการล้างมือให้เด็ก

ฉอมอกที่เสิร์ฟ

ภาพที่การพ ที่อพอพพ

ตัวควใจที่เมิกพพ

ร่วมประสาพสร้างลูกให้ถูกท

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 12 จัดโต๊ะอาหาร

วัสดุ

1. จาน
2. ช้อน-ส้อม
3. แก้วน้ำ

วิธีฝึก

1. ชักชวนให้ช่วยจัดโต๊ะอาหารหรือที่รับประทานอาหาร เช่น จัดวางจาน ช้อน แก้วน้ำไว้ที่ควรจะเป็น
2. จัดอุปกรณ์เพิ่มเติม (ถ้ามี) เช่น พับกระดาษเช็ดมือ ยกจานอาหาร

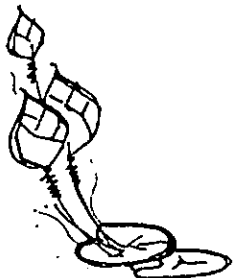
ทำรู้ เรื่องลูก

การพาออกไปเที่ยวนอกบ้าน หรือร่วมงาน
สังสรรค์กับผู้ใหญ่บ้าง พุคคยถึงสิ่งทีลูกได้พบเห็น และ
หมั่นซักถามให้ลูกตอบในสิ่งที่พบเห็นหรือได้ยินจะช่วย
ให้ลูกเรียนรู้ และพัฒนาด้านการพูคอย่างรวคเร็ว

บันทึก

ชื่อ ๓.ร. ๓.ช. _____

1. สิ่งทีลูกช่วยจัด ได้แก่ _____
2. ข้อสังเกตขณะลูกจัดที่รับประทานอาหาร _____

เด็กคือ..ผ้าขาวผืนพ้อง
รอคอยการแต้มสีสัน
พร้อมที่จะรับทุกสิ่งอัน
พร้อมทุกน้ำไฟให้เนื้ไม่

ให้เวลา

นมมาตุการรัก

ชุดฝึกกลาามเนื้อเล็ก

กิจกรรม ประจำวัน...

กิจกรรมที่ 13 เกมอีตัก

วัสดุ

1. เมล็ดพืช เช่น เมล็ดน้อยหน่า เมล็ดมะขาม
เมล็ดถั่วลิสง จำนวน 10 เม็ด
2. กระดาษสำหรับทำเป็นที่ตัก โดยตัดกระดาษ
เป็นรูปสี่เหลี่ยม จับมุมกระดาษ 2 มุมซ้อนกันเป็นที่ตัก

วิธีฝึก

1. เมล็ดพืชใส่ในภาชนะวางไว้
2. ใยมเมล็ดพืชบนพื้น ใช้กระดาษตักที่ละเมล็ด
ขณะตักพยายามอย่าให้ที่ตักถูกเมล็ดพืช
เมล็ดก่อน
3. อาจมีการนับว่าตักเมล็ดพืชได้กี่เมล็ด

ข้อควรระวัง

ขณะลูกเล่นเมล็ดพืช ควรระวังอย่าให้ลูกเอา
เมล็ดใส่จมูก หู หรือปาก อาจเป็นอันตรายได้

หน้า

การที่พ่อแม่ห่วงใยตามใจลูกเกินไป ชอบเซต
และคอยช่วยเหลือลูกตลอดเวลา ลูกจะไม่เป็นตัวของ
ตัวเอง ไม่รู้จักรับผิดชอบเท่าที่ควร และอาจคิดว่า
ตัวเองไร้ความสามารถ

ด.ช. ด.ญ.

บันทึก

1. วัสดุที่นำมาให้เด็กตัก _____
2. ในการตัก 5 ครั้ง ลูกสามารถตักเมล็ดพืชได้ _____ เมล็ด
3. ข้อสังเกตขณะลูกตักเมล็ดพืช _____

ให้เวลา พัฒนาสุจริต

ชุดฝึกกล่อมเนื้อใจ

เก็บฟ้า.. มาฝากรัก
สายใจรักเฝื้เพลงหวาน
สร้างรักพิรุณทวิกาล
สร้างลูกหลานให้ก้าวไกล.

กิจกรรมวันนี้

กิจกรรมที่ 14 ของเล่นของหนู

วัสดุ

1. เศษวัสดุต่าง ๆ เช่น กล้อง ฝาเบียร์ แกนกระดาษม้วน เศษผ้า หลอดค้าย เศษกระดาษ หรือกระดุม ฯลฯ
2. กาวลาเทกซ์

วิธีฝึก

1. จัด เศษวัสดุสำหรับประดิษฐ์ และกาวลาเทกซ์ตั้งไว้
2. ประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นอะไรก็ได้ จำนวน 1 รูป โดยใช้วัสดุไม่น้อยกว่า 3 ชิ้น
3. เล่า เกี่ยวกับสิ่งที่ประดิษฐ์

หมายเหตุ

การเล่นของเล่นมีประโยชน์กับเด็ก เพราะช่วยให้คลายเหงาและปลูกฝังจินตนาการ เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเล่น เวลาผู้ใหญ่เลือกซื้อของเล่นให้เด็ก ควรให้ลูกมีส่วนในการตัดสินใจเลือกซื้อ อย่าซื้อโดยคำนึงถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวเองเป็นใหญ่

บันทึก

ชื่อ... ด.ช. ด.ญ. ...

1. วัสดุที่นำมาประดิษฐ์ได้แก่ _____
2. ลูกประดิษฐ์เป็นรูป _____
3. ข้อสังเกตขณะลูกประดิษฐ์ เศษวัสดุ _____

ให้เวลา พัฒนาสุขภาพ

ชุดฝึกกล่อมเนื้อเล็ก

118
เก็บฝั่มมาส้างฟ้า
เก็บหญ้าจากห่มหา
วัดนึ่งฝั่มมาต้ผรา
วันขวัญเจ้า ทุกคำดี

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 15 มือแสนกล

1. ห่านเล่นนิ้วมือแบบต่าง ๆ ให้ลูกดู (อาจเล่นให้ตามประกอบ)
2. ให้ลูกเล่นนิ้วมือตามท่าหรือให้ลูกลองทำนิ้วมืออย่างอิสระ ประมาณ 5 ครั้ง แล้วทำเป็นหุ่น
3. สันทนาหรือเล่าเรื่องในขณะที่เล่นนิ้วมือ

หน้ารู้

พ่อแม่ควรให้ลูกได้มีโอกาสเล่นกับผู้อื่นบ้าง เพราะจะช่วยให้ลูกได้เรียนรู้การเล่นกับผู้อื่น รู้จักการแบ่งปัน การรอคอย การให้อภัย เพื่อลูกจะเล่นกับเพื่อนได้อย่างมีความสุขที่โรงเรียน

บันทึก(ต.ช.ดช.)

1. ลูกเล่นนิ้วมือเป็นรูป _____
2. ลูกเล่าว่า _____
3. ข้อสังเกตขณะลูกเล่นนิ้วมือ _____

...ชุดฝึกกล้ามเนื้อเล็ก...

กลางอ้อมแขนที่แผ่หวง
กลางอกรวงที่แผ่หว่าน
กลางความรักที่แผ่พามา
วางประสาบเป็นเปล.. เหตุพอ..

ให้เวลา
พัฒนาการรัก

กิจกรรมวันนี้...

กิจกรรมที่ 16 ลูกบอลพาเพลิน

วัสดุ

ลูกบอลพลาสติกขนาดเล็ก, ผ้าขมวดเป็นก้อนกลมใช้ เชือกผูก, หมอนเล็ก ๆ
หรือถุงดำ ขี้ยา

วิธีฝึก

เล่นลูกบอล โดยผลัดกันโยนและรับ จำนวน 10 ครั้ง พยายามให้ลูกรับลูกบอล
โดยยืนใกล้ ดูก่อนแล้วค่อยเพิ่มระยะห่าง หรืออาจให้ เด็กโยนลูกบอลลงตะกร้า
ก็ได้

คุยกันเรื่องลูก...

การซื้อของเล่นให้ลูก พ่อแม่ควรให้ลูกได้มีโอกาส
เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่ควรเอาความรู้สึกของ
พ่อแม่เป็นเกณฑ์ในการเลือกซื้อ ถ้าของเล่นที่ลูกต้องการ
พ่อแม่พิจารณาว่าไม่เหมาะสม ควรให้เหตุผลแก่ลูก และ
ชวนให้เลือกรูปแบบที่เหมาะสม จะทำให้ลูกมีความรู้สึก
ของที่ได้รับเป็นสิ่งที่มีความ

บันทึก

ชื่อ ๓.๗.๓.๖

1. ในการโยน 10 ครั้ง ลูกรับได้
ประมาณ _____ ครั้ง
2. ลูกรับลูกบอลด้วยสองมือได้ ในระยะ
ห่างประมาณ _____ เมตร
3. ข้อสังเกตขณะลูกโยนและรับลูกบอล

ให้เวลา พัฒนาลูกเร้า

• ขุดฝึกลำเลียงเนื้อเล็ก

ฉีกมอกที่แฉะพอ

กาฬการณ ที่อ่พพาพ

ท่วตวงใจที่เมิกพาพ

ว่วประสาฬสร้างลูกให้ทุกทา

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 17 ตักกระคุมแสนง่าย

วัสดุ

เสื้อ กระโปรง กางเกง รองเท้า ที่มีกระคุม

วิธีฝึก

1. พูคให้ทำลั้งใจลูกว่า ลูกโศและเข้าโรง เรี้ยนแล้ว ลูกควรวะคิตกระคุมและแต่งตัวด้วยตัวเองได้
2. สวมเสื้อผ้าและคิตกระคุมด้วยตัวเอง 3 ครั้ง
3. คิตกระคุมเครื่องใช้อื่น ๆ เช่น ผ้ากันเปื้อน, ผ้าปูที่นอน

หน้ารู้ เรื่องลูก

การที่จะฝึกให้เด็กรู้จักช่วยตนเอง ผู้ใหญ่ควรต้องสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมแก่เด็ก เช่น มีอ่างล้างหน้าเล็ก ๆ ส่วนตัว แก้วน้ำเล็ก ๆ ช้อนเล็ก ๆ สันชักเล็ก ๆ มีผ้าห่มที่เด็กจะพับหรือคลี่ใช้ได้เอง ฯลฯ เป็นสิ่งแวดล้อมที่เด็กสามารถใช้ประโยชน์และเล่นได้ด้วย เด็กจะมีความสุขและแจ่มใสกับการทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

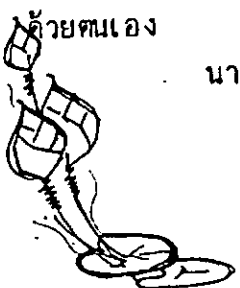
นายแพทย์สันต์ สิงห์ศักดิ์

"ลูกกับเรา"

บันทึก

ชื่อ น.ร. น.ร.

1. สิ่งที่ถูกสามารถตักกระคุมด้วยตัวเองได้แก่ _____
2. สิ่งที่ถูกไม่สามารถตักกระคุมด้วยตัวเองได้แก่ _____
3. ข้อสังเกตขณะลูกตักกระคุม _____

เด็กคือ..ผ้าขาวผืนพ้อม
รดคอยการแต่มีสีสรร
พร้อมที่จะรับทุกสิ่งอัน
พร้อมกุ่มน้ำให้เมืงไม่.

ให้เวลา¹²¹

หม่อมมาสดา

ชุดฝึกภาคสามเหนือเล็ก

กิจกรรม ประจำวัน...

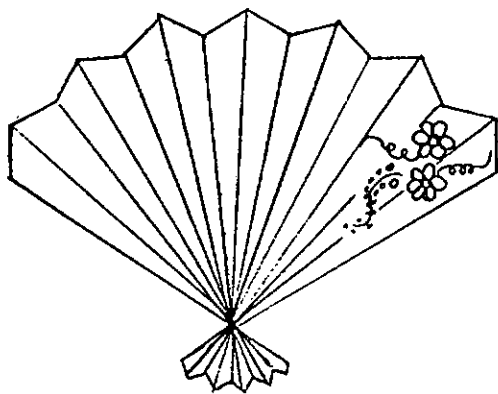
กิจกรรมที่ 18 พัดจับคู่สวย

วัสดุ

กระดาษแผ่น ระบายขนาดประมาณ 8×10 นิ้ว

วิธีฝึก

1. วางกระดาษตั้งไว้
2. คิดดูว่ากระดาษแผ่นนี้จะใช้ทำพัดได้อย่างไรบ้าง แล้วลองทำ
3. ทำพัดจับ โดยการพับกลับไปกลับมา แล้วใช้มือรีดให้เรียบ เสร็จแล้วระบายลายด้านหนึ่งไว้ และคลี่ด้านหนึ่งออกจะกลายเป็นพัด เสร็จแล้วให้ตกแต่งลวดลายตามความพอใจ

เด็กจะเรียนรู้ได้ดีจากคำชมเชยและรางวัลมากกว่าการลงโทษ

จ.ช. จ.ญ.

บันทึก

1. ลูกพับพัดตามแบบได้หรือไม่

☐ ได้

☐ ไม่ได้ เพราะ

2. ข้อสังเกตขณะลูกพับพัด

ให้เวลา พัฒนาสุขภาพ

ชุดฝึกการเล่นเพื่อสุขภาพ

เก็บฟ้า.. มาฝากรัก
สายใจรักเป็นเพลงหวาน
สร้างรักพิรุณหรรษกาล
สร้างลูกหลานให้ก้าวไกล.

กิจกรรมวันนี้

กิจกรรมที่ 19 ลูกฟ่วงสนุก

วัสดุ

1. ถ้วยพลาสติกมีหู 1 ใบ
2. เชือกฟางความยาวประมาณ 2-3 ฟุต
3. กระดาษขยำและปั่น เป็นก้อนกลมบรรจุในถุงพลาสติกใช้ยางรัด

วิธีฝึก

1. ถ้วยพลาสติก เชือกฟางจัดวางไว้
2. ผูกปลาย เชือกด้านหนึ่งกับถ้วยพลาสติก ปลาย เชือกอีกข้างผูกกับถุงพลาสติกที่บรรจุก้อนกระดาษที่ขยำ ใช้มือจับที่หูถ้วย เหยียงให้ลูกกลมลอยขึ้นด้านบน แล้วใช้ถ้วยรองรับให้ลูกกลมตกลงไปในถ้วย ให้เหยียงประมาณ 10 ครั้ง
3. ลองให้ลูกคิดหาวิธี เล่นที่แตกต่างออกไป

หน้า

พ่อแม่ที่แสดงความรักลูกไม่เท่ากัน จะทำให้เด็กเกิดความอิจฉาและแบ่งแย่งชิงดีระหว่างพี่น้อง ซึ่งอาจเกิดผลร้ายคืออาจทำให้เด็กคือ เจ้าอวรมณ์หรืออาจกลายเป็น เด็ก เกล ประพฤติชั่วได้ พ่อแม่ควรแสดงความรักลูกโดยเท่าเทียมกัน

บันทึก

ชื่อ... ด.ช. ด.ช.

1. จากการเหยียง 10 ครั้ง ลูกสามารถรับได้ _____ ครั้ง
2. ข้อสังเกตขณะลูกเหยียงและรับลูกฟ่วง
3. วิธีเล่นที่ลูกค้นพบ _____

ในเวสา พัฒนาศุกรัก

♦ ชุดฝึกกล้ามเนื้อเล็ก ♦

123
เก็บผ้าผืนสร้างฟ้า
เก็บหญ้าจากห่มหา
ร้อยเป็นพาลัมพรา
ร่วมขวัญเจ้า ทุกคำดีเพ

กิจกรรมบูรณาการ

กิจกรรมที่ 20 มาลัยคอนเสิร์ต

วัสดุ

- กระดาษปกนิตยสาร, กระดาษห่อของขวัญ หรือกระดาษสีต่าง ๆ
- กรรไกรปลายมน
- กาว
- คินสอ
- ไม้บรรทัด

วิธีฝึก

- ขีดเส้นบนกระดาษปกนิตยสาร (หรือกระดาษห่อของขวัญ, กระดาษสี) ห่างกันประมาณ $\frac{1}{2}$ นิ้ว
- ตัดตามรอยขีดให้มีความยาวเส้นละประมาณ 4 นิ้ว
- หากาวที่ปลายกระดาษทั้ง 2 ข้าง แล้วนำมาร้อยติดกัน ประมาณ 15 วง เป็นพวงมาลัยคล้องคอ
- สมมุติเป็นนักร้องคล้องพวงมาลัยร้องเพลงให้ฟัง

หน้ารู้

ผู้ใหญ่ควรได้มีส่วนส่งเสริมความคิดของเด็ก มิใช่คิดว่าเป็นความคิดที่ไร้สาระประสาเด็ก ๆ ทั้งนี้ ความคิดของเด็กมีได้หลากหลาย อาจจะมีบางความคิดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ได้ ดังนั้นผู้ใหญ่ควรรับฟังความคิดของเด็ก ในขณะที่เดียวกันก็ให้เด็กได้มีโอกาสฝึกการคิด ตั้งคำถามแล้วให้เด็กหาคำตอบ สร้างสถานการณ์ให้เด็กฝึกแก้ปัญหา

บันทึก(ต.ญ.ตช.)

- พวงมาลัยคอนเสิร์ตของลูกมีจำนวน _____
- ลูกร้องเพลง _____
- ข้อสังเกตขณะลูกทำพวงมาลัยคอนเสิร์ต _____

..ชุดฝึกกล้ามเนื้อเล็ก..

กลางอ้อมแขนที่แผ่หวง
กลางอกทรงที่แผ่หาว
กลางความรักที่แผ่พมาพ
วางประสาพแผ่เพล.. เหตุคุณพ..

ให้เวลา
พัฒนาความรัก

กิจกรรมวันนี้...

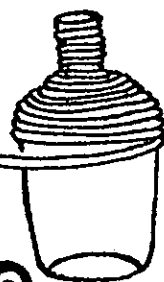
กิจกรรมที่ 21 เชือกปริศนา

วัสดุ

1. เชือกฟาง เชือกพลาสติก หรือด้ายเส้นโต ความยาวประมาณ 30 นิ้ว
2. ขวด เช่น ขวดแชมพู หรือวัสดุที่มีความหนาและความยาวพอประมาณ เพื่อใช้เป็นแกนสำหรับพัน

วิธีฝึก

1. ใช้ปลาย เชือกข้างหนึ่งผูกปากขวดหรือใช้ เทปยึดไว้
2. พัน เชือกรอบขวดหรือแกน โดยพยายามพันให้ เชือกติดกัน
3. พันรอบวัสดุต่างชนิดกัน
4. ชม และคอยให้กำลังใจในขณะผูกทำ

คุยกันเรื่องลูก...

เด็กทุกคนมีนิสัยของการสร้างสรรค์ศิลปะอยู่ในตัวเอง ผู้ใหญ่ควรสนใจและให้โอกาสเด็กได้สำรวจและชื่นชมธรรมชาติ เช่น สังเกตการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล สังเกตสีของใบไม้ การเจริญเติบโตของดอกไม้ ใบหญ้า การเปลี่ยนแปลงของก้อนเมฆ สิ่งเหล่านี้ล้วนจะเป็นการปูพื้นฐานให้เด็กรักธรรมชาติ และชื่นชมศิลปะ

วราณะ วิมล

"ทอรู้จากดวงใจให้ลูกรัก"

ชื่อ ต.ญ. ต.ช.

1. วัสดุที่ใช้พันคือ _____
2. แกนสำหรับพันคือ _____
3. ลูกพัน เชือกได้ จำนวน _____
4. ขอสังเกตรูปของลูกพัน เชือก _____

บันทึก

ให้เวลา พัฒนาลูกเร้า

• ชุดฝึกกล่ามเนื้อเส้า

อ้อมอกที่แผ้วพ
ภาพที่การพ ที่อพอพ
ด้วยทมิใจที่เพิกนพ
ร่วมประสาพสร้างลูกให้ทุกท

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 22 ตันรกงานบ้าน

วัสดุ

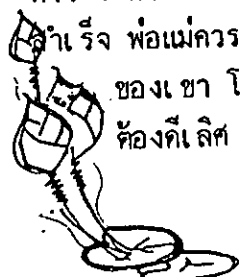
วิธีฝึก

1. ชวนลูกช่วยแม่ทำงานบ้านที่ง่าย ๆ เหมาะกับเด็ก เช่น
พับผ้า ตักข้าว เสริหน้า ถูบ้าน
2. ชม ชยและให้กำลังใจลูกที่ช่วยทำงานบ้าน

หน้ารู้ เรื่องลูก

ควรฝึกให้ลูกรู้จักทำอะไรง่าย ๆ ด้วยตนเอง
เช่นล้างมือก่อนรับประทานอาหาร ช่วยทำงานบ้าน
เล็ก ๆ น้อย ๆ ถูบ้าน พับผ้า จัดโต๊ะอาหาร การ
ฝึกให้ลูกรู้จักทำอะไรด้วยตนเอง เป็นการปลูกฝังนิสัย
รักการทำงาน เด็กจะเห็นคุณค่าของการทำงานไม่
ดูคยา โดนธรรมชาติเด็กต้องการอิสระในการทำสิ่ง
ต่าง ๆ ด้วยตัวเองและจะรู้สึกพอใจมากเมื่อทำ
สำเร็จ พ่อแม่ควรชม ชยและให้กำลังใจในการกระทำ
ของเขา โดยไม่ต้องหวังว่าผลงานที่เขาทำจะ
ต้องดีเลิศ "แต่เป็นผลงานที่เขาตั้งใจทำด้วยดี"

บันทึก

ชื่อ ต.ร.ช. _____

1. งานที่ลูกช่วยทำวันนี้

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

2. ข้อสังเกตขณะลูกช่วยทำงานบ้าน

เด็กคือ..ผ้าขาวผืนพอม
รศคณการแต้มสีสรร
พร้อมที่จะรับทุกสิ่งอัน
พร้อมกนกนี้ให้เนิ่นไป

ให้เวลา

นมมาสู่การรัก

ชุดฝึกภาคสามเหนือเล็ก

กิจกรรม ประจำวัน...

กิจกรรมที่ 23 หนูก็ทำได้

วัสดุที่ใช้

1. ที่คั้นน้ำแข็ง หรือที่คั้นน้ำตาล
2. วัตถุที่มีลักษณะต่าง ๆ เช่น ของแข็ง ของอ่อน และของเหลว ทั้งชิ้นใหญ่และชิ้นเล็ก เช่น ลูกแก้ว ก้อนหิน กระดาษ สาลี น้ำ เมล็ดผลไม้ ใบไม้ ฯลฯ

วิธีฝึก

1. ให้คีบวัตถุต่าง ๆ จากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง 10 ครั้ง
2. ให้กำลังใจโดยการชมเชยที่สามารถทำได้
3. สังเกตว่าวัตถุชนิดใดคีบง่ายหรือยาก

การตั้งกฎเกณฑ์ให้เด็กปฏิบัติตาม ควรเริ่มตั้งแต่ง่าย ๆ ก่อน และกฎเกณฑ์เหล่านั้นควรพอเหมาะกับวัยของเด็ก เด็กวัยนี้เริ่มจะเข้าใจเหตุผล ผู้ใหญ่ควรบอกเหตุผลแก่เด็กด้วย จะช่วยให้เด็กเชื่อฟังด้วยความเต็มใจ ผู้ใหญ่ควรมีความเสมอต้นเสมอปลาย จะช่วยให้เด็กปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ด้วยความมั่นใจ

จ.ช. จ.ญ

บันทึก

1. วัสดุที่นำมาให้ลูกคีบคือ _____

2. ในการคีบวัสดุ 10 ครั้ง ลูกคีบได้ _____ ครั้ง

3. ข้อสังเกตขณะลูกคีบวัสดุ _____

ให้เวลา พัฒนาคุณภาพชีวิต

ชุดฝึกการอ่านหนังสือ

เก็บฟ้า... มาฝากรัก
สายใจรักเมื่อเพลงหวาน
สร้างรักพิภพตรีกาล
สร้างลูกหลานให้ก้าวไกล.

กิจกรรมวันนี้

กิจกรรมที่ 24 หน้ากากแฟนซี

วัสดุ

1. กระดาษแข็งสีคำหรือสีขาว ขนาด 8x8 นิ้ว
2. กระดาษปกนิตยสารหรือกระดาษสีต่าง ๆ
3. กรรไกรปลายมน
4. กาว

วิธีฝึก

1. เจาะรูบนกระดาษตรงระยะดวงตาทั้งสองข้าง ให้มีความกว้างพอประมาณ
2. ใช้กรรไกรตัดกระดาษปกนิตยสารหรือกระดาษสี หากาวตกแต่งหน้ากาก
3. ทำสายคาดแล้วสวม โดยใช้อย่างรักหรือคลิบทัน
4. แสดงท่าทางประกอบ หรือเล่า เรื่องต่าง ๆ ขณะสวมหน้ากาก

หน้าผู้

ขณะที่เด็กกำลังตั้งอกตั้งใจทำงาน หรือมีสมาธิอยู่กับกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง พ่อแม่ไม่ควรเข้าไปขัดขวางความตั้งใจของเขา แม้ว่าจะรู้สึกขัดหูขัดตาอย่างไรก็ตาม ควรให้ความสำคัญกับสิ่งที่เขากำลังทำ จะทำให้เขาทำงานชิ้นนั้นได้สำเร็จเร็วยิ่งขึ้น เป็นการสอนให้เขารู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น และไม่ไปรบกวนผู้อื่นขณะผู้อื่นกำลังทำงานด้วย

ชุมพพนธ์ หุตานนท์
เจ้าตัวน้อยเกินไปแต่หัวใสปัญญาดี

บันทึก

ชื่อ... ด.ช. ด.ญ. ...

1. ลูกตกแต่งหน้ากากด้วยวัสดุทั้งนี้ _____
2. ลูกตกแต่งด้วยวัสดุ จำนวน _____ ชิ้น
3. ลูกเล่าว่า _____
4. ข้อสังเกตขณะลูกทำหน้ากา _____

ให้เวลา พัฒนาทารก

♦ ชุดฝึกกล้ามเนื้อเล็ก ♦

เก็บแผ่นมาสร่างฟ้า
เก็บหญ้าจากห้วงหา
ร้อยเป็นพวงลัยพรา
วันขวัญเจ้า ทุกคำดีเพ

กิจกรรมประจำวัน

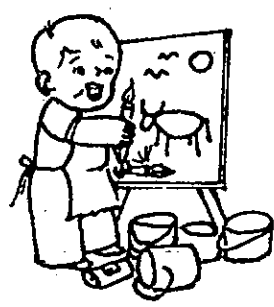
กิจกรรมที่ 25 น้ำพาเพลิน

วัสดุ

1. น้ำครึ่งแก้ว (ใช้ครามหรือสีผสมก็ได้ค่ะ หรือบ้านใดมีสีน้ำก็ยิ่งดีค่ะ)
2. พู่กันหรือสาลี่ทึบปลายไม้ หรือฟองน้ำ
3. กระดาษขาว

วิธีฝึก

1. ใช้พู่กัน (หรือสาลี่ทึบปลายไม้) จุ่มน้ำ (หรือสีน้ำ) แล้ววาดรูปบนกระดาษขาวอย่างอิสระ
2. เล่าเรื่องจากภาพที่วาด

น่ารู้

การร้องเพลงให้ลูกฟัง และการสอนให้ลูก
ร้องเพลงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ เด็กมีพัฒนาการด้านการ
พูดและการออกเสียงที่ดี เพลงที่นำมาร้องควรเป็น
เพลงสำหรับเด็กที่มีเนื้อร้องและท่วงทำนองง่ายต่อการ
จดจำ สามารถเข้าใจได้ง่าย ความหมายไม่ซับซ้อน

อุดม วงษ์ทับทิม
ให้ลูกเรียนรู้แบบธรรมชาติดีกว่า

บันทึก(ต.ญ.ตช.)

1. ลูกวาดภาพด้วยวัสดุอะไร
2. ลูกเล่าว่า
3. ภาพที่วาดมีขนาด นิ้ว
4. ข้อสังเกตขณะลูกวาดภาพ

..ชุดฝึกกลั้วน้ำเนื้อเล็ก..

กลางอ้อมแขนที่แผ่พรหม
กลางอกรวงที่แผ่พรหม
กลางความรักที่แผ่พรหม
วางประสาบเป็นเปล.. เหตุผจญ..

ให้เวลา
พัฒนาการรัก

กิจกรรมวันนี้...

กิจกรรมที่ 26 พับผ้า เรียบร้อย

วัสดุ

เสื้อผ้าเครื่องใช้ของเด็ก เช่น ถุงผ้า ถุงเท้า ผ้าเช็ดหน้า

วิธีฝึก

1. พับผ้าโดยเริ่มด้วยผ้าชิ้นเล็ก ๆ เช่น ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว ถุงผ้า เสื้อกางเกง ถุงเท้า ฯลฯ พยายามให้สังเกตมุมผ้าที่ควรซ้อนกันอย่างไร เรียบร้อย
2. ให้นำไปเก็บให้เป็นที และอย่าลืมชมเชย เมื่อลูกทำได้นะคะ

คุยกันเรื่องลูก...

เด็กวัยนี้ช่างพูด อยากรู้ อยากเห็น
อยากหยิบนั่นช่วยนี้ พ่อแม่ควรเปิดโอกาสให้ลูกได้
ทดลองทำ ได้สังเกต ฝึกการคิดใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา
สิ่งต่าง ๆ เด็กจะได้พัฒนาด้านสติปัญญา และฝึกลักษณะ
นิสัยช่วยเหลือผู้อื่น

บันทึก

ชื่อ ๓.๗.๓.๗

1. สิ่งที่ลูกสามารถพับได้ _____
2. ลูกพับผ้าได้จำนวน _____ ชิ้น
3. ข้อสังเกตขณะลูกพับผ้า _____

ให้เวลา พัฒนาลูกเร้า

• ขุดฝึกกล้ามเนื้อเล็ก

ฉีกมอที่แสบผุ

ภาพที่การพ ที่อพอพพ

ด้วยคมีใจที่เมิกนพ

ร่วมประสพสร้างลูกให้ทุกท

กิจกรรมประจำวัน

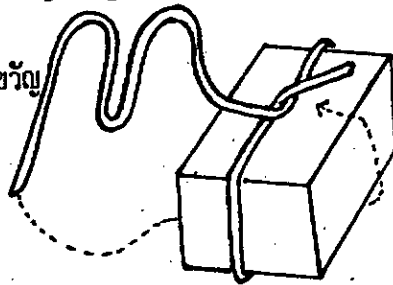
กิจกรรมที่ 27 ห่อของขวัญ

วัสดุ

1. ริบบิ้นหรือ เชือก
2. กล่องกระดาษ, ขวดพลาสติก, กระป๋อง ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่ง

วิธีฝึก

1. สันทนากับ เด็กว่า วันนีลูกห่อของขวัญจะไปให้เพื่อน
2. ใช้ริบบิ้น (หรือ เชือก) ผูกกล่อง (ขวด, กระป๋อง ฯลฯ) ให้ลูกดูซ้ำ ๆ โดยการผูกเป็นโบว์อย่างง่าย
3. ให้ลูกดูแบบแล้วแกะออก ลองให้ลูกทำคู่สัก 3-4 ครั้ง อย่าลืมชมเชยและให้กำลังใจขณะลูกทำนะคะ
4. ชวนลูกคุยเกี่ยวกับการให้ของขวัญ

บันทึก

ทำรู้ เรื่องลูก

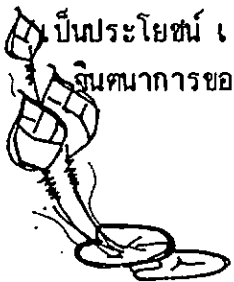
การที่จะให้ เด็กมีนิสัยรักการอ่าน พ่อแม่ควรได้อ่านหนังสือให้ลูกฟังทุกวัน หนังสือเด็กควรมีเนื้อหาสนุกสนาน มีภาพที่เด็กสามารถเข้าใจเรื่องราวจากภาพได้โดยไม่ยาก และควรเปิดโอกาสให้ลูกเล่าเรื่องตามความคิด หรือซักถามพูดคุยใน เรื่อง พ่อแม่จึงจดจำว่าเด็กนั้น เรียนรู้ได้เร็วจคงจะเข้าใจง่าย เรื่องราวที่หยิบมาอ่านให้ เด็กฟังควรเป็น เรื่องที่มีเนื้อหาสาระเป็นประโยชน์ เข้าใจได้โดยง่าย และสร้างสรรค์จินตนาการของเด็กให้กว้างไกลออกไป

อุคร วงษ์ทับทิม

ให้ลูก เรียนรู้แบบธรรมชาติดีกว่า

ชื่อ ต.จ. ต.ช.

1. วัสดุที่ลูกใช้ฝึกคือ _____
2. ลูกได้ฝึกผูกและแกะริบบิ้น _____ ครั้ง
3. ลูกเล่า เกี่ยวกับการของขวัญ _____
4. ข้อสังเกตขณะลูกผูกและแกะ เชือก _____

เด็กคือ..ผ่านาชีพพ้อม
รคคณการแท้มลลสร
พพร้อมท้จะร้ทกสั้งอ์
พพร้อมกุกน้พให้เนืฟไฟ

ให้เวลา 131

พ้อมมาลการ

ช้ดม้กกลามเนือเล็ก

กิจกรรม ประจำวัน...

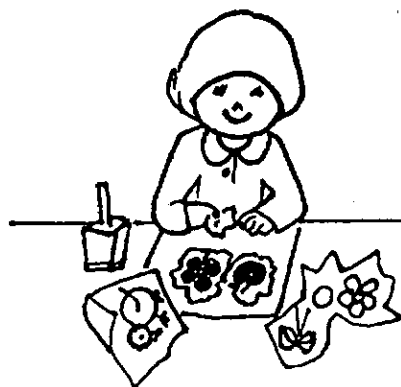
กิจกรรมที่ 28 ภาพแสนสวย

วัสดุ

1. ภาพจากนิตยสารต่าง ๆ หรือภาพจาก
กระดาษห่อของขวัญ
2. กระดาษขาว
3. กาวหรือแป้งเปียก

วิธีฝึก

1. เตรียมภาพต่าง ๆ กระดาษขาวและ
กาววางไว้
2. เลือกภาพที่ชอบจากนิตยสาร หรือกระดาษ
ห่อของขวัญ แล้วฉีกกรอบ ๆ ภาพ
3. หากภาพที่ฉีก แล้วนำไปปะบนกระดาษ
ขาว อาจใช้ดินสอหรือสีตกแต่งเพิ่มเติม
4. เล่าเรื่องจากภาพนั้น

หน้า 2

การใช้คำพูดกับเด็กนั้นมีความสำคัญ ไม่ควร
กล่าวคำตำหนิติเตียนลูกอย่างตรง ๆ ควรกล่าว
ชมเชย เมื่อเห็นว่าลูกทำดี การกระทำใดที่ไม่ดีก็ควร
อธิบาย ชี้แจงให้เข้าใจด้วยคำพูดที่นุ่มนวลอ่อนโยน
การตำหนิว่ากล่าวเป็นการบั่นทอนความเชื่อมั่นใน
ตัวเด็ก ทำให้เด็กกลการรักและนับถือตนเอง

ด.ช. ด.ญ.

บันทึก

1. ภาพที่ลูกฉีก จำนวน _____ ภาพ
2. ลูกตกแต่งภาพเพิ่มเติมอย่างไร _____
3. ลูกเล่าว่า _____
4. ข้อสังเกตขณะลูกฉีกและปะภาพ พร้อมตกแต่ง
เพิ่มเติม _____

ให้เวลา พัฒนาสูภะ

ชุดฝึกการล่ามมือ

เกินฟ้า.. มาฝากรัก
สายใจรักเมืงเพลงหวาน
สร้างรักพิรุณรกาล
สร้างสุขหลาพให้ก้าวไกล.

กิจกรรมวันนี้

กิจกรรมที่ 29 เกมหมากดัด

วัสดุ

1. วัสดุขนาดเล็กที่ใช้ดัดได้ เช่น กระดุม เม็ดมะขาม ก้อนกรวด ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างก็ได้ค่ะ

วิธีฝึก

1. บอกลูกว่าวันนี้ เราจะเล่นเกมสนุก ๆ กัน
2. ไปรยวัสดุลงบนพื้นเรียบ ใช้นิ้วคีบวัสดุ พยายามคีบให้ไปกระทบเม็ดใดเม็ดหนึ่ง ถ้ากระทบ ให้เอาเม็ดที่ถูกกระทบออกไป (อาจลองเปลี่ยนคีบด้วยนิ้วชี้, นิ้วกลาง, นิ้วนาง, นิ้วก้อย)

หน้ารู้

เมื่อเด็กทำผิดแล้วยอมรับผิด ผู้ใหญ่ไม่ควรลงโทษเด็ก ผู้ใหญ่ต้องแสดงให้เห็นว่าการพูดความจริงเป็นสิ่งที่มีความค่า เด็กจะได้อะไรมาจากการที่ต้องพูดเท็จ การพูดกับลูกตรง ๆ ว่า "ถ้าลูกทำผิดหรือมีปัญหอะไรก็ขอให้ออกพ่อ(แม่) พ่อ(แม่) จะไม่ลงโทษลูก เราจะพูดความจริงด้วยกัน"

บันทึก

ชื่อ... ด.ช. ด.ญ. ...

1. วัสดุที่นำมาให้ลูกดัด คือ _____
2. ลูกคีบวัสดุ _____ ครั้ง
ลูกคีบกระทบ เม็ดอื่น _____ ครั้ง
3. ข้อสังเกตขณะลูกใช้นิ้วคีบวัสดุ

ให้เวลา พัฒนาบุตร

♦ ชดฝึกลำเลียงเนื้อเล็ก ♦

เก็บฝั้วมาสับพ่ำ 133!
เก็บหญ้าจากห่มหาร
ร้อยฝั้วมาสับพ่ำ
ร่วมขวัญเจ้า ทุกคำดี

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 30 วาดภาพด้วยมือ

วัสดุ

1. แป้งเปียกก้อนกลม
2. กราม, สีฝุ่น, สีโปสเตอร์ ฯลฯ (อย่างใดอย่างหนึ่ง)
3. กระดาษขาว ขนาดแผ่นกระดาษโรเนียวยาว 1 แผ่น

วิธีฝึก

1. นำแป้งเปียกผสมสีใส่ภาชนะวางไว้บนโต๊ะ
2. ใช้ช้อนตักแป้งเปียกผสมสีเทลงบนกระดาษ
3. ใช้ส่วนต่าง ๆ ของแขน เช่น ข้อศอก ข้อมือ ฝ่ามือ ปลายนิ้ว หรือเล็บ ชีคเขียนจนเกิดเป็นภาพตามต้องการ

หน้ารู้

การให้กำลังใจและเอาใจใส่ต่อ
กิจกรรมที่ลูกทำ เป็นการสร้างแรงจูงใจ
ให้ลูกสนใจทำสิ่งต่าง ๆ อย่างดีที่สุด

บันทึก(ต.ญ.ตช.)

30

1. วัสดุที่ใช้เขียนภาพ
☐ แป้งเปียกผสมสี
☐ แป้งเปียกไม่ผสมสี
2. ลูกเล่าว่า _____
3. ข้อสังเกตขณะลูกเขียนภาพ

...ชุดฝึกกล้ามเนื้อเล็ก...

กลองอ้อมแขนที่แสงทอง

กลองอ้อมแขนที่แสงทอง

กลองความรักที่แผ่ไพศาล

วางประสาธน์เพื่งเปล.. ให้ลูกพอ..

ให้เวลา
พัฒนาการรัก

กิจกรรมวันนี้...

กิจกรรมที่ 31 ขยำกระดาษ

วัสดุ

1. กระดาษหนังสือพิมพ์
2. กาว
3. สีเทียน
4. กระดาษ

วิธีฝึก

1. ขยำกระดาษหนังสือพิมพ์เป็นรูปต่าง ๆ ตามต้องการ
2. ใช้กาวทากระดาษหนังสือพิมพ์ที่ขยำแล้วด้านหนึ่ง แล้วนำไปติดบนกระดาษเปล่า
3. ใช้สีเทียนวาดภาพต่อเติมจากกระดาษที่ขยำแล้วจนเกิดเป็นภาพตามต้องการ
4. บอกชื่อสิ่งที่ทำ

คุยกันเรื่องลูก...

การดูโทรทัศน์ไม่ใช่เรื่องที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก ถ้าหากเด็กได้ดูโทรทัศน์พร้อมกับพ่อแม่ ขณะที่ดูควรได้พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับสิ่งที่ดู คอยชี้แนะหรืออธิบายเหตุผลให้ลูกทราบถึงการกระทำต่าง ๆ ในเรื่อง การกระทำที่ดี ก็อาจจะเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กได้กระทำ ในทางตรงกันข้าม การกระทำที่ผิดก็ควรชี้ให้เห็นว่าเป็นชั่วอย่างที่ไม่ควรกระทำตาม

ชื่อจ.ญ.ต.ช.

1. ลูกขยำกระดาษ จำนวน _____ รูป
2. ลูกขยำกระดาษเป็นรูป _____
3. ชื่อสิ่งเกิดขณะลูกขยำกระดาษ _____

ให้เวลา พัฒนาอุกฤษฏ์

• ชุดฝึกกล้ามเนื้อเล็ก

ฉีกออกที่เส้นพับ

ภาพที่การพ ที่ฉีกพหาว

ตัวคนใจที่เมิกนาพ

ร่วมประสาพสร้างลูกให้ทุกทาง

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 32 ตัวประหลาด

วัสดุ

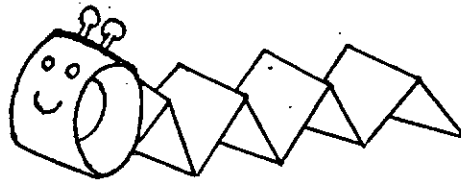
1. กระดาษ 2. กรรไกรปลายมน 3. กาว 4. ดินสอหรือสีเขียน

วิธีฝึก

1. ตัดกระดาษเป็นแถบเส้นตรง ขนาดกว้างประมาณ 1 นิ้ว ยาว 12 นิ้ว (หรือความยาวเท่าแผ่นกระดาษ)
2. หักกระดาษที่ตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยม ทบกันเป็นชั้น ๆ ดังในรูป 1
3. ใช้กระดาษอีกชิ้นหนึ่งทำเป็นรูปทรงกลม แล้วใช้กาวติดเป็นหัว อย่าลืมให้ลูกตั้งชื่อเจ้าตัวนี้ด้วย แล้วอาจจะทำพี่น้องของมันเพิ่มอีกก็ได้นะคะ

รูป 1

บันทึก

ทำรู้ เรื่องลูก

การฟังผู้อื่นพูดได้อย่างตั้งใจจะช่วยให้เด็ก
มีสมาธิที่ดี สมาธิที่ดีเป็นพื้นฐานสำคัญของการฟัง
การที่เด็กมีสมาธิในการฟังจะช่วยให้เรียนหนังสือ
ได้ดี การฝึกสมาธิในการฟังอาจทำได้โดยเล่า
นิทานให้ลูกฟังและถามลูกเกี่ยวกับสิ่งที่ท่านเล่า โปรด
อย่าลืมชมเชยลูกว่า "ลูกเก่งมากที่ตั้งใจฟัง และ
เข้าใจสิ่งที่พ่อหรือแม่เล่าได้"

ชื่อ ต.ร.ช. _____

1. ลูกตั้งชื่อสัตว์ตัวนี้ว่า _____
2. ลูกทำตัวสัตว์ จำนวน _____ ตัว
3. ข้อสังเกตขณะลูกพับและม้วนกระดาษ

ให้เวลา

นมามาสนุก

ชุดฝึกภาษาเหนือเล็ก

เด็กคือ..ผ้าขาวผืนพยับ
รอคอยการแต้มสีสัน
พร้อมที่จะรับทุกสิ่งอัน
พร้อมถูกแม่ฟ้าให้เฉลิ

กิจกรรมประจำวัน...

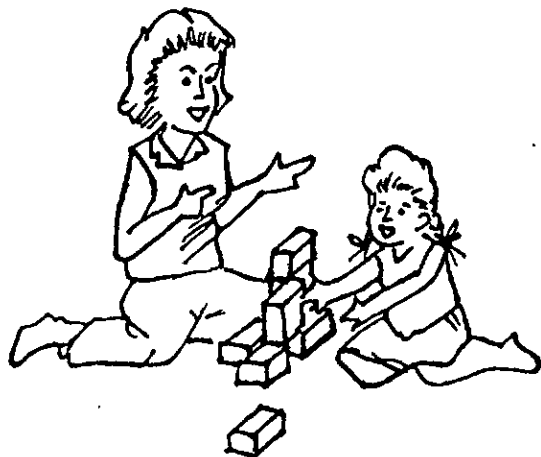
กิจกรรมที่ 33 ซ้อนให้สูง

วัสดุ

กล่องชนิดเดียวกันจำนวน 10 ชิ้น เช่น
กล่องไม้ขีดไฟ หรือกล่องสบู่ หรือกล่องนม ฯลฯ

วิธีฝึก

1. วางวัสดุทั้ง 10 ชิ้น ซ้อนกัน ให้มีลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละครั้ง ให้วางไม่น้อยกว่า 3 ลักษณะ
2. วางวัสดุซ้อนกันในแนวตั้งประมาณ 5 ครั้ง

ให้เวลา

คุณพ่อคุณแม่ที่แจ่มใสมองโลกในแง่ดี มีความเห็นอกเห็นใจคนอื่น จะทำให้ลูกมีอุปนิสัย เช่นนั้นด้วย นอกจากนั้นท่านยังช่วยปลูกฝังให้ลูกพอใจตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ลูกมีพัฒนาการด้านสังคมดี ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ด.ช. ด.ญ.

บันทึก

1. วัสดุที่นำมาซ้อนได้แก่ _____
2. ในการซ้อนวัสดุ 5 ครั้ง
วัสดุที่ซ้อนล้ม _____ ครั้ง
3. ข้อสังเกตขณะดูการวางสิ่งของตามแบบ _____

ให้เวลา พัฒนาบุตร

ใช้เวลา
ชุดฝึกภาคสามมือ

เก็บฟ้า.. มาฝากรัก
สายใจรักเฝื้เพลงหวาน
สร้างรักพิรุฬารักกาล
สร้างลูกหลานให้ก้าวไกล.

กิจกรรมวันนี้

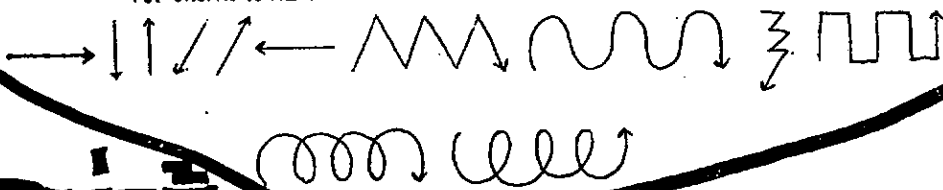
กิจกรรมที่ 34 เส้นต่าง ๆ

วัสดุ

1. ดินสอ
2. กระดาษ

วิธีฝึก

1. เตรียมดินสอและกระดาษไว้
2. ชีตเขียนเส้นต่าง ๆ อย่างอิสระ
3. ชีตเส้นลักษณะต่าง ๆ แล้วให้ลูกชิตตามทีละเส้น
4. สนทนา เกี่ยวกับ เส้นที่ เขียน

หน้าผู้

เมื่อเห็นลูกทำผิดหรือเข้าใจผิด ควรช่วยแก้ไขอย่าง
นุ่มนวล ไม่ควรปล่อยละเลยไป และไม่ควรรู้ว่าโตขึ้น
แล้วก็หายเอง เพราะมีพฤติกรรมหลายอย่าง ซึ่งถ้าไม่ได้
รับการแก้ไขแล้ว จะติดเป็นนิสัยไปจนโตได้

บันทึก

ชื่อ... ด.ช. ด.ช.

1. วันนี้ลูกได้ฝึกเขียนเส้นต่าง ๆ จำนวน _____ เส้น
2. ลักษณะเส้นที่ลูกเขียนได้ดีคือ _____
3. ลักษณะเส้นที่ลูกเขียนไม่ได้คือ _____

ให้เวลา พัฒนาสุขภาพรัก

♦ ชุดฝึกกล้ามเนื้อเล็ก ♦

138

เก็บฝั้วพาสสร้างฟ้า
เก็บหญ้าจากห่มหา
ร้อยเป็นพาสพันพราว
วันขวัญเจ้า ทุกคำดีเ

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 35 กรอกวัสดุใส่ขวด

วัสดุ

1. ทรายแห้ง เมล็ดถั่วเขียวหรือข้าวสาร ประมาณครึ่งกิโล
2. ขวดพลาสติกปากแคบมีฝาปิด 2 ใบ
3. ช้อน

วิธีฝึก

1. ใช้ช้อนตักทราย (เมล็ดถั่วเขียว หรือข้าวสาร) กรอกลงในขวดให้หมด
2. เมื่อกรอกทราย (เมล็ดถั่วเขียวหรือข้าวสาร) หมดแล้ว ให้เทออก กรอกอีกครั้งแล้วปิดฝา
3. ให้สังเกตความหนักของขวดแต่ละใบ
4. ขวนเขย่าเพื่อฟังเสียง

หน้ารู้

พ่อแม่ควรต้องส่งเสริมให้ลูกมีสุขภาพจิตที่ดี โดยให้อิสระแก่ลูกควบคู่ไปกับการมีหน้าที่และความรับผิดชอบ เช่น ยอมให้ลูกมีสิทธิแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวในขณะเดียวกันก็ฝึกให้ลูกรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบ เช่น ให้รู้จักช่วยตนเองในเรื่องของการกิน การแต่งตัว การขับถ่าย ฯลฯ

วราภรณ์ รักวิชัย
การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

บันทึก(ต.ญ.ตช.)

1. วัสดุที่นำมาให้ลูกกรอกใส่ขวดคือ _____
2. ลูกกรอกวัสดุใส่ขวดจำนวน _____ ครั้ง
3. ข้อสังเกตขณะลูกกรอกวัสดุ ใส่ขวด _____

..ชุดฝึกสามเหือเล็ก..

กลางอ้อมแขนที่แผ่หวง
กลางอกที่แผ่หวง
กลางความรักที่แผ่หวง
วางประสาบแผ่แผ่.. เหล็กพอง..

กิจกรรมวันนี้...

กิจกรรมที่ 36 กรอกน้ำใส่ขวด

วัสดุ

1. น้ำ (หรืออาจผสมด้วยสี เช่น ผสมด้วยคราม ใบชา)
2. ขวดน้ำปากกว้าง-แคบ ขนาดต่าง ๆ กัน
3. แก้วมีหู

วิธีฝึก

1. กรอกน้ำใส่ขวดโดยใช้แก้วมีหูตักน้ำแล้วกรอกลงในขวด หรือให้กรอกน้ำคั้นใส่ขวดเลยก็ได้ค่ะ จำนวน 5 ขวด
2. ถ้าเป็นน้ำสีต่าง ๆ ลองให้สังเกตเปรียบเทียบความแตกต่างของสีหรือปริมาตร

คุยกันเรื่องลูก...

สุขภาพจิตที่ดีมีผลต่อการเรียนรู้ของลูก
การที่ลูกกินได้นอนหลับจะทำให้มีสุขภาพกายและจิตดี ควร
ฝึกให้ลูกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์

ชื่อ จ.ญ. จ.ช.

1. ลูกกรอกน้ำ จำนวน _____ ขวด
2. ลูกเล่าว่าน้ำแต่ละขวด เป็นอย่างไร
3. ข้อสังเกตขณะลูกกรอกน้ำใส่ขวด

บันทึก

ให้เวลา พัฒนาคุณธรรมา

• ขุดฝังภาคล้างเนื้อเล็ก

ฉอมดอกไม้แด่พ่อ

ภาพที่การณที่อภพพวพ

ด้วยควมใจที่เมกนพ

ร่วมพระสพสร้างลูกให้คูกท

กิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมที่ 37 แจกกันประคิษฐ์

วัสดุ

1. กระดาษปณินทยสาร
2. ขวดขนาดเล็ก 1 ขวด
3. กาวลาเทกซ์

วิธีฝึก

1. ฉีกกระดาษปณินทยสารเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วทากาวปะลงบนขวดที่ละชิ้น
2. ปะกระดาษรอบ ๆ ขวด จนเต็มขวด ขวดก็จะกลายเป็นแจกันที่สวยงาม
3. ชมเชย และคอยให้กำลังใจขณะทำ

บันทึก

ทำรู้ เรื่องลูก

คุณพ่อคุณแม่ลองฝึกให้ลูกมีความคิดสร้างสรรค์
โดยการตั้งคำถามให้ลูกได้คิด ด้วยคำถามว่า "ถ้า....
อะไรจะเกิดขึ้น" เช่น
"ถ้าลูกเป็นนก ลูกจะร้องเสียงอย่างไร"
"ถ้าลูกเป็นคนตาบอด จะหาทางเดินได้อย่างไรเอ่ย"
"ถ้าลูกมีผิวสีเหลือง ลูกจะเลือกเสื้อผ้าสีอะไรสวมจึง
จะสวย"

แล้วคุณจะได้ฟังความคิดแปลก ๆ ของลูก

กิตติกร มีทรัพย์

"สอนลูกให้รู้จักสร้างสรรค์"

ชื่อ ต.จ. ต.ช.

1. ลูกฉีกกระดาษจำนวนประมาณ _____ ชิ้น
2. ลูกทำแจกันประคิษฐ์ได้สำเร็จเพียงใด
 - ☐ ทากาวปะได้น้อยกว่าครึ่งขวด
 - ☐ ทากาวปะได้มากกว่าครึ่งขวด
 - ☐ ทากาวปะได้ทั้งหมด
3. ข้อสังเกตขณะลูกฉีกกระดาษ _____

เด็กคือ..ผ้าขาวผืนพรม
รอคอยการแต้มสีสัน
พร้อมที่จะรับทุกสิ่งอัน
พร้อมถูกน้ำไฟไหม้ไฟ

ให้เวลา 141

นมมารดา

ชุดฝึกกลาหมเหือเล็ก

กิจกรรมประจำวัน...

กิจกรรมที่ 38 กระเป๋าสาตก

วัสดุ

1. กระดาษขนาดประมาณ 10x8 นิ้ว

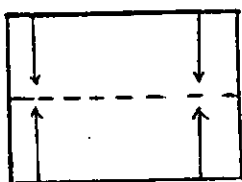
วิธีฝึก

(พับกระดาษสาตก)

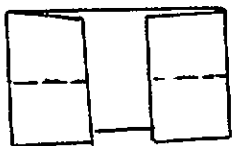
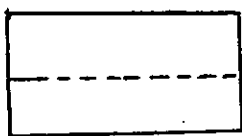
สาตกให้ดู แล้วให้ลูกพับตามพร้อมกันทีละชั้น
ตอนดั่งนี้

1. พับกระดาษทบครึ่ง แล้วคลี่ออก
2. พับปลายแต่ละด้านไปจรดกันตรงแนวกึ่งกลาง
3. กลับด้านหลังพับปลายทั้ง 2 ข้าง ข้างละประมาณ 2 นิ้ว
4. พับด้านที่เหลือซ้อนกัน จะได้กระเป๋าสาตก
5. ให้พับกระเป๋าสาตก 3 ครั้ง

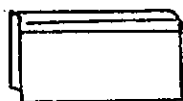
1

2

3

4

ให้เวลา

พ่อแม่อาจทำลายหรือส่งเสริมความเก่งของ

ลูกได้ หากเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความสามารถ
ยอมรับฟังความคิดเห็นและการกระทำของ ลูก
ชมเชยและให้กำลังใจในโอกาสอันควร ก็จะเป็นวิธี
หนึ่ง ที่ส่งเสริมให้ลูกเป็นคนเก่งได้

ด.ช. ด.ญ.

บันทึก

1. ทานพับให้ลูกดู

☐ 2 ครั้ง

☐ มากกว่า 2 ครั้ง

2. ลูกพับกระดาษสาตก

☐ ได้

☐ ไม่ได้

3. ข้อสังเกตขณะลูกพับ

ให้เวลา พัฒนาบุตร

ชุดฝึกกลั่นแกล้ง

เก็บฟ้า.. มาฝากรัก
สายใจรักเฝืเพลงหวาน
สร้างรักพิรุณทรากาล
สร้างลูกหลานให้ก้าวไกล.

กิจกรรมวันนี้

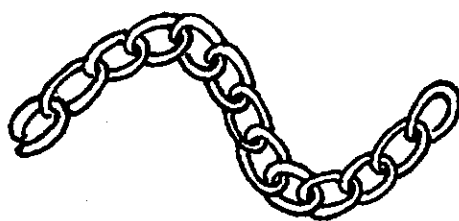
กิจกรรมที่ 39 ห่วงหลากลี่

วัสดุ

ห่วงหลากลี่กลี่กลี่ต่าง ๆ

วิธีฝึก

1. ต่อห่วงหลากลี่กลี่ต่าง ๆ จำนวน 20 ห่วง
2. ให้แกะออก แล้วต่อใหม่่อีกครั้ง

หน้ารู้

คุณพ่อคุณแม่อาจโน้มน้าวจิตใจให้ลูกเป็นคนดีด้วยการให้ลูกได้ฟังนิทานสนุกต่าง ๆ ที่เลือกมาเล่าให้ลูกฟัง ยกตัวอย่างการกระทำที่ดีที่ควรปฏิบัติ ดังในนิทานเรื่องนั้น ๆ

บันทึก

ชื่อ...ด.ช. ต.ช.

1. ลูกต่อห่วงหลากลี่จำนวน _____ ห่วง
2. ลูกทำได้ _____ ครั้ง
3. ข้อสังเกตขณะลูกต่อห่วงหลากลี่

ให้เวลา พัฒนาบุตร

♦ ชุดฝึกกล่อมเนื้อเล็ก ♦

เก็บฝั้วมาสักร่างฟ้า
เก็บหญ้าจากห่มหา
ร่อนฝั้วมาล้นพรา
ร่วมขวัญเจ้า ทุกคำดี

กิจกรรมประจำบ้าน

กิจกรรมที่ 40 สร้อยสวย

วัสดุ

1. เชือก ปลายข้างหนึ่งพันด้วยกระดาษย่นให้แข็งพอประมาณ มีลักษณะเป็นเข็มสำหรับร้อย
2. ลูกปัดสีต่าง ๆ จำนวน 30 เม็ด

วิธีฝึก

1. ร้อยลูกปัด จำนวน 30 เม็ด
2. ให้ร้อยลูกปัด 2 ครั้ง

ข้อรู้

บรรยากาศที่ดีในบ้าน ช่วยสร้างความอบอุ่นใจช่วยให้ลูกพร้อมที่จะเรียนรู้ และอยู่ในโลกได้อย่างมีความสุข

การฝึกให้ลูกเรียนรู้การจับบ้านเป็นการช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในบ้านวิธีหนึ่ง ทั้งนี้ผู้ใหญ่จะต้องมีเทคนิคในการฝึกให้เด็กมีความรู้สึกชอบและเพลิดเพลินกับการทำงาน โดยเปิดโอกาสให้เด็กช่วยและให้กำลังใจแก่เด็ก

บันทึก(ต.ญ.ต.ช.)

1. ลูกร้อยลูกปัดได้หรือไม่

☐ ได้

☐ ไม่ได้เพราะ _____

2. ข้อสังเกตขณะลูกร้อยลูกปัด

ผลของการใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถ
ในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

บทคัดย่อ

ของ

รัชณี รัตนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย

พฤษภาคม 2533

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของ
เด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมชุกให้ความรู้แก่ผูกครองกับเด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้กิจกรรมใน
ชีวิตประจำวัน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียน
อนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง
30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการส่งเสริมความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็ก
โดยผูกครองใช้กิจกรรมจากชุกให้ความรู้แก่ผูกครอง กลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน
การทดลองใช้เวลา 8 สัปดาห์ แบบแผนการทดลองเป็นแบบ Randomized control-group
pretest-posttest design

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้
กลามเนื้อเล็ก ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .75 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test แบบ Independent
Samples และแบบ Dependent Samples

ผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ผูกครองใช้
กิจกรรมจากชุกให้ความรู้แก่ผูกครองสูงกว่าความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย
ที่ผูกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบ
ภายในกลุ่มพบว่าทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมต่างก็มีความสามารถในการใช้กลามเนื้อเล็กสูงขึ้น
กว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECTS OF USING ACTIVITIES FROM THE PARENT EDUCATION MODULES
ON FINE MOTOR ABILITIES OF PRESCHOOLERS

AN ABSTRACT

BY

RACHANEE RATTANA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University

November 1990

*

The purpose of this study was to compare the fine motor abilities of the preschoolers whose parents used activities from the Parent Education Modules and parents used activities from daily life.

Sixty of first year preschoolers of the 1990 academic year of Samsen Preschool, Bangkok, were randomly selected into two groups, the experimental and the control group. The experimental group was provided with the activities from the parent education modules. The design of the study was randomized control-group pretest-posttest design.

The instrument used was the test of the ability in using fine motor for young children with the reliability of .75. The data were statistically analyzed using the t-test.

The study revealed that : fine motor abilities of preschoolers whose parents used activities from the Parent Education Modules were significantly higher than preschoolers whose parents used activities from daily life at .01 level.

In addition, the pretest and posttest comparisons of both the control group and the experimental group indicated that the fine motor abilities of the preschoolers at the end of the experiment were significantly higher than those prior to the experiment at .01 level.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางรัชนี ชื่อสกุล รัตนา

เกิดวันที่ 8 เดือนกันยายน พุทธศักราช 2494

สถานที่เกิด อำเภอสี่กิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 131/7 ถนนเทศบาล 3 ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนอนุบาลยะลา จ.ยะลา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514

ป.กศ.สูง จากวิทยาลัยครูยะลา

พ.ศ. 2518

ศศ.บ. จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

พ.ศ. 2533

กศ.ม. (วิชาเอกปฐมวัย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร